

Ra Xuua

Nana ra Xuua, ja ua yø hya bi 'yo't'i ngue te bi 'yøtra ra Jesucristo.

Rá Ts'unt'ɥ Oja øt'e ngue fadi hanja Oja.

¹ Nuna rá Ts'unt'ɥ Oja guehna øt'e ngue fadi hanja Oja na. Ya mi 'bɥ'mø mi nhohra ximhai. 'Dap'ɥ 'bɥhmi Oja, pɛ 'nɛhna Oja na.

² Hante ngue di nhohra ximhai, ya rá n'youi Oja.

³ Go bi hoqui gátho yø cosa ja na, tengutho bá ne Oja ngue bi nja. Nu hangu yø cosa ja ya, hin'yɥ n'na ra cosa ngue hinxti hoqui.

⁴ Nuna go bádi unna 'da'yo te na. Guehna xojpa yø mmɥi yø ja'i ngue da bádi ndana majuaní. Nuna bádi unna 'da'yo te, tengutho n'na ra nyot'i ngue xojpa yø mmɥi yø ja'i.

⁵ Nu ra nyot'i di yorbɥ ja ra 'bɛxui, pɛ hingui hätra 'bɛxui di 'bɛrpabi'a gui yot'i.

⁶ Nuna Oja, bi mɛnhna n'na ra n'yohɥ ni hu ngue ra Xuua.

⁷ Bi mɛnhni ngue da xihyø ja'i te'o na da xojpa yø mmɥi yø ja'i. I nnepe ngue guehna da 'yɛc'ɛi gátho yø ja'i na.

⁸ Nuna ra Xuua, hinga guehna ja ngue da xojpa yø mmɥi yø ja'i na. Sinoque bi 'bɛnhni ngue da xihyø ja'i ndana da xojpa yø mmɥi yø ja'i.

⁹ Nuna bi zøcua ja ra ximhai, guehna majuaní ngue xojpa yø mmɥi gátho yø ja'i na.

10 Nuna rá Ts'unt'ɥ Oja bi m'mɥcua ja ra ximhäi. Madague'a ngue go bi hocra ximhäi na, pe himbi bahyø ja'i te'o na.

11 Bi m'mɥp'ɥ ja rá häi, pe himbi nu manho yø mmɛnguhɥ.

12 Pe nuya to gä bi nu manho, 'nɛ bi 'yɛc'ɛi ngue guehna ra Yante na, guehya bi unna nt'ɛdi bi gohi ngue yø basi Oja ya.

13 Nu'a i gohi ngue yø basi Oja yø ja'i, himma 'da'yo 'bɥi tengutho ga 'bɥhyø basi yø ja'i, ogue dra ja'itho xta nnepe ngue bi njap'ɥ. Sinoque guesɛ Oja bi ne bi 'yøt'e ngue yø basi yø ja'i.

14 Nuna øt'e ngue fadi hanja Oja ya, bi nja'i na. Bi m'mɥcua dí 'bɥhmɥ. Pe dá nuhe ngue maguesɛ. Maguesɛ porque rá 'dants'unt'ɥ Oja. Gä majuanì te bi ma, 'nɛ hinha rá nzequi di mahyø ja'i.

15 Nuna ra Xuua, bi xihyø ja'i te'o na, bi 'yɛmbi:

—Nuna ya, guehna nmi mmangä m'mɛt'o naya. Porque ya xta mangä ngue dí ɛna: “Nuna da ɛp'ɥ m'mɛfa, man'na tate na ngue nugä, porque hante ngue ga m'mɥcä, ya mi 'bɥhna”.

16 Nu'a te gä badi uni, gä di tocagahɥ. Badi thijpatho rá mate badi uni hinha rá nzequi.

17 Conná guehra Moisés bi fahrá ley Oja. Pe conná guehra Jesucristo bi fahrá mate Oja, 'nɛ bi fahna ra hya majuanì.

18 Nuna Oja hijnam'mø to di nnu na. Hønt'a rá 'dants'unt'ɥ Oja bí 'bɥp'ɥ bí 'bɥhrá Papá, go bi ma hanja Oja na.

Ra Xuua nuna bi 'yøtra nxixya bi ma hanja na ra Jesucristo.

19 Nu'ɥ yø judío 'bet'o p'ɥ Jerusalén bi mɛnhyø mmäcja bi mɛ yø n'yohɥ ja yø 'bɛfi p'ɥ ja ra nija. Bi map'ɥ 'bɥhra Xuua ngue bá änni te'o.

20 Ra Xuua p'ɥya, njuantho bi ma, bi 'yɛna:

—Hinga guecä na ra Cristo bá ɛx Oja ngue di ndast'abi —bi 'yɛna.

21 Mahømbi 'yännbɥya, bi 'yɛmbi:

—¿Pɛ te'o'i p'ɥya? ¿Ua gue gue'e na ra pøngahya Elías?

Mi dahra Xuua p'ɥya, bi 'yɛmbi:

—Hinga guecä.

Bi 'yänni mahøn'a p'ɥya, bi 'yɛmbi:

—Masque gue'e na ra pøngahya ja ngue da ɛcua 'mø —bi 'yɛmbi.

Bi 'yɛna mahøn'a p'ɥya:

—Hin'na.

22 Bi t'ɛmbɥya:

—Pɛ ¿te'o'i p'ɥya? Damɪ xicje n'namhma ga haspahe ra hya'ɥ to xpɔ mɛnngahe. Damɪ ma te'o'i.

23 Mi dahra Xuua, bi 'yɛna:

—Go guecä na bi mmanna pøngahya Isaías ngue bi 'yɛna: “Di m'mɥ'a n'na nc'ɛi ngue nts'ɛdi di manna hya p'ɥ ja ra dapo. Da 'yɛna: Damɪ nsähɥ ya, porque ya ni ma da ɛp'ɥ ra Hmu”, bi 'yɛna.

24 Nuɥya yø n'yohɥ bi ma bá nyauɪ ra Xuua, guehya yø m'mɛnhni yø fariseo ya.

25 Mahømbi 'yännbɥya, bi 'yɛmbi:

—¿Pɛ hanja ngue guí øtra nxixya 'mø ngue hinga gue'e na ra Cristo, ni xingrá Elías, ni xingrá pøngahya dí xi'i?

26 Mi dahra Xuua, bi 'yɛmbyø ja'i:

—Nugä dí øtra nxixya conna dehe. Pɛ nuua dí 'bɥhma, 'yo ua n'na nc'ɛi ngue hinguɪ fadi te'o.

27 Nūgä dá 'bet'o, pε nūnā dí xi'ahū dā εp'ū m'mεfa nā. Man'na tate nā ngue nūgä. ¿Harū gue gā sūcā tengu nā?

28 Gā guehya yø hyā ja ua bī manna Xuua p'ū ja rā hnīnī Betābara, man'na nguadi rā dathe Jordān mambi øtra nxixya.

Bī manna Xuua te'o nā rā Jesús.

29 Mī hyaxpūya, bī nū rā Xuua ngue mmap'ū rā Jesús dā zømp'ū ha 'bāi. Bi xihyø ja'ī p'ūya, bi 'yεmbī:

—Nūnā rā n'yohū bā εcua ya, guehna dā hnøpā 'bøt'e naya. Tengutho rā de'yo thop'ū ja rā nīja ngue pa m'møt'e, dī njarbū nā. Porque guehna bā pεn'Ojā nā, ngue dī hojpā yø ts'oqui yø ja'ī 'būi gā rá ngūnī nxīmhai.

30 Guehna dá mmangä 'mø dí xi'ahū naya ngue dí εnā: “Nūgä dá 'bet'o, pε bā εp'ū man'na rā n'yohū tate ngue nūgä. Porque hante ngue gā m'macā, ya mī 'būhna”.

31 Nūgä xquet'a hīnmī pacā te'o nā t'εmbī rā Cristo, pε bā 'bεnnguī ngue gā xixyabi yø ja'ī, 'nε gā japi gātho yø judío ngue dā badi te'o nā rā Cristo.

32 Mahømbī 'yεnna Xuua:

—Dā nūgä rā Espíritu Santo bí 'yε mahεts'ī tengutho n'na rā paloma ngue bi zøp'ū 'bāhra Jesús ngue dī n'youi.

33 Nūgä tobe hīnmī pacā te'o nā rā Cristo, pε nū'mø mambā 'bεnnguī ngue gā xixyabi yø ja'ī connā dehe, Ojā bi 'yεnguī: “Nūnā rā n'yohū guī nnurpī ngue dā zøhra Espíritu Santo p'ū ja rá ya, guehna dā japyø ja'ī ngue di hatra ts'edi rā Espíritu Santo nā”, bi 'yεnguī.

34 Ngūnā dā nūgā ya, janāngue dādi jagā majuanī ngue guehnā rā Ts'ant'ū Ojā nā.

Yø mudi xādi rā Jesús.

35 Mī hyaxpūya, māhø'n'a 'bup'ū rā Xuua n'youi yoho yø xādi.

36 Nū'mø mī nū ngue bi thop'ū rā Jesús, rā Xuua bi 'yēnā:

—Nūnā bá εcua ya, guehnā bá pen'Ojā ngue dā nøpā 'bøt'e yø jā'i nā, tengutho rā dē'yo thop'ū ja rā nījā ngue pa m'møt'e.

37 Nūnā rā hyā bī mānā Xuua, mī zā mī 'yø'ū yoho yø xādi, bi dēnnā Jesús.

38 Rā Jesús bī nyεguī, bī nū ngue nī thēnnī. Bi 'yεmbya nī dēnnī:

—¿Te guī hommī ya?

Nū'ū nī dēnnī bi 'yεmbī:

—Ague grā xānbāte, ¿hapū guī sāya?

39 Mī dahrā Jesús, bi 'yεmbī:

—Ma gā mmähā, gā ut'āui.

Bī mε p'ūya, bi 'yūti hapū sāya. Nū'a rā ora'a, ya mmap'ū 'dēt'a xūdi. Pε ja bá the'inde p'ū bi zøni.

40 Nūnā n'na nc'εi bi 'yøde te mmānā Xuua, bi dēnnā Jesús, guehnā rā Andre rā n'yohū rā Bēdu nā.

41 Nūnā rā Andre 'bexpī ma bá honnā n'yohū Bēdu. Bi 'yεmbī:

—Dā tīngā'be rā Mesías —bi 'yεmbī.

Nūnā rā Mesías i nne dā mā ngue guehnā rā Cristo bá εx Ojā ngue dī ndast'abi.

42 Nūnā rā Andre p'ūya, bi zixrā n'yohū p'ū 'būhrā Jesús. Pε mī nū rā Jesús, bi 'yεmbī:

—Gue'e grá Simu, rá ts'unt'u'i ra Jonás. Nuya gdi hu ngue grá Cefas, 'nε gdi Bedu ya.

Ra Jesús bi zixra Lipe cona Natanael.

⁴³ Mi hyaxpaya, bi map'u ja ra häi Galilea ra Jesús. Hante ngue da ma, bi nthεui ra Lipe, bi 'yεmbi:

—Ma ga mmεp'u ga mmagä ague Lipe.

⁴⁴ Nuna ra Lipe, ra mmεngu p'u ja ra hnini Betsaida. Xquet'a ra mmεngu p'u na ra Andre 'nεhra Bedu.

⁴⁵ Nuna ra Lipe bi ma bá honna Natanael. Bi 'yεmbi:

—Dá tingä'be na ra n'yohu mmamp'u ja ra Maca Libro bi 'yotra Moisés da gue'u mi'da yø pøngahya. Guehna rá ts'unt'u ra José, nuna ra Jesús ra mmεngu Nazaret.

⁴⁶ Mi dahra Natanael, bi 'yεna:

—Xip'u Nazaret, ¿ua da zä da pømp'u n'na nc'εi ngue xtanho?

Bi 'yεnna Lipe p'uya:

—Gue mmεxa gui nnu.

⁴⁷ Mi nu ra Jesús ngue mmap'u ra Natanael da guarb'u 'bui, bi 'yεmbuya:

—Ya gui nnuhu ya, bá εcua n'na ra judío ngue majuaní xanho te ga 'yo, 'nε hinga fεhniho.

⁴⁸ Ra Natanael bi 'yänbuya, bi 'yεmbi:

—¿Hague go gni paqui?

Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Conque nu'mø tobe himmaní zo'i ra Lipe ya, dí nnu'i 'mø gui 'bap'u 'bähra za ngue ra igo.

⁴⁹ Bi 'yεnna Natanael:

—Ague grá xännbäte, gue'e rá Ts'ant'u'i Oja. Gue'e rá dast'abi'i yø judío.

⁵⁰ Mī dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Hønt'a guí 'yɛc'ɛigui'a ya, ngue dí xi'i ngue dí nnu'i 'mø guí 'bɔp'u 'bähra igo ya. A nuyá, man'na xanhenni yø cosa guí nnu ya, para ngue man'na gdi padi xanho te'ogä.

⁵¹ Mahømbi 'yenna Jesús:

—Majuani dí xi'ah, guí nnuh, ngue da xohra c'amahets'i ya. Yø anxε Oja p'uya, ni ma ni 'yɛp'u 'bähra N'yohu bí 'yɛ mahets'i.

2

Bī nja n'na rā nthati p'u ja rā hnini Caná.

¹ Rá hyu pa p'uya, bī nja n'na rā nthati p'u ja rā hnini Caná ngue rā häi Galilea. Xquet'a bī m'mɔp'u ja rā nthati rá mamá rā Jesús.

² Xquet'a bī ma mambita rā Jesús conyø xädi, ngue bī map'u ha bī nja rā nthati.

³ Mī guahra vino p'uya, bi 'yembrá mamá rā Jesús:

—Bi guahra vino —bi 'yɛmbi.

⁴ Rā Jesús bi 'yena:

—Ague mamá, ¿hanja ngue go guí xic'a ya? Porque tobe hinguí sønna ora ngue tema hmɛya ga øt'ä.

⁵ Pɛ rá mamá rā Jesús bi 'yɛmbyø ja'i nu'u 'uite:

—Damí 'yøt'e te gä da xi'ah nɛ —bi 'yɛmbi.

⁶ Mī jap'u 'dato yø mamohi ngue yø do. Gue'u di usa yø judío'u ngue po rā dehe gā nxu'yɛ yø ja'i. N'na ngu n'na'u p'uya häti goho 'däte ogue n'na ciento litro rā dehe.

⁷ Rā Jesús bi 'yɛmbyø 'uite:

—Dāmī 'yushu rā dehe ya yø mamohi ja ua —bi 'yēmbi.

Bi yūspaya.

⁸ Rā Jesús bi 'yēmbi mahøn'a:

—A nuýá, hyaspau zits'u rā mmēnnigu ya, ngue da zā.

Bi hyaspabi p'uya.

⁹ Rā mmēnnigu p'uya, bi zā rā dehe ya xi gohi ngue rā vino. Pε hīngui pađi ha bá tha rā vino. Nu'u to bá ha rā dehe go pađi hanja'u. Rā mmēnnigu p'uya bi zohnā novio.

¹⁰ Bi 'yēmbi:

—Gātho yø ja'i, rá māditho di un'a rā vino xanho. Pε nu'u to si rā vino 'mø ya bi zi xangu, ya di un'na rā vino hīnga njuani p'uya. Pε nu'i, man'na gue go xcá pestho rā hoga vino ngue rá nzeui.

¹¹ Nunā ya guehnā rá madi rā milagro bá ørbu ja rā hnini Caná ngue rā hāi Galilea rā Jesús. Ja bi nēqui p'u ngue maguesε rā Jesús. Nu'u yø xādi p'uya, man'na bi 'yεc'ei ngue guehnā rā Cristo na.

¹² M'mefa p'uya, bi map'u ja rā hnini Capernaum, ni n'youi rá mamá, co 'nēhyø n'yohu, conyø xādi. Ja bá m'map'u njammī pa p'uya.

Rā Jesús bi 'yεt'u mi mpä p'u thinnija.

¹³ Ya xmanguerpatho di nsännigo yø judío ngue rā pascua. Rā Jesús bi ma Jerusalén.

¹⁴ Nup'u thinnija p'uya, bi dīmp'u'u mi pä yø ndani 'nēhyø de'yo, 'nēhyø paloma. Hup'u ja yø nthuts'i'u di pøspa yø mēnyu yø ja'i yap'u ni 'yεhε.

¹⁵ Mi nu te jap'u, bi fut'a n'na rā nthahi rā Jesús ngue bi hyøn'athi gātho'u mi mpä p'u thinnija. 'Da i

mε yø de'yo 'nɛhyø ndani. Nu'ɯ maɗi pähyø mɛnyu p'ɯya, bi c'uaspabi yø mɛnyu, bi 'yennba yø mɛxa.

16 Nu'ɯ yø mäpaloma p'ɯya, bi 'yɛmbi:

—Dami jɛcui ya te ja ua. 'Yo gui nnøpa täihɯ ua ja rá ngu ma Papágä.

17 Nu'ɯ yø xädi p'ɯya, bi zo yø mmɛi'a te nt'ot'i p'ɯ ja ra Macä Libro ngue ɛna: “Ma ga 'becä ma te ngue dí nnu mansugä ni ngu”.

18 Nu'ɯ yø hmu yø judío p'ɯya, bi 'yørpä ra nt'änni, bi 'yɛmbi:

—¿Tema milagro gui 'yurcahe n'namhma ga pacähe ngue'mø majuaní Oja di 'da'i ra nt'ɛdi'a te guí øt'e?

19 Mi dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Dami hyømhɯ häi ra nija ja ua, 'nɛ nhyu patho gda høcä mahøn'a.

20 Nu'ɯ yø hmu yø judío p'ɯya, bi 'yɛmbi:

—Nyote ma'dato njeya i nangra nija ja ua, 'nɛ go gui 'yɛna ngue nhyu patho gdi hoqui mahøn'a.

21 Pɛ nu'a ra nija bi manna ra Jesús, gue'a rá do'yo bi ma ngue da thømmi.

22 Janangue nu'mø mi bɛnnate p'ɯ bi ma nt'ägui ra Jesús, bi zo yø mmɛi yø xädi'a te xi xifi. Bi baɗi ngue majuaní na ra hya mmanna Macä Libro p'ɯya, 'nɛ'a te xi manna Jesús.

Ra Jesús parpabi yø n'yomfɛni yø ja'i.

23 Nuna ra Jesús ya 'bɯp'ɯ Jerusalén gä i nja ra ngo ngue ra pascua. Xangu yø ja'i bi 'yɛc'ɛi ngue guehna ra Cristo na, porque nnu yø ja'i ngue hinjonda zä da 'yøtyø milagro øtra Jesús.

24 Pɛ nuna ra Jesús hĩndi unna mmɛi ya yø ja'i ya, porque gä patho te mbɛnyø ja'i.

²⁵ H_im_ma h_yon_i to d_a x_if_i te ja r_a n'_yomf_en_i r_a j_a'_i, porque p_as_e te ja r_a n'_yomf_en_i n'_na r_a j_a'_i.

3

Ra Nicodemo bi nyau_i ra Jesús.

¹ B_i m'_mu'_a n'_na r_a n'_yoh_u ngue r_a fariseo n_i h_u ngue r_a Nicodemo. Gueh_na n'_na r_a h_mu yø judío n_a.

² B_i ma n'_na x_ui n_a r_a Nicodemo b_a nyau_i r_a Jesús. Bi 'y_em_bi:

—Ague gr_a x_än_nb_ate, d_i p_ac_ahe ngue b_a p_en'_na'_i Oj_a ngue gu_i n_xä_ng_ahe. Porque h_in_jond_a z_a d_a 'yøtyø milagro gu_i øt'e ngue'mø h_ing_ui n'_you_i Oj_a.

³ M_i dah_ra Jesús, bi 'y_em_bi:

—Maj_uan_i d_i x_i'_i, ngue r_a j_a'_i h_im_ma 'da'yo d_i m'_mu_i, h_ind_a z_a d_a zo r_a 'y_e Oj_a.

⁴ R_a Nicodemo bi 'y_än_ni ha r_an_ja r_a h_ya, bi 'y_em_bi:

—P_e x_in_a r_a h_ya gu_i m_ma, ¿ha d_i njapi? ¿U_a d_a z_a ngue m_a'da'yo h_ønd_i m'_mu'_a n'_na r_a d_aj_a'_i? ¿U_a d_a z_a h_ønd_a y_ur_bu ja r_a m_mu_i r_a m_am_a ngue m_a'da'yo d_a m_i?

⁵ M_i dah_ra Jesús, bi 'y_em_bi:

—Maj_uan_i d_i x_i'_i, jatho ngue d_a ma m_ax_iy_ab_i r_a j_a'_i conn_a dehe 'n_eh_ra Esp_iritu Santo di u_nn_a 'da'yo te, j_an_angue d_a zo r_a 'y_e Oj_a r_a j_a'_i.

⁶ Numø ja b_i m_ih_ra b_as_i r_a j_a'_itho r_a pap_a, xquetho ngue r_a j_a'_itho r_a b_as_i. P_e para ngue m_a'da'yo d_i m'_mu_hr_a j_a'_i, h_ønd_ra Esp_iritu Santo d_a z_a d_a 'yøt'_a.

⁷ 'Yo g_ad_i 'yøtho n_a r_a h_ya d_i x_i'_i. G_atho yø j_a'_i ja ngue m_a'da'yo d_i m'_mu_i.

⁸ Guí padí ngue ndap'ɯ bi zä 'yo ra ndahí, nup'ɯ go nne dí ma. Guí øde ngue di hí, pɛ hinguí padí ha ní 'yɛhɛ, ní xinguí padí ha ní ma. Njarbutho na ra Espiritu Santo di unna 'da'yo te ra ja'í ya, hĩndi nɛqui.

⁹ Mĩ dahra Nicodemo, bi 'yɛmbi:

—Hĩndí pacá hanja na ra hya guí mmanya.

¹⁰ Mĩ dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Go grá xänbate p'ɯ 'bɯhyø judío, 'nɛ hinguí pahna ra hya dí xi'í ya.

¹¹ Majuaní dí xi'í, dí mmangähe'a te dí pahme. Nuna te dí nnuhe, guehna dadi jahe majuaní na. Pɛ hinguí ɛc'ɛihɯ te dí mmangähe.

¹² Xi'mø ngue dí mmangä ya yø hya ja ngue dí nja ua ja ra ximhäi, 'nɛ hinguí ɛc'ɛigahɯ, ¿goma gue'mø ga xi'ahɯ'a te bí ja mahɛts'í guí 'yɛc'ɛigahɯ?

¹³ Hĩnjon xpá mmengbɯ mahɛts'í, hĩnda høndra N'yohɯ bí 'yɛ mahɛts'í da zä da ma te bí jap'ɯ, porque ja rá ngump'ɯ'a.

¹⁴ Nup'ɯ ja ra dapo, ra Moisés bi hocá n'na ra c'ɛya ngue ra t'ɛgui, bi 'bä'ma n'na ra za bi 'yɛts'í. Dí njarbutho ra N'yohɯ bí 'yɛ mahɛts'í ya, i ja ngue da ma ma'bä'mi ra pont'í dí ncuat'í.

¹⁵ Ja da thop'ɯ, n'namhma ngue nu te'o gätho da 'yɛc'ɛi, hĩndi m'mɛdi, sinoque dí nja ra 'da'yo te para zantho.

Nuna Oja dí mahyø ja'í 'bɯcua ja ra ximhäi.

¹⁶ Janjuaní ngue dí ma Oja yø ja'í 'bɯcua ja ra ximhäi. Janangue bá penhua rá 'dants'unt'ɯ ngue da du, n'namhma ngue nu to gä da 'yɛc'ɛi na, hĩndi m'mɛdi, sinoque dí nja ra 'da'yo te para zantho.

17 Nuna Oja, himbi benhná Ts'unt'u ua ja ra ximhäi ngue da menhna castigo yø ja'i. Sinoque bá penhua ja ra ximhäi ngue da yanyø ja'i.

18 Nu to gä εc'εibi rá Ts'unt'u Oja, ya hinda ma ra castigo. Pe nuya yø ja'i hingui εc'εi, ya da ma ra castigo ngue hingui εc'εibi rá 'dants'unt'u Oja.

19 Porque rá Ts'unt'u Oja bá εcua ja ra ximhäi, a nuya yø ja'i hingui εc'εi ya, gue'a di ma masentencia yø ja'i'a. Tengutho n'na ra nyot'i di nequi gätho yø cosa, njarbutho naya, bi japi bi bahyø ja'i ngue ja yø ts'oqui. Pe hingui nnu manho yø ja'i nuya sifi ngue ja yø ts'oqui, porque xants'o te øt'e.

20 Nu to gä øtra nts'o hingui nnepe da fädi te øt'e. Janangue hingui nnu manho brá Ts'unt'u Oja, 'ne hingui nne da guarbu ha ya.

21 Pe nuya yø ja'i 'yo manho, cuarbu ha ya rá Ts'unt'u Oja. Porque nnepe da fädi ngue gue'a rá pähä Oja ørpabi yø ja'i.

Nuna ra Xuua bi 'yøtra nxixya, høn'a mma hanja ra Jesús.

22 M'mεfa p'uya, bi mähä yø xädi ra Jesús, i mpa p'u ja ra häi Judea. Ja bá m'map'u njamm'i pa, ja bi ma maxixyabi p'u yø ja'i.

23 Nuna ra Xuua xquet'a mi øtra nxixya p'u ja ra häi Enón, ha di ntøt'ui ra häi Salim, porque xangu yø dehe pop'u. Ja bí εp'u yø ja'i ngue di xixyabi.

24 Tobe him man'i ma fädi ra Xuua 'mø mi nja naya.

25 Nu 'da yø xädi ra Xuua, bi njun'mahyau'i 'da yø judío ngue ndana man'na xanho ra nxixya øt'e.

26 Bi ma da xihra Xuua p'uya, bi 'yεmbi:

—Ague grá xännbāte, nūna rā n'yohū gá man'a m'met'o, guehna gá nyauī nū man'na nguadi rā dāthe Jordán, nūya gā nī map'ū yø ja'ī badi xixyabi ya.

²⁷ Bi 'yēnna Xuua p'ūya:

—Nūna Oja, ya xpá nzännbi n'na ngu n'na ndana gue'a tate ngue mī'da.

²⁸ Ya gá 'yøsechū te dá mangä m'met'o, ngue hinga guecä drá Cristo bá ex Oja ngue dī ndast'abi. Sinoque bí ma mā'bet'ogä hante ngue dā ε'a.

²⁹ Xi'mø ja ngue dī nthata n'na rā n'yohū, dā ma rā hmute p'ū 'bāhrá ndø. Nu'a rá amigo rā n'yohū p'ūya, 'bāp'ū ngue øde te mma, dī johya ngue ya dā mε rá ndø rā hmute. Dī njadä p'ūya, dādi johya ngue dī ma yø ja'ī p'ū 'bāhrá Jesús.

³⁰ A nūná, man'na di bahyø ja'ī ngue tate na, nugä man'na gdá cocä häi.

Bi manna Xuua ngue bí 'yε mahets'i rā Jesús.

³¹ Nūna bí 'yε mahets'i, tate na ngue gätho. A nu rā ja'ī ngue rā mmengu ua ja rā ximhäi, ya rā mmengu ua'a, 'nε mmanyø cosa ja ua ja rā ximhäi. Pε nu'a bí 'yε mahets'i tate'a ngue gätho.

³² 'Nε i mma te bi nnup'ū mahets'i. Nu'a rā hya bi øde, gue'a mman'a. Pε hinjongui εc'ei na rā hya i mma.

³³ Pε nūya yø ja'ī bi 'yεc'ei na rā hya na, guehya haxa njuani ngue majuanī te bi man'Oja conná guehna rā hya øde i hma.

³⁴ Nūna rā Jesús bá pen'Oja, rá hya Oja mmanā. Hinha rá nεgui di hatra ts'edi rā Espiritu Santo rā Jesús.

³⁵ Nuna ra Papá di mahrá Ts'ant'u, 'nε bi unná ts'edi ngue di manda'a te gá ja ya.

³⁶ Nu ra ja'i da 'yεc'εibi rá Ts'ant'u Oja ja ra 'da'yo te para zantho. Pε nu'a hinguí εc'εibi rá Ts'ant'u Oja, hindí nthεui ra 'da'yo te ra ja'i, sinoque gue'a ra castigo da ja Oja da zäui.

4

Ra Jesús bi nthεui n'na ra xisu ngue ra mmengu Samaria.

¹ Bi bahyø fariseo ngue xangu yø xädi di petra Jesús, 'nε man'na xangu yø ja'i di xixyabi ngue ra Xuua.

² Pε hingo di jase ra nxixya ra Jesús, sinoque gue'u yø xädi di xixyabi yø ja'i.

³ Mi bahra Jesús ngue ya fadi te øt'e, bá εp'u Judea ngue i ma Galilea.

⁴ Mi ma p'uya, ja ngue dani nthop'u ja ra häi Samaria.

⁵ Ni ma da zomp'u ja ra hnini Sicar ngue ra häi Samaria, ja orbu n'na rá häi ra Jacob, nuna bi unná ts'ant'u José.

⁶ Nuna ra xequi na, jap'u n'na ra poso ngue t'εmbi bi hocra Jacob. Ra Jesús ya xpí yäp'u ja ra 'yu, bi mip'u ja ra poso. Ya 'dato nde'a ra ora'a.

⁷ Ya mi hup'u 'mø mi zø'a n'na ra xisu ngue ra mmengu Samaria, ni 'yεhra 'yai. Ra Jesús bi 'yεmbi:

—'Daqui ts'u ra dehe ga si —bi 'yεmbi.

⁸ Ya xi map'u bí ja ra hnini yø xädi ra Jesús ngue da tanna hmε da zi.

9 Nu'ɸ yø judío dī nnu man'ɸui yø mmɛngu Samaria, janangue nu'mø mī 'yährä dehe rä Jesús, rä xisu bi 'yɛmbi:

—¿Hanja? Nu'ī grá judío, 'nɛ guí äcrä dehe guí si. A nugä p'ɸya drá mmɛngugä Samaria.

10 Mī dahrä Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nu'mø ngue gdi padī te di un'Oja ya, ogue gdi padī te'o nā ä'i rä dehe dā zi, nu'ī p'ɸya gui 'yäcrä dehe gui si. A nugä p'ɸya gā 'da'i rä dehe di unna 'da'yo te.

11 Mī dahrä xisu, bi 'yɛmbi:

—Ague zi'ue, pɛ hin'yɸ te gdi 'yährä dehe ngue xanhyɛ rä poso. ¿Ha gui hyä'a rä dehe di unna 'da'yo te gui 'daqui?

12 Nunā mā mboxitahɸ rä Jacob, bi zogahē nā rä poso ja ua. Ja mī tuxua rä dehe mī si'a. Bi zi yø basī co 'nɛ'ɸ yø mbo'øni mī si, bi zi rä dehe. ¿Ua mā dā'ī ngue nu'a ya?

13 Mī dahrä Jesús, bi 'yɛnā:

—Nu gätho yø ja'ī dā zi rä dehe ja ua, mahøndi ntuthe.

14 Pɛ nu rä ja'ī dā zi rä dehe gā ungä, hinjam'mø dī ntuthe. Porque rä dehe dadī ungä, tengutho 'mø dí pøhrä dehe mbo rá mmɸi rä ja'ī dā zi ngue di unna 'da'yo te para zantho.

15 Mī dahrä xisu p'ɸya, bi 'yɛmbi:

—Ague zi'ue, damī 'dajna rä dehe guí mma, n'namhma ngue ya hinnī mantho gā ntuthegä. 'Nɛ ya hinnī mantho gā ma ɛcä rä 'yai ua ja rä poso ja ua.

16 Mī dahrä Jesús, bi 'yɛmbi:

—Gā 'yo, bá si nī damme, bá ɛcua p'ɸya.

17 Mī dahrä xisu p'ɸya, bi 'yɛnā:

—H̄injo'o ma damme.

Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu'a guí mmanya, majuaní'a ngue h̄injo'o n̄i damme.

¹⁸ Porque ya rá c̄at'a n̄i damme xcá m'mahm̄i. A nu'a guí 'b̄ahm̄i ya, h̄ingn̄i ndø'a. Ja d̄i n̄ɛqui p'uya ngue majuaní guí mma.

¹⁹ Bi 'yɛnna xisu 'mø m̄i 'yøde te sifi:

—Ague zi'ue, nup'ɥ nná b̄ɛngä, ɛna gue gue'e n'na rá p̄ongahya Oja.

²⁰ Nuya ma mboxitagähe yø mm̄ɛngu Samaria, m̄i th̄anne Oja ua ja ra nyun̄i ja ua. Pɛ nu'ah̄ɥ ngue gyø judíoɥ, guí ɛmh̄m̄ɥ ngue nup'ɥ Jerusalén, gue'a rá x̄ɛqui ja ngue d̄i nth̄anne Oja'a.

²¹ M̄i dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Dami 'yɛc'ɛigui grá xisu, porque da 'yɛhra ora ngue gui th̄anneɥ rá Papá, pɛ h̄imma hyon̄i guá ɛmh̄m̄ɥ ua ja ra nyun̄i ja ua, n̄i x̄inga guerp'ɥ Jerusalén di ja ngue 'be guí mmähä.

²² Nu'ɥ yø mm̄ɛngu Samaria h̄ingui pa Oja i th̄anne'ɥ. Pɛ yø judío i pa Oja i th̄anne. Porque Oja bi zänni ngue da p̄on'a n'na nc'ɛi rá judío ngue dra yante.

²³ Pɛ da 'yɛhra pa, 'nɛ ya guehra ora ja p'uya, ngue nu'ɥ majuaní da danne rá Papá, pɛ gue majuaní ngue yø mm̄i da ndanne. Guehna nnepra Papá da 'yøt'e te'o ngue da danne naya.

²⁴ Nuna Oja, h̄indi n̄ɛqui na ngue h̄in'yɥ rá do'yo. A nu'ɥ yø ja'í th̄anne Oja, pɛ gue majuaní ngue yø mm̄i da ndanne.

²⁵ M̄i dahra xisu p'uya, bi 'yɛna:

—Nugä dí padí ngue ja ngue da éhra Cristo dí ndast'abi ua. Nu'mø bá éhna p'uya, go da ma xanho hanja gátho na.

²⁶ Mí dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu'a ra Cristo guí mmanya, go guecä'a ya.

²⁷ Mente mman'a p'uya, bi zøhyø xädi. Di 'yøtho'ua p'uya ngue bi dimp'ua mi yai n'na ra xisu ra Jesús. Pe hinjombi 'yänni hanja te'be'a mađi nxifi.

²⁸ Nuna ra xisu p'uya, bi zop'ua rá ts'øye, bi map'ua ja rá hnini. Bá xihyø mmenguha, bi 'yembi:

²⁹ —Mmähä ga ma nuha n'na ra ja'i bi xiqui te gátho xtá øt'e. Nthambenitho ngue guehna ra Cristo na.

³⁰ Bi nexyø ja'i p'ua ja ra hnini bi zømp'ua bi 'bahra Jesús.

³¹ A nu'ua yø xädi ra Jesús bi 'yembi:

—Ague grá xänbäte, dami nsihme ya.

³² Pe ra Jesús bi 'yena:

—Nugä jaga n'na ra cosa ga si. Nuna ra cosa na, hinguí pahma na.

³³ A nu'ua yø xädi p'uya di n'yembi n'na ngu n'na:

—Rá nzequi 'bai to ya xa 'uini.

³⁴ Pe ra Jesús bi 'yembyø xädi:

—Entho dí sihmegä 'mø dí ørpabi rá pähä'a bá pengui, ne ga juarpabi rá 'befi bi 'daqui.

³⁵ Guí emhma ngue mango ho zana di 'bedi di nja ra nsofo. Pe nugä dí xi'aha, dami hyanthu yø ja'i bá εcua. Hinni mantho ga huxha ra pa, ya da 'yεc'εigä yø ja'i.

³⁶ Nu'a xofo da hyanná nzäbi. Di njarbutho ra ja'i di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'yεc'εigä ya, xquet'a da hyanná nzäbi. A nu'ua yø ja'i εc'εigä di nja ra

'da'yo te para zan^hto. Janangue nu'a to di da'mra hya, 'ne'a to di hatra ts'edi yø ja'i ngue da 'yεc'εigä, 'da gui johyatho.

³⁷ I t'en'a ra hma: “N'nan'yo'a tuhu, n'nan'yo'a xoqui”.

³⁸ Nugä dí ε'ah^u ngue güi h^hth^u ra ts'edi yø ja'i ngue da 'yεc'εigä. Pe gdj mähä p'^u hap^u ya xa tho'a n'na ra mamhya. Nu'a ra hya bi da'mi bi man'^u, go güi h^hth^u ra ts'edi yø ja'i na ra hya bi xifi.

³⁹ Co nuna ra hya bi manna xisu, xangu yø mmengu Sicar ngue ra häi Samaria bi 'yεc'εi ra Jesús. Porque bi 'yenna xisu: “Bi xiqui te gätho xtá øt'e”, bi 'yena.

⁴⁰ Mi zøhya yø mmengu p'^u ja ra häi Samaria, bi xihra Jesús ngue di n'oxp^u ha bí 'bai. Janangue bi m'map'^u nyo pa ra Jesús.

⁴¹ Xangu mi'da yø ja'i bi 'yεc'εi mø mi 'yø'a ra hya pønná ne ra Jesús.

⁴² Ya t'embra xisu p'uya:

—A nuya dí εc'εigähe ya, pe hinga hont'a ra hya gá xicje nná εc'εigähe ya, sinoque ya dí øsehe ra hya mmanya. 'Ne dí pahme njuani ngue guehna ra Cristo bá εx Oja ngue di ndast'abi na, 'ne guehna ra yante ua ja ra ximhäi na.

Ra Jesús bi 'yøthebi rá ts'unt'^u n'na ra n'yoh^u.

⁴³ Mi tho'a nyopa p'uya, bi thop'^u Samaria ra Jesús, i mpa p'^u ja ra häi Galilea.

⁴⁴ Porque ya xi manse ra Jesús ngue n'na rá pøngahya Oja hinguí hnu mansu p'^u ja rá xequi bi m'mui.

⁴⁵ Nu'mø mi zømp'^u Galilea, bi nu manho yø mmengu p'^u, porque 'nehya ya xi ma ra ts'ännigo

ngue rá pascua bá njap'ɥ Jerusalén. Ya xī nurpī te xī 'yørbɥ ja rá ngo.

⁴⁶ Bī mengra Jesús, ī map'ɥ ja rá hnīnī Caná ngue rá hāi Galilea, nup'ɥ bá øt'e ngue bi gohi ngue rá vino rá dehe. Nūnā n'na rá n'yohɥ ngue rá mmɛngu Capernaum ī ja rá 'bɛfi xanhɛts'i, dī mpɛhmī rá gobierno. I si n'na rá ts'unt'ɥ mađī hyɛnnī.

⁴⁷ Nūnā rá n'yohɥ p'ɥya bi 'yøde ngue ya bi zøp'ɥ Galilea rá Jesús, xpī 'yɛ'a Judea. Bī ma bá nū p'ɥya, bá äpra mate ngue da ɛp'ɥ ja rá ngu da 'yøthebi rá ts'unt'ɥ, porque ya ja ngue da đū.

⁴⁸ Rá Jesús bi 'yɛnā:

—Nū'mø ngue hīngdī nnuhɥ yø milagro dí øt'ä, ya hīnguī 'yɛc'ɛigahɥ.

⁴⁹ Nūnā rá n'yohɥ p'ɥya bi 'yɛmbrā Jesús:

—Ague n'yø, 'yørcā rá mate mme nts'ɛdi, 'nɛ da đū mā ts'unt'ɥ.

⁵⁰ Mī dahra Jesús, bi 'yɛmbī:

—Nī ma nī ngu ya. Nū nī ts'unt'ɥ guī mma, ya bi zä ya.

Nūnā rá n'yohɥ p'ɥya bi 'yɛc'ɛi te bī manna Jesús. Bī ma rá ngu.

⁵¹ Nū'mø nī ma da zønnā ngu rá n'yohɥ p'ɥya, bī ma yø hmiquī di c'at'ui, bi 'yɛmbī:

—Ya bi zä nī ts'unt'ɥ —bi 'yɛmbī.

⁵² Nūnā rá n'yohɥ p'ɥya bi 'yännī tema ora bi zä. Bi t'ɛmbɥya:

—Comma yoto nde mande bi bønna pa mī n'youi.

⁵³ Bi bɛn'a rá n'yohɥ p'ɥya ngue gue'a rá ora bī manna Jesús ngue ya bi zä nā rá ts'unt'ɥ mī ɥ.

Gátho'ᵤ to 'bap'ᵤ ja rá ngu p'ᵤya, gá bi 'yɛc'ɛi rá Jesús.

⁵⁴ Nguna bi 'yør'mø mambá pengbᵤ Judea rá Jesús. Ya rá yondi ná rá hmɛya bi 'yørbᵤ ja rá hái Galilea p'ᵤya.

5

Rá Jesús bi 'yøthe n'na rá n'yohᵤ tudyø gua.

¹ M'mɛfa p'ᵤya, bi nsännigo yø judío. Janangue nuna rá Jesús bi ma Jerusalén.

² Nup'ᵤ Jerusalén pop'ᵤ n'na rá dehe guí nhuti conná hyá ngue rá ebreo “Betesda”. Pop'ᵤ jonna goxthi guí nhuti ngue rá Goxthi yø Dɛ'yo. Ja jap'ᵤ cat'a yø 'døscuangu di thesra dehe.

³ Nup'ᵤ ja yø 'døscuangu ja 'bomp'ᵤ xangu yø dárquɛhi. 'Bomp'ᵤ yø xädä, 'bomp'ᵤ xannunts'i, 'bomp'ᵤ tudyø gua. I tømí ngue di 'yanna dehe.

⁴ Porque njandyatho mî sò'a n'na rá anxɛ ngue anna dehe p'ᵤ po. Nu'a rá dárquɛhi rá madi da yarbᵤ ja rá dehe 'mø bi 'yani, da zä ndana bi zä man'ᵤ di hɛmbi.

⁵ Mî 'bemp'ᵤ n'na rá n'yohᵤ ngue ya n'näte ma'dɛ'má hyato njeya madi hyenni.

⁶ Nu'mø mî nu rá Jesús ngue 'bemp'ᵤ, bi badi ngue ya rá ya'atho yø pa madi hyenni. Bi 'yänbaya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí nne da zä'i n'yø? —bi 'yɛmbi.

⁷ Mî dahra dárquɛhi p'ᵤya, bi 'yɛna:

—Ague n'yø, hinjo'o to di cɛjhnᵤ ja rá dehe 'mø bi 'yani. N'na ndi ngu n'na ndi dí ɛna ngue ga cɛnhᵤ ja rá dehe 'mø bi 'yani, n'nan'yo'a ni 'bet'o.

⁸ Bi 'yɛmbra dárquɛhi rá Jesús:

—Dami nangui. Caxni fidi, ni ma.

9 Bexque'a ra ora'a p'uya, bi za ra darquehi. Bi gaxra fidi, bi ma. Pe ra pa ngue ra ts'aya'a ra pa bi n'øthe ra Jesús.

10 Nuya yø hmu yø judío p'uya, bi 'yembra n'yohu mi'a:

—Hinda za gui caxni fidi ya, porque ra ts'aya ra pa ja p'uya.

11 Bi 'yenna n'yohu p'uya:

—Nu'a ra n'yohu bi 'yøthegui, gue'a bi xiqui ngue ga caxma fidi, ga mma.

12 Bi t'ännbaya, t'embí:

—¿Te'o na en'i gui caxni fidi, gui mma?

13 Pe nuna ra n'yohu p'uya, hinguí padi te'o na xi 'yøthe, porque xangu yø ja'i 'yop'a, 'ne ya xi ma ra Jesús.

14 M'mefa p'uya, nuna ra n'yohu xi 'yøthe ra Jesús bi nthui p'a ja ra nija. Bi 'yembaya:

—Ya bi za'i n'yø. Pe 'yo nimantho gui øtra ts'oqui, n'namhma ngue him man'na gui mma man'a.

15 Nu'mø mi 'yø'a te bi sihna ra n'yohu xi t'øthe, bi ma bá xipyø hmu yø judío ngue guehna ra Jesús xi 'yøthe.

16 Janangue bi mudi honnbabi rá gua ra Jesús, porque t'embí ngue di mpetho 'mø ra pa ngue ra ts'aya.

17 Pe ra Jesús bi 'yena:

—Da guehma Papágä di mpetho asta guehya, da guezä p'uya dadi mpefi.

18 Nuna ra hya na p'uya, guehna ga nne yø hmu yø judío ngue da hyo. Porque t'embí ngue hinga honda pa ngue ra ts'aya hinguí supí, sinoque di api

ngue i mma ngue 'da'iguui Oja, ngue mma ngue Oja rá Papá.

Bi 'yuhrá ts'edi rá Ts'unt'ɥ Oja.

19 Mi nya ra Jesús, bi 'yɛna:

—Majuani dí xi'ahɥ ngue rá Ts'unt'ɥ Oja hinda zä te da jase. Tengutho nnurpi øtrá Papá, gue'a øt'a. Janangue nu'a te øtrá Papá, xquet'a gue'a øtrá Ts'unt'ɥ'a.

20 Nuna ra Papá di mahrá Ts'unt'ɥ 'nɛ uti te gä øt'e. A nuyá, man'na xtä nhenni mi'da da 'yudi, astä gadi 'yøthohɥ 'mø gá nuhɥ.

21 Nuna ra Papá, øt'e ngue di bɛnnate yø ánima. Njarbutho rá Ts'unt'ɥ Oja ya, nu to da nepe di bɛnnate, da 'yøt'e.

22 Nuna ra Papá hinjonni ja'i di sentencia na. Nu'a rá Ts'unt'ɥ go bi unná ts'edi ngue go da zänna sentencia'a.

23 Porque nnepe ngue go da hnu mansu na rá Ts'unt'ɥ, tengutho ga hnu mansu rá Papá. Nu'a hingui nnu mansu brá Ts'unt'ɥ Oja, ya himma juani ngue nnu mansu brá Papá bá penhni.

24 Majuani dí xi'ahɥ, nu ra ja'i ørpabi masu ra hya dí mmangä, 'nɛ ɛc'ei'a to bá penngui, ya ja ra 'da'yo te para zantho ra ja'i. Ya hinda ma ra castigo. Ya bi mpommi ra sentencia mi ja, ya ja ra 'da'yo te para zantho.

25 Majuani dí xi'ahɥ, da 'yɛhra ora di nja te di mma, 'nɛ ya da guehra ora ja p'uya. Nu yø ja'i 'buhya tengutho 'mø ya xandu, pɛ nu'mø bi 'yøhra hya mmanná Ts'unt'ɥ Oja 'nɛ da 'yɛc'ei, ya di t'unna 'da'yo te.

26 I ja rá ts'edi rá Papá ngue di unna 'da'yo te yø ja'i. Njarbutho rá Ts'unt'u ya, bi unna ts'edi ngue di unna 'da'yo te yø ja'i.

27 'Nε bi unna ts'edi ngue go da zanna castigo'a, porque gue'a rá N'yohu bí 'yε mahets'i'a.

28 'Yo gadi 'yøtho na rá hya dí xi'ahu. Porque da 'yεhra ora ngue nu'u xandu, da 'yø'mø bi zo'a rá Ts'unt'u Oja.

29 Da pømp'u da nt'ägui. Nu'u xa n'yo manho, di bennate ngue ma'da'yo di m'mui. A nu'u xa n'yo mants'o, di bennate ngue da ma rá castigo.

Bì nepe da bahyø ja'i ngue ja rá ts'edi rá Jesús.

30 Nugä hinda zä ga sänse te ga øt'e. Ga øt'ä ra ts'at'abi, pε gue ma'bejpagui. Nu te ga sännä di nja, gue'a di nja'a, pε gue da gue'a ni 'yup'u. Hinda zä ga sänse te ga øt'e. Nu'a te nnumanho ma Papá bá penngui, gue'a ga øt'a.

31 Nu'mø dadi jase majuanì te dí mmangä, 'yogui 'yεc'εigahu 'mø.

32 Pε 'bη hman'na di ja majuanì te'ogä. 'Nε dí pacä ngue majuanì te gä mmanna conná ngueque.

33 Conque gá 'yεthη to bá ørpa rá nt'änni rá Xuua. Nuna p'uya, nu'a te rá hya bá ma, gä majuanì.

34 Pε nugä himma hyoni ngue toni ja'i di ja majuanì te dí mmangä. Nu'a rá hya bì manna Xuua conná ngueque, gue'a dadi bεn'nahu'a ya, n'namhma ngue gui 'yεc'εihη na rá hya na, 'nε guehna gdi nyamhη na.

35 Nuna rá hya bì manna Xuua, tengutho n'na rá nyot'i ngue di petyø 'uε, ja gá mpεtihη p'u bì nya'a. Gá johyahη n'na ts'ηquits'η ngue te bì ma.

36 Pe nugä, nuya yø hmεya dí øt'e ngue hinjonda zä da 'yøt'e, guehya di ja majuaní te dí mmangä ya. Nunä ra hya bi manna Xuua, zits'utho na. Nuya yø hmεya dí øt'ä, ma Papá di 'bejpi ngue ngu'a ga øt'e. Ja dí nequi p'uya ngue majuaní bá penngagui ma Papá.

37 Nunä ma Papá bá penngui, go di ja majuaní te dí mmangä na. 'Ne hinga como quiera gui ørpaħa ra hya na. Porque hinjam'mø gui nnuħa na.

38 Pe nunä rá hya bá penhni, hinguí nne gui 'yøhmħ. Porque hinguí nne gui 'yεc'εi te dí xi'ahħ, 'ne nugä rá m'menhniġä ra Papá.

39 Nu'ahħ gadi ja ndummai gadi xahmħ ra Maca Libro gui cahħ, porque ja gui nne gui timhmħ p'ħ hanja ngue ja na ra 'da'yo te para zantho i ja. Conque nunä ra Maca Libro gadi xahmħ, nu'a to mmanna hya nt'ot'i p'ħ, go guecä'a.

40 'Ne hinguí nne gui 'yεc'εigahħ, n'namhma ngue dí njä'ahħ ra 'da'yo te.

41 Nugä hīndí honi to da 'yεsqui.

42 Nugä dí padí ngue hin gadi mahmħ Oja.

43 Nugä, ma Papá bá penngui, pe hinguí εc'εigahħ. Nu'mø toni n'yohħ da εħε ngue rá hyase da ma, man'na go gui εc'εihħ'a p'uya.

44 Hague da nzä gui 'yεc'εigahħ ngue'mø gadi nnu manhose n'na ngu n'na'ahħ, 'ne hinguí honi ha dí nu manho'ahħ Oja.

45 'Yo gui εna ngue go ga yap'ahħ p'ħ ha 'bahma Papá. Nu'a, hin'na'a. Nu'a di yap'ahħ, gue'a ra Moisés gui εna ngue gui nnøxħ'a ya.

46 A nu'mø gdi εc'εihħ na ra hya bi manna Moisés, xquet'a 'necä gui 'yεc'εigahħ 'mø. Porque bi 'yotra

hya p'ua ja ra libro ra Moisés ngue i mma te'ogä.

⁴⁷ Pε nu'mø hinguí εc'εihua na ra hya bi 'yotra Moisés, ¿hague da nzä gui 'yεc'εi te dí xi'ahua 'mø?

6

Ra Jesús bi 'yøt'e ngue bi nsihmε cat'a mahuahí ma'yohua.

¹ M'mefa p'uya, nuna ra Jesús bi 'dasra zabi Galilea, nuna ja man'na rá thuhu, ni hu ngue Tiberias.

² Xandøngu yø ja'i bi denni, porque nnu yø ja'i ngue øthe yø dārquēhi.

³ Bi map'ua bí ja n'na ra nyuni ra Jesús, ja i mmihmi p'ua yø xädi.

⁴ Ya xma nguerpætho di nsännigo yø judío ngue ra pascua.

⁵ Mi nu ra Jesús ngue xandøngu yø ja'i mmap'ua ni denni, bi 'yembrä Lipe p'uya:

—¿Harua gä tämhua ra thuhmε da zi ya yø ja'i bá εcua ya?

⁶ Nguna bi xifi, porque nne da nu te da manna Lipe. A nuna ra Jesús ya padí te ja ngue da 'yøt'e.

⁷ Pε ra Lipe bi 'yεna:

—Nu'mø ngue da thänna thuhmε'a te di mporta yo ciento ma pa ra nzäbi, hĩndi zadi ngue da zi 'da'i zits'ua yø ja'i.

⁸ Nuna n'na nc'ei yø xädi ra Jesús, guehna ra Andre rá n'yohua ra Bedu. Bi 'yεna:

⁹ —'Bucua n'na ra ts'ant'ua ha cat'a yø thuhmε 'nε yoho yø hua. Pε harua gue da goxna, xandøngu yø ja'i 'bucua —bi 'yεmbi.

¹⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yεna:

—Damí xihua yø ja'i ngue gä da mi.

Comma cūt'a maḥuahī yø ja'i bi mip'ʌ ja ra 'batha.

¹¹ Nūna ra Jesús bi hyan'ʌ cūt'a yø thūhmε, bí ja mammādi Oja. M'mεfa p'ʌya, bi unyø xādi ngue di darpi gātho yø ja'i da zi p'ʌ hūdi. Xquet'a ngūt'atho yø hua bi darpabi yø ja'i da za. Bi nsahua yø ja'i hōnt'a hangū bi ne bi za.

¹² Nu'mø mi nniya yø ja'i, bi 'yεmbyø xādi ra Jesús:

—Dami pethʌ yø thūhmε bi bongui, n'namhma ngue hīnte di n'antho.

¹³ Cūt'a nthūhmε bi ma nseni ngue bi zi yø ja'i. Nū'ʌ bi bongui, 'dε'ma yo canasta yø thūhmε bi bongui.

¹⁴ Mi nu yø ja'i ra milagro bi 'yøtra Jesús, bi 'yεnyø ja'i p'ʌya:

—Majuani ngue guehna rá pōngahya Oja mí ja ngue da εcua ja ra ximhäi na.

¹⁵ Bi zānyø ja'i p'ʌya ngue xtā nzixra Jesús, xtí japa nts'edi ngue di ndast'abi. Pε nu'mø mi badi te sānyø ja'i p'ʌya, bi zop'ʌ yø ja'i ra Jesús, bi ma mayá ra nyuni.

Bi n'yo maxøts'e ra dehe ra Jesús.

¹⁶ Nu'mø mi dāhra nde, nu'ʌ yø xādi ra Jesús bi map'ʌ brá ja ra zabi.

¹⁷ Pε ra Jesús hīnni zorpʌ 'būhyø xādi, 'nε ya bi nxui. Nū'ʌ yø xādi p'ʌya, bi yat'a n'na ra barco, bi ma ngue di 'dasra dehe da zømp'ʌ ja ra hnini Capernaum.

¹⁸ Bi mudi bi n'yo n'na ra ndønthi p'ʌya, bi nangyø fūthe.

19 Nu'mø mi n'yo'a cut'a o 'dato kilómetro p'ua ja ra dehe, bi nu p'uya ngue mmap'ua ra Jesús da guatra barco, ni 'yo maxøts'e ra dehe. Bi nsu'ua yø xädi p'uya.

20 Pe ra Jesús bi 'yembj:

—Go guecä. Oguí suh_u —bi 'yembj.

21 Nu'ua yø xädi p'uya, ra ndi johya ngue ya mmap'ua ra Jesús, da zømp'ua ja ra barco. N'na zihmantho bi zøn'a nnenguí hap_u man_i ma p'uya.

Yø ja'i emm_i honn_a Jesús.

22 Mi hyaxp_uya, n_uya yø ja'i xpí gop'ua man'na nguadi ra dehe ya pad_i ngue hōnda n'na ra barco mi jap'ua, gue'a bi 'yo yø xädi ra Jesús. Pe ra Jesús bá cohi.

23 Ya himma ya'atho p'uya, bi zø hmi'da yø barco bá n_exp_uja ra hnini Tiberias, bi zøp'ua ja ra xequi bi ja mamma_i Oja 'mø bi 'uinyø ja'i.

24 N_uya yø ja'i ya, mi nu ngue h_injo'o p'ua ra Jesús, ni xinga guehyø xädi di 'bap'ua. Bi 'yo'ua yø barco bi zø p'uya, bi ma da homp'ua Capernaum.

N_una ra Jesús, guehna ra hm_e di unna 'da'yo te na.

25 Mi zøm man'na nguadi ra zabi yø ja'i p'uya, ja ni dimp'ua ra Jesús. Bi 'yännb_uya, bi 'yembj:

—Ague grá xänb_{ate}, ¿ha bi nja guí søcua ya?

26 Mi dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Majuani dí xi'ah_u, guí honj_u ya, porque ngue gá nsihm_e 'n_e gá nniyah_u. Hingue masque gn_i hyonj_u ngue di t_inn_i mm_uih_u hanja ya yø hm_eya dí øt'e.

27 'Yo 'be go gadi ja ndumm_i ha gdi timhm_u'a ra hm_e da thogui. Sinoque dam_i ja ndumm_i ha gdi

t̄imhm̄'a r̄a hm̄ε d̄i n̄ja para z̄antho, n̄un̄a guehna d̄i 'da'ah̄ r̄a 'da'yo te n̄a. N̄un̄a guehna r̄a hm̄ε d̄i 'da'ah̄ r̄a N'yoh̄a b̄i 'yε mah̄εts'i n̄a. Porque n̄un̄a Oja r̄a Papá, guehna b̄i 'dac̄a r̄a ts'edi ngue ngu'a ga øt'e.

²⁸ Bi t'ännb̄aya, bi t'εmb̄i:

—¿Te 'be'a ja ngue ga øt'ähe p'uya para ngue da n̄umanho Oja ya yø hya nneque ga øt'ähe?

²⁹ M̄i dah̄ra Jesús, bi 'yεn̄a:

—N̄u'a r̄a hya nne Oja gui 'yøth̄, gue'a ngue gui 'yεc'εih̄'a to bá penh̄i.

³⁰ Bi t'εmb̄aya:

—¿Tema hm̄εya gui 'yøt'e ga nnuḡähe, n'namhma ja ga εc'εi'ähe p'uya? ¿Te 'be'a da z̄a gui 'yøt'e?

³¹ Conque mā mboxitah̄, bá nsih̄m̄ε p'ü b̄i ja r̄a dapo, tengutho nt'ot'i p'ü ja r̄a Mac̄a Libro ngue εn̄a: “N̄un̄a r̄a Moisés bi unyø ja'i r̄a hm̄ε b̄i 'yε mah̄εts'i”, i εnna hya.

³² M̄i nya r̄a Jesús, bi 'yεn̄a:

—Majuani dí xi'ah̄, n̄un̄a r̄a Moisés h̄ingo bi unna hm̄ε b̄i 'yε mah̄εts'i n̄a, sinoque guehna mā Papágä bi un'a. 'Nε guehna majuani ngue di 'da'ah̄ r̄a hm̄ε b̄i 'yε mah̄εts'i n̄a.

³³ Porque n̄u'a r̄a hm̄ε di un'Oja, gue'a b̄i 'yε mah̄εts'i'a, guehna di unna 'da'yo te yø ja'i 'b̄ucua ja r̄a ximhäi.

³⁴ Bi t'εmb̄aya:

—Ague gr̄a hm̄u, zant'a gui 'dacje n̄a r̄a hm̄ε guí mm̄am'mø.

³⁵ M̄i dah̄ra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Nuḡä guec̄a r̄a hm̄ε di unna 'da'yo te. N̄u r̄a ja'i da denngagui, h̄injam'mø di ntuma nthuh̄. N̄u'a da 'yεc'εigui, h̄injam'mø di ntuthe.

36 Pε ya dí xi'ah_u ngue hinguí εc'εigah_u, madague'a guí nnuh_u te dí øt'e.

37 Nu'_u yø ja'i bi dácä rä Papá tennä'ä. Nu'_u to tennui, hijnondä 'yεmbi: “Yo gui tennui”.

38 Porque himbi 'benngä mahets'i ngue da gue'a te mā pähäse ga øt'e, sinoque dá εhe ngue ga ørpabi rá pähä'a to bá penngui.

39 Pε nu'a te rá pähä mā Papá bá penngui, i nne'a ngue nu'_u yø ja'i bi däqui, hijnondi m'medi, sinoque ga øt'e ngue di bennate 'mø rä pa rá nzeui.

40 Nu'a te rá pähä'a to bá penngui, guehna ngue di nja rä 'da'yo te para zantho te'o Gä da badī te'o'a rá Ts'unt'ä Oja 'nε da 'yεc'ei. Nügä ga øt'e ngue di bennate 'mø rä pa rá nzeui.

41 Gue'a ga nzahyø judío na rä hyä bi manna Jesús, di upi ngue bi 'yεna: “Go guecä'a rä hmε bí 'yε mahets'i”.

42 Di n'yεmbuya:

—¿Ua hinga guehna rä Jesús, rá ts'unt'ä rä José na? A nuju p'uya, dí pahm rä papá 'nεhra mamá na. ¿Hanja ngue εna ngue bí 'yε mahets'i 'mø?

43 Mi nya rä Jesús, bi 'yεna:

—'Yo nimantho guí nemhyah_u.

44 Nu'mø hinna ngue hra Papá bá penngui da 'yøt'e ngue di ntetyø ja'i, ya hijnondä denngui. Pε nu'_u tennui, nügä ga øt'e ngue di bennate 'mø rä pa rá nzeui.

45 Nuna rä hyä nt'ot'i p'ä ja yø libro bi 'yotyø pøngahya Oja, i εna: “Nuna Oja, da 'yøt'e ngue da bahyø ja'i hanja na”. Janangue nuyá, nu to Gä

øde te mmanna Papá, 'nε da 'yεt'a mmui ra hya xännbabi, gue'ua tennä'ua.

46 Hingue masque to ya xpá nnu'a ra Papá. Sinoque nu'a bí 'yεp'ua 'bua Oja, gue'a go pa'a.

47 Majuaní dí xi'ahua, ngue nuya yø ja'í εc'εigä ya, ya ja ra 'da'yo te para zantho.

48 Go guecä'a ra hmε di unna 'da'yo te.

49 Conque nu ma mboxitahua p'ua ja ra dapo, bi zi n'na ra hmε bí 'yε mahεts'i. Pe himbi m'mui para zantho, sinoque bi du dam'mefa.

50 Pe nuna ra hmε dí mmangä, guehna bí 'yε mahεts'i na. Nu to da zi na ra hmε naya, ya hinda du.

51 Nugä guecä'a ra hmε bí 'yε mahεts'i, madague'a drá ja'igä. Nu to da zi na ra hmε na, di m'mui para zantho. Nu'a ra hmε ga ungä p'uya, guehna ma do'yogä na. Dadi ungä ma do'yo para ngue di nja ra 'da'yo te yø ja'í 'bucua ja ra ximhäi.

52 Di njun'mahyase yø judío p'uya, di n'yεmbi:

—¿Pe ua da zä di 'dacjua rá ngø 'mø ngue ga sahu?
—di n'yεmbi.

53 Mi nya ra Jesús, bi 'yεmbyø ja'í:

—Majuaní dí xi'ahua, jatho ngue gui saphua rá ngø ra N'yohua bí 'yε mahεts'i, 'nε gui siphua rá ji, n'namhma ngue di nja'ahua ra 'da'yo te.

54 Nu'a da zacä ma ngø 'nε da zicä ma ji, ya ja ra 'da'yo te para zantho ra ja'í. 'Nε ga øt'e ngue di bεnnate 'mø ra pa rá nεgui.

55 Porque ma ngøgä, majuaní ngue guehna nnøpa nts'ihmε yø ja'í na. Ma jigä p'uya, gue'a gui thocra duthe yø ja'í'a.

56 Nū rā ja'i da zacā mā ngø 'nε da zicā mā ji, guehna dí n'yogä'be na.

57 Nū'a mā Papá i 'bui, 'nε dí 'bucä conná ngue'a. Nūna mā Papá bá penngui para ngue ga japi di m'mui te'o da zacā mā ngø.

58 Janangue ja n'na rā hmε bí 'yε mahεts'i ngue di unna 'da'yo te para zantho. Nūna rā hmε na, hinga ngu'a rā hmε bi zi'ε mā mboxitahε 'nε siempre bi du dam'mεfa.

59 Nūna rā Jesús, ngūna rā hya bi xännba yø ja'i bi mpeti p'ε ja rā nija Capernaum.

Rā Jesús bi manyø hya ngue rā te para zantho.

60 Nū'mø mi 'yøhyø ja'i na rā hya bi nxännbate rā Jesús, nū'ε yø ja'i tennbε ni ma, xangu bi 'yεna:

—Nūna rā hya mmanya, xanhennitho di fahna. ¿Hague da mba'a n'na'a te mmanε?

61 Bi bahra Jesús ngue di njun'mahya yø ja'i co nūna rā hya bi mā. Bi 'yännbaya, bi 'yεmbi:

—¿Ua gui mbøcuεhε guehna rā hya naya?

62 ¿Tegue ngu gui mbεmhmε 'mø gui nnuhε rā N'yohε bí 'yε mahεts'i ngue hōnda mengui di map'ε bí 'yεhε?

63 Hōnse rā Espíritu Santo di unna 'da'yo te. Nūna rā hya dí xi'ahε ya, i nne da mā ngue gui 'yεc'εigahε, hingue dí εn'ahε ngue gui saja.

64 Pε nūya 'bε i'da ngue hinguí εc'εigahε.

Bi manna ngūna rā Jesús, ngue ya m'met'o mi padí ndana gue'a hinguí εc'εi, 'nε padí te'o ja ngue di dá.

65 Bi 'yεmbaya:

—Janangue ya xtá xi'ah_u m'met'o ngue nu'mø hinna ngue hra Papá da 'yøt'e ngue di ntetyø ja'i, ya hinjonda denngui.

⁶⁶ Bexp_i mædi bi go'a nxatha xangu yø ja'i mi tenna Jesús. Bi zop'ua p'uya, ya hinga 'dap'ua n'youi.

⁶⁷ Nuna ra Jesús bi 'yánya 'de'ma yoho yø xädi, bi 'yemb_i:

—¿Ua xquet'a gui nne gui 'yøth_u tengutho øtyø ja'i ngue hegä p'ua?

⁶⁸ Bi dahra Bedu p'uya, bi 'yemb_i:

—Ague grá Hmu, hinjon man'na da zä ga tennahe. Nuna ra hya gui mma, ra hya ngue ra 'da'yo te para zantho na.

⁶⁹ A nugähe p'uya, dí ec'ei_{gä}he 'ne dí pahme ngue rá Ts'ant'ua'i Oja.

⁷⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yembyø xädi:

—Nugä go dá huan'nah_u 'de'ma yo nc'ei. A nuna n'na nc'ei ngue'ah_u ya, rá pähä ra zithu ørpe.

⁷¹ Ra Jesús bi manna ra hya na, pe nuna bi ma, guehna ra Judas Iscariote rá ts'ant'ua ra Simu na. Porque ra Judas guehna ja ngue di dä ra Jesús, 'ne guehna n'na nc'ei'ua 'de'ma yoho yø xädi na.

7

Ni xinga gue'ua yø cu ra Jesús di ec'ei.

¹ M'mefa na ra hya na p'uya, bi n'yop'ua ja yø xequi ngue ra häi Galilea ra Jesús. Pe hingu_i nne da n'yop'ua ja ra häi Judea porque nne di nhote yø hmu yø judío.

² Ya xma nguerp_utho di nsännigo yø judío guehna ra ngo mahoqui yø ngumpaxi.

³ Nu'ua yø cu ra Jesús bi 'yemb_i:

—¿Hanja ngue n'nadua guí 'bui? Dami pøngua ni ma Judea, n'namhma ngue 'nɛ'ɥ yø ja'i ɛc'ɛi' p'ɥ, da nu te guí øt'e.

⁴ Nu ra ja'i nne ngue da fadi te ga 'yo, hinga nt'aguitho da 'yøt'a te øt'e. Ya guí øtya tengu ya, pɛ gue da badi gätho yø ja'i na te guí øt'e.

⁵ Nguna bi xifi porque ni xinga gue'ɥ yø cu di ɛc'ɛi.

⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Tobe hinguí sønna ora ga mmagä p'ɥ guí xicui. Pɛ nu'ahɥ, hønt'a goma ora sä ngue guí mmähä.

⁷ Nu'ahɥ, hinguí nnu man'ɥ'ahɥ yø ja'i. Pɛ nugä nnu man'ugä yø ja'i, porque dadi jagä majuaní ngue xants'o te ga 'yo yø ja'i.

⁸ Ni mähä ra ngo ya. Nugä hinga mma porque tobe hinguí sønna ora ga mmagä p'ɥ.

⁹ Mi juadi bi xihyø ja'i na ra hya na p'ɥya, bá cop'ɥ Galilea ra Jesús.

Ra Jesús ya 'bɥp'ɥ ha bi nsännigo yø judío.

¹⁰ Mi juadi bi ma ra ts'ännigo yø cu ra Jesús, xquet'a 'nɛsɛ ra Jesús bi ma ra ts'ännigo. Bi 'yøt'e ngue hinguí pahyø ja'i ngue 'yop'ɥ, ya mme nt'aguitho ga 'yo.

¹¹ Nuya yø hmu yø judío homp'ɥ ja ra ngo ngue'mø di 'yop'ɥ ra Jesús. Di n'yɛmbi:

—¿Harɥ 'bɥ'a ra n'yohɥ'a? —di n'yɛmbi.

¹² Nup'ɥ ha 'bɥhyø ja'i, xangu to di c'a na ra Jesús. 'Bɥ i'da ɛna: “Ra hoga n'yohɥ'a n'yø”. Pɛ mi'da p'ɥya i ɛna: “¿Tegue dra hoga n'yohɥ na 'mø, hante gue hätyø ja'i”, i ɛna.

13 Pε nuya yø ja'i nnu manho ra Jesús, hinguí nnepe da fadi ngue nnu manho, porque supyø hmu yø judío.

14 Comma emade ra ngo 'mø mi yurbu ja ra nija ra Jesús ngue bi nxänbate.

15 Nu'ua yø judío, di 'yøtho'a te ra hya mmanna Jesús, di 'yεmbi:

—¿Haru go bá ha'a ra hya mmanna? 'Nε hīndi nnuhū ngue xta mma ra xādi.

16 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nuna ra hya dí xänbategä, hīmma hyasegä na. Nu'a bá penngui, go rá hya'a.

17 Nu'mø to da ne da 'yørpabi rá pähä Oja, guehna da bahna ngue'mø ní 'yεp'ua 'bu Oja na ra hya dí xänbate, ogue ma hyase dí mma.

18 Nu ra ja'i ngue rá hyase mma, ga 'yøt'e ngue da nu manhose yø ja'i. Pε nu'a di ja ndummū ngue da hnu manho'a to bá penhni, guehna majuanī ra hya mmanna. 'Nε hīn tema fehni da thinnbi.

19 ¿Ua hīmma juanī ngue bi 'da'ahu ra ley ra Moisés? Conque nu'a ra ley'a, hīnjongui pōnī ngue gdi εc'εih'ua ya yø hya mman'a. ¿Hanja ngue guí nne guí hyojū, guí εnjū ngue hīndi εc'εigä te mmamp'ua ja ra ley?

20 Mi dahyø ja'i p'uya, bi 'yεmbi:

—Ra ts'onthi guí n'youi ya. ¿Te'o guí εna ngue nne da hyo'i?

21 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Hōnda n'na ra hya dá øt'ä 'mø ra pa ngue ra ts'äya, 'nε gä gadi 'yøthohū.

22 Nuna ra Moisés, bi zoc'ahu n'na ra hmεpya, ni hu ngue ra circuncisión, maɖague'a hingo bi

fət'a, sinoque gue'u yø mboxita bi fəti. Janangue njap'u guí mmɛpyah u yø ts'unt'u 'mø bi m'mai, maɖague'a di tocabi ra pa ngue ra ts'äya, pɛ ngutho guí mmɛpyah.

²³ A nuyá, para ngue hinguí 'dasthoh'a te mmanña ley bi 'yotra Moisés, guí mmɛpyah n'na ra ts'unt'u 'mø bi m'mai, maɖague'a ra pa ngue ra ts'äya. ¿Hanja ngue guí sɛcju ngue dá øthegä n'na ra n'yohu 'mø ra pa ngue ra ts'äya 'mø?

²⁴ 'Yo høntho guí nnuhu n'na ra cosa sä 'bexqui haɣhu ra güenda. Nu'mø guí nne gui hyaxhu ra güenda, pɛ 'bet'o nmajuani gdi paɖi hanja'a te guí mmamhm.

Bí ma hapu ra mmengu ra Jesús.

²⁵ Bí mudi di n'yänni 'da'u yø mmengu Jerusalén, di n'yɛmbi:

—¿Ua hinga guehna nthoni ngue da tho na 'mø?

²⁶ Pɛ ya 'buhn ya, ya yah u yø ja'i 'nɛ hinte xifi. ¿Ua di ɛc'ɛi yø ts'ut'abi ngue da guehna ra Cristo na 'mø?

²⁷ Pɛ dí pahmu hapu ra mmengu na. A nu'mø bá ɛ'a ra Cristo, hinjonda baɖi ha di 'yɛ'a.

²⁸ Nup'u ja ra nija mi xänbäte ra Jesús, mi 'yøde te mmanyø ja'i. Bi ts'edi bi 'yɛmbi:

—Ya guí ɛna ngue guí pahmu ha dá ɛcä. Pɛ himma partesɛ ngue dá ɛcä. Sinoque dá ɛcä ngue nuna majuani Oja i 'bui, guehna bá penngä na. Pɛ hinguí pahmu te'o na.

²⁹ Nugä go dí pacä te'o na, porque ja dá ɛcä p'u bí 'b'u'a, 'nɛ go bá penngä'a.

30 Co nuna ra hya na p'uya, bi ne xti bentyø ja'i ra Jesús ngue xta got'i. Pe hijnombi bent'i porque him manì zøhrá ora.

31 Xangu yø ja'i bi 'yεc'εi ra Jesús ngue guehna ra Cristo na. Di n'yεmbi:

—Nuna ra n'yohu 'bucua, ya øtyø hmεya tengutho t'εmbi da 'yøtra Cristo 'mø bá εhe.

Yø fariseo bi menhyø policia di bentra Jesús ngue da got'i.

32 Nuya yø fariseo bi 'yøde te mmanyø ja'i ngue εmbi guehna ra Cristo na ra Jesús. Yø fariseo p'uya, conyø hmu yø mmäcja bi menhyø policia di bentra Jesús ngue da got'i.

33 Mi nya ra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Zits'urbu gui nnuju ua gui 'buhmu. Ya himma ya'atho ga mmagä p'u bí 'bu'a to bá penngui.

34 Gui hyonju p'uya, pe ya hinha gui tinju, porque hinda zä gui thohmu p'u ha ga m'mucä.

35 Di n'yänse yø judío p'uya, di n'yεmbi:

—¿Haru go di ma na p'uya, ngue εna hinga timhmu ha di ma? ¿Ua dani mpa man'na nguadi yø häi yap'atho ngue da xänbä ra hya yø judío da timp'u? ¿Ua gue gue'u yø mmεnguhu da ma da xänbi?

36 ¿Mbe te nne da manna ra hya xicju na, ngue εna: “Gui hyonju, pe ya hinha gui tinju, porque ya hinda zä gui thohmu p'u ha ga m'mucä”?

Iphra dehe di unna 'da'yo te.

37 Nuna ra nzequi ra pa ngue ra ngo, guehna ra pa εmbyø ja'i ngue tate ra dannigo na. Nuna ra pa na p'uya, bi nangra Jesús, bi ts'εdi bi 'yεmbyø ja'i:

—Nu'mø te'o tuthe ya, dá εcua di nsithe.

38 Nu ra ja'i ec'eiḡä ya, nup'ua ja rá mm̄ai ra ja'i tengutho 'm̄o di p̄ohra dehe ngue di unna 'da'yo te. Porque ngu'a m̄anna Maça Libro.

39 Nuna ra hya na, bi ne bi ma ngue nu to da 'yec'ei, ya di n'youi ra Espíritu Santo. Porque tobe him manī ma mahets'i ra Jesús ngue da pennbabi ra Espíritu Santo yø ja'i.

Hinga 'da'igu mmanyø ja'i.

40 Mi t'øhna ra hya m̄anna Jesús, bi 'yēn'i'da yø ja'i p'uya:

—Majuani ngue nuna ra n'yohua na, guehna rá p̄ongahya Oja mī ja ngue da ecua ja ra ximhäi na.

41 Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yēna:

—Nuna ya, guehna ra Cristo naya —bi 'yēna.

Pe mi'da yø ja'i di n'yēmbi:

—Himma juani'a. Porque ra Cristo hinga Galilea di 'yē'a.

42 I mm̄amp'ua ja ra Maça Libro ngue nuna ra Cristo, da guehna n'na rá mbom'meto ra dast'abi David. 'Nē drá mm̄engu Belén nup'ua ja ra mm̄engu ra David.

43 Ya hinga n'nat'a mmanyø ja'i ngue di nxifi te'o na ra Jesús.

44 Bi ne 'da yø ja'i xti bentra Jesús ngue xta ngot'i, pe hinjombi bent'i.

Yø ts'at'abi hinguí ec'ei ra Jesús.

45 Nu'ua yø policia bá n̄xpua ja ra nija, bi mengui bi zomp'ua 'bahyø fariseo conyø hmu yø mm̄äcja xi mēnhni. Bi t'ēmbaya:

—¿Hanja ngue hinguá sihua p'uya?

46 Mi dahyø policia, bi 'yēna:

—Pε h̄inj̄am'm̄ø ha di t'øde d̄a m̄an'a n'na r̄a j̄a'ī tengu m̄m̄anna r̄a n'yoh̄u n̄a.

47 Yø fariseo p'uya bi 'yεmbyø policía:

—Xquet'a 'nε'ah̄u ya bá th̄ä'ah̄u ya.

48 Ya guí n̄n̄uh̄u ngue h̄inj̄onguī p̄øni ngue di εc'εi'uh̄ mā hm̄uh̄u n̄a r̄a n'yoh̄u n̄a, n̄i x̄inga gue'uh̄ yø fariseo di εc'εi n̄a.

49 Pε n̄uya yø j̄a'ī εc'εi n̄a r̄a n'yoh̄u n̄a, guehya h̄ingui p̄ah̄ra ley ya, 'nε guehya yø j̄a'ī d̄a ma r̄a castigo ya.

50 N̄una r̄a Nicodemo, guehna b̄i ma n'na x̄ui bá nyaui r̄a Jesús, xquet'a yø n'yoh̄u yø fariseo n̄a. Bi 'yεnna p'uya:

51 —N̄up'uh̄ ja r̄a ley dí cah̄u, mm̄amp'uh̄ ja r̄a ley ngue h̄inga sä d̄a ma m̄asentencia n'na r̄a j̄a'ī, m̄ente tobe h̄ingui ja r̄a ts'ut'abi ngue d̄a t'øde tema h̄ya d̄a m̄an'a mā yap̄i.

52 Bi t'εmbr̄a Nicodemo p'uya:

—¿Xquet'a 'nε'ī gr̄á mm̄engu Galilea 'mø? D̄ami x̄adi te mm̄anna M̄aca Libro. Ja guí n̄n̄up'uh̄ p'uya ngue h̄inga n'na rá p̄ongah̄ya Oja n̄i b̄øn'a Galilea.

N'na r̄a x̄isu ngue r̄a 'yots'om'm̄äi bi ts'ixp̄u 'b̄h̄ra Jesús.

53 B̄i ma yø ngu n'na ngu n'na yø j̄a'ī.

8

1 Pε r̄a Jesús b̄i map'uh̄ bí ja r̄a nyuni ja r̄a mbonza ja yø olivos.

2 M̄i hyaxp̄aya, ya nεcah̄äi, bá pengui, bi zøp'uh̄ ja r̄a n̄ija. Bi guat'ī ḡätho yø j̄a'ī p'uh̄ ha 'b̄ui. B̄i m̄ih̄ra Jesús ngue bi x̄änb̄a r̄a h̄ya yø j̄a'ī.

³ A nu'ɤ yø xännbäte ngue rə ley conyø fariseo, bi zispabi n'na rə xisu xi ma məbent'i, ngue xi thinnbabi n'na rə n'yohɤ hingra ndø. Bi ma məbä'mi p'ɤ məde nə rə xisu p'ɤya.

⁴ Bi t'embrə Jesús:

—Ague grá xännbäte, nuna rə xisu 'bɤcua, bi ma məbent'i 'mø mi thinnbabi n'na rə n'yohɤ ngue hingra ndø.

⁵ A nu'ɤ ja rə ley bi 'yotra Moisés, ja mmamp'ɤ ngue də tho ya yø xisu njap'ɤ, ngue də 'bando. Xi'i, çte guí mmanə rə hya naya?

⁶ Bi xihna rə hya nə, porque nne də nurpi ngue'mø hinga gue'a rə hya də manə Jesús, para ngue də zä di yapi. Nuna rə Jesús bi ndoqui, ot'a häi conná saha.

⁷ Pe hingui säya'ɤ yaui ngue änni tema hya də mə. Bi m'mä p'ɤya, bi 'yɛmbi:

—Nua guí 'bahmɤ ya, nu'mø 'bɤcua n'na nc'ei ngue hinjam'mø di øtra ts'oqui, gue'a rá mədi də mando rə xisu'a —bi 'yɛmbi.

⁸ Bi ndojtho mahøn'a p'ɤya, ngue ot'a häi conná saha.

⁹ Pe mi 'yø'a rə hya sihyø ja'i p'ɤya, bi där'man'ɤ yø mməi yø ja'i porque pađi ngue gä ja yø ts'oqui. Bi bəni 'da mi'da p'ɤya. Rə mədi bi bənyø daja'i. Nu'mø mi bəni gätho p'ɤya, bi gose p'ɤ rə Jesús co 'nəhra xisu mə yapi bi goseui p'ɤ.

¹⁰ Mi gəxrə ya rə Jesús, bi nu ngue hinjongui 'bɤp'ɤ, ya mahøndra xisu 'bɤp'ɤ. Bi 'yɛmbɤya:

—Ague grá xisu, çhapɤ 'bɤ'ɤ məđi yap'a'i ya? Ya hinjombi zänni ngue də tho'i ya 'mø.

¹¹ Mi dahra xisu, bi 'yɛnə:

—Ya hin'nə ya, grá hmu.

Bi 'yεmbra xisu mahøn'a ra Jesús:
 —Ni xinga guecä ga sänni ngue da tho'ia. Ni ma
 ya, pε 'yonī mantho hønğuī øtra ts'oqui.

Da xojpa yø mm̄ai yø ja'i ra Jesús.

¹² Nuna ra Jesús, mahømbi zohyø ja'i, bi 'yεmbi:
 —Nugä ga øt'e ngue da xohyø mm̄ai yø ja'i. Nu
 ra ja'i da dennguī, guehna ra ja'i di nja ra 'da'yo te
 na, pε ya hinni mantho di n'yo mants'o ra ja'i.

¹³ Yø fariseo bi 'yεmbra Jesús:
 —Nu'i gadi jase majuanī ra hya guī mma. Hinte
 di muui ra hya guī mma.

¹⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:
 —Nuna ra hya di mmangä, di muui na,
 madague'a dadi jase majuanī ra hya di mma.
 Pε nugä di padi ha dá εhε, 'nε di padi ha nná ma. Pε
 nu'ah̄u hinguī pah̄m̄u ha dá εcä, ni xinguī pah̄m̄u
 ha nná magä.

¹⁵ Nu'ah̄u guī hax̄h̄u ra güenda tengutho ga
 hyaxra güenda yø ja'i ua ja ra ximhäi. Nugä
 hijnondi haspa ra güenda.

¹⁶ A nu'mø xinga haxä ra güenda, nu te ga sännä
 ngue di nja, pεgue dra hya njuantho ga sänni.
 Porque hīndi 'dase ga haxä ra güenda. Nuna ra
 Papá bá pεnngaguī, guehna 'da gda haxä'be ra
 güenda na.

¹⁷ Nup'̄u ja ra ley guī cah̄u, nt'ot'i p'̄u ra hya ngue
 nu'mø yoho yø testigo 'da'igu mma, jatho ngue da
 t'εc'εi te mma.

¹⁸ A nuyá, guecä dadi jase majuanī ra hya di
 mmangä. Nuna ra Papá bá pεnnguī, 'nεhna di ja
 majuanī ra hya di mmangä na.

¹⁹ Bi t'εmb̄aya:

—¿Hapɯ go 'buhn̄i Papá?

M̄i dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'ahɯ h̄inguí paɕɯ, n̄i xinga guehna ma Papágã guí pahmɯ. Nu'mø ngue gdi paɕɯ, xquet'a 'nɛhma Papágã gdi pahmɯ 'mø.

²⁰ Nu'mø m̄i xänbã ra hya yø ja'í p'ɯ ja ra n̄ija ra Jesús, guehya yø hya ja ua bi xifi. B̄i m'mã p'ɯ ja yø njɯmɛnyu ngue ra ofrenda. Pɛ h̄injombi bent'í ngue xtã ngot'í, porque tobe h̄im man̄i zõnnã ora.

Hinda zã da denyø ja'í p'ɯ di ma ra Jesús.

²¹ Mahømbi 'yɛmbyø ja'í ra Jesús:

—Ga mmagã, 'nɛ gui hyonjɯ. Gui tuhɯ, pɛ h̄imma hoquitho n̄i ts'oquihɯ. Nu'p'ɯ ha gda magã, h̄inda zã guí tenngahɯ.

²² Yø judío p'ɯya, di n'yɛmbi:

—¿Ua da zã di nhyosɛ nɯ, ngue h̄inda zã ga tenhnɯ ha di ma?

²³ M̄i nya ra Jesús, mahømbi 'yɛmbi:

—Nu'ahɯ, gyø mmɛnguhɯ ua ja ra ximhäi. Pɛ nugã drã mmɛngugã mahɛts'í. Nu'ahɯ gyø mmɛnguhɯ ua ja ra häi, pɛ nugã h̄indrã mmɛngugã ua ja ra ximhäi.

²⁴ Janangue nugã dí xi'ahɯ ngue guí tuhɯ 'nɛ h̄imma hoquitho n̄i ts'oquihɯ. Guehna h̄inguí nhohn̄i ts'oquihɯ na ngue h̄inguí ɛc'ɛigahɯ ngue dí mma te'ogui.

²⁵ Bi t'änbaya, bi t'ɛmbi:

—¿Pɛ te'o'í p'ɯya?

M̄i dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ya xtã xi'ahɯ m'mɛt'o te'ogã.

²⁶ Xangu m̄i da yø hya da zã ga xi'ahɯ, 'nɛ da zã ga hats'ahɯ ra güenda. Pɛ nunã ra hya dí xicã yø

ja'i ua ja ra ximhäi, guehna ra hya dí øde mman'a to bá penngui, pe gue majuanī ra hya mman'a.

27 Pe himbi dinyø mm̄ai yø ja'i ngue guehna rá Papá i mma.

28 Janangue bi 'yεmbi:

—Nu'mø gá cuath̄ ra pont'i ra N'yoh̄a bí 'yε mah̄εts'i, guí pah̄m̄a te'ogä p'aya. Hinda zä ga sänse ra hya ga mma. Nuna ra hya xänngagui ra Papá, guehna dí mmangä na.

29 Porque dí n'yogä'be'a to bá penngui. Nugä hinguī hegase ma Papá, porque nu te nnu manho, que'a zant'a dí øt'a.

30 Mi manna ra hya na p'aya, xangu yø ja'i bi 'yεc'ei ra Jesús.

Bi manna Jesús ndana gue'a yø basi Oja.

31 Rā Jesús bi 'yεmbyø judío xi 'yεc'ei:

—Nu'mø hinguī hychm̄a na ra hya dí xi'ah̄a ya, majuanī ngue gue'ah̄a ma xädi'ah̄a 'mø.

32 'Nε guí pah̄m̄a xanho na ra hya majuanī. Nuna ra hya majuanī p'aya, guehna da yan'ah̄a na.

33 Mi dahyø ja'i, bi 'yεmbi:

—Nugähe yø mbom'meto gähe ra Abraham. 'Nε hinjam'mø to xtá øt'e ngue ma hm̄uhe. ¿Hanja'a guí mma ngue guí εna da ma nhyanigähe?

34 Nuna ra Jesús bi 'yεmbyø ja'i:

—Majuanī dí xi'ah̄a ngue nu to gä øtra ts'oqui, guehya ya xa mbent'ui ra ts'oqui ya.

35 Nu ra ja'i ngue ra hmiqūtho, 'b̄ap'ya ja rá ngu rá hm̄u, hinguī zamp'ya ja ra ngu na ra hmiqū. Pe nu'a ngue rá ts'unt'ya ra hm̄u, zamp'ya ja rá ngu'a.

36 Janangue nuyá, nu'mø ngue da yan'ah̄a rá Ts'unt'ya Oja, ya majuanī gá nyamhm̄a 'mø.

37 Nūgä dí padí ngue yø mbom'meto'ahũ rā Abraham. Pε guí nne gui hyojũ, porque hinguí nnu manhohũ rā hya dí mmangä.

38 Ya dá xi'ahũ te gä dí nnugä p'ũ bí 'buhma Papá. Pε nū'ahũ gadi siguetho guí øthũ'a te xi'a nī papáhũ.

39 Mī dahyø ja'ī p'ũya, bi 'yεmbi:

—Nū'a mā papágähe gue'a rā Abraham.

Mahømbi 'yεnna Jesús:

—Nū'mø ngue dyø basī'ahũ rā Abraham, dague'a te bi 'yøtra Abraham gui 'yøthũ 'mø.

40 Pε nūya guí nne gui hyojũ. Conque dí xi'ahũ rā hya majuanī, nūna rā hya dí øcä mman'Oja, guehna dí xi'ahũ na. Pε nū'a guí nne gui 'yøthũ ya, hinga ngu'a bi 'yøtra Abraham.

41 Nū'ahũ guí øthũ tengutho ø'nī papáhũ.

Mahømbi 'yεnyø ja'ī p'ũya:

—Nūgähe, hīndyø thimbasitho gähe. N'nat'a mā papágähe 'bui, gue'a Oja'a.

42 Mahømbi 'yεnna Jesús:

—Nū'mø ngue nmajuani ngue guehna Oja nī papáhũ, gadi macjũ 'mø. Porque nūgä dá εcä p'ũ 'bũ Oja, 'nε ya dí 'bũcua ya. Hīndá sänse ngue dá εcua, sinoque Oja bá bennguī.

43 ¿Hanja ngue hinguí sä gui timhmũ na rā hya dí mmangä? Hinguí timhmũ hanja rā hya, porque hinguí nne gui 'yøhmũ na rā hya dí xän'nahũ.

44 Nū'a guí nnøpa papáhũ, gue'a rā zithũ'a. Nū'a rā hya nnu manho na p'ũya, guehna guí nne gui 'yøthũ na. Nūna rā zithũ, guehna rā hyote na asta guerp'ũ bá fadi. Hīnjam'mø dī mman'a te majuanī. Nū'mø ya, gä rā fehni ga ya. Gä rá hyase ga

ya porque ra fehni. 'Nε guehna nnøpa papá'u to mman̄na fehni na.

⁴⁵ Pε nugā ngue majuan̄i na ra hya dí xi'ah̄u, h̄inguí εc'εigah̄u.

⁴⁶ Gātho'ah̄u ya, h̄injonda bøn̄i da 'yεngui ngue ja ma ts'oqui. Xi'mø ngue majuan̄i ra hya dí xi'ah̄u, ¿hanja ngue h̄inguí εc'εigah̄u 'mø?

⁴⁷ Nu'a rá basi Oja ya, gue'a di ho da 'yøde te mman'Oja'a. Pε nu'ah̄u ngue h̄ingyø basi'ah̄u Oja, jan̄angue h̄inguí nne gui 'yøhm̄u ra hya mman'Oja.

Ya mi 'buhra Cristo hante di m'muhra Abraham.

⁴⁸ Mi dahyø judío p'uya, bi 'yεmbra Jesús:

—Ni 'yup'u te dí mmangähe ngue grá mmεngu p'u ja ra häi Samaria, nu'i guí n'youi ra ts'onthi.

⁴⁹ Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—H̄in teni ts'oqui dí 'yogä'be. Nu'a te dí øt'ä, dí nnu mansugä ma Papá. Pε nu'ah̄u h̄inguí nnu mansuj̄u.

⁵⁰ Nugä h̄indí honi ha di nu mansugyø ja'i. Nuna Oja go honngui ha di nu mansugä yø ja'i na. 'Nε haxta ra güenda Oja ya, te'o ngue h̄inguí sugui.

⁵¹ Nugä majuan̄i dí xi'ah̄u ngue nu to ørpa masu ra hya dí mmangä, guehna ra ja'i h̄injam'mø da du na.

⁵² Mi dahyø judío p'uya, bi 'yεmbi:

—A nuyá, dadi seguragähe ya ngue guí n'youi ra ts'onthi. Xi ra Abraham 'nε gātho mi'da yø pøngahya xa m'mui, Gä xa ndu. Nu'i p'uya guí εna: “Nu'a to da 'yørpa masu ra hya dí mmangä, guehna ra ja'i h̄injam'mø da du na”, guí εna.

53 ¿Ua man'na go ma da'i ngue'a ma papágähe Abraham? A nuna bi du. 'Nehyø pøngahya xa m'mai gä xa ndu. ¿Te'o guí ena ngue gue'e 'mø?

54 Mi dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Nu'mø ngue go gdi honi ha di nu mansugä yø ja'i, hinte di muui 'mø escä yø ja'i 'mø. Pe nu'a honi ha di hnu mansugä, guehna ma Papágä na. Nuna guí ena ngue ni Ojah.

55 Pe hinguí pahmu na p'uya. Nugä go dí pacä na. Nu'mø ga ena ngue hinda pacä Oja, xquet'a dí fehniägä 'mø tengutho'ah ngue gyø fehnih. Pe nugä majuaní dí pacä na, 'ne dí ørpa masu te xiqui.

56 A nuna ma mboxitah ra Abraham, bi johya na ngue mambá ep'ra pa ga søcä ua. Bi badi hanja, janangue emmei bi johya.

57 Mi dahyø judío p'uya, bi 'yembra Jesús:

—Tobe hinguí 'b'a nyote ma'det'a njeya, 'ne go gui 'yena gá nu ra Abraham.

58 Mi dahra Jesús, bi 'yembyø ja'i:

—Majuani dí xi'ah ngue ya nmi 'bucä hante di m'mhra Abraham.

59 Bi gaxyø do yø ja'i p'uya, ngue da mando ra Jesús. Pe ra Jesús bi thop'ra made ha 'bhyø ja'i, bi bomp'ra ja ra nija, bi ma.

9

Ra Jesús bi 'yøthe n'na ra n'yoh ngue ra xädä.

1 Nup'ra ni nthohra Jesús, bi nu n'na ra n'yoh ngue ra xädä asta gue'mø mamba mi.

2 Bi 'yänya yø xädi p'uya, bi 'yembi:

—Ague grá xänbäte, ¿hanja ngue ya ra xädä 'mø mambá mihna ra n'yoh na? ¿Ndana gue'a ja rá

ts'oqui, guehna ra n'yohu, ua rá papá, ua gue rá mamá ja rá ts'oqui ngue bi njap'u?

³ Mi dahra Jesús, bi 'yɛna:

— Hin'i nxädä na ra n'yohu ngue conná ts'oquisɛ, ogue rá ts'oqui rá papá ogue rá mamá. Sinoque bi nxädä para ngue conná nguehna da fadi ngue ja rá ts'edi Oja ngue te da 'yørpe.

⁴ Mente jap'u ra tiempo ya, jatho ngue ga ørpabi rá 'bɛfi'a to bá penngui. Porque da 'yɛhra pa ngue ya himma nzä te ga pɛfi.

⁵ Mente dí 'bɛcua ja ra ximhäi, ma ga øt'e ngue da xohyø mmɛi yø ja'i.

⁶ Mi juadi bi manna ra hya na, bi zo'a häi rá jini ra Jesús. Bi 'yøtra bøhäi conná jini, bi gopa maxøts'e yø dä ra xädä.

⁷ Bi 'yɛmbuya:

— Ní ma ya, bá nxädä p'u ja ra dehe Siloé —bi 'yɛmbi.

Nuna ra Siloé ga mbøni ngue “Bi 'bɛnhni”. Nuna ra xädä bi ma bá nxädä. Mambá pengui, ya zø yø dä.

⁸ A nu'u yø besino p'uya, 'nɛ hmi'da yø ja'i ya mi padi ngue mará xädä, gä di n'yɛmbi:

— ¿Ua hinga guehna ra nhyaxa limosna na?

⁹ Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yɛna:

— Guehna.

Pɛ mi'da yø ja'i bi 'yɛna:

— Guehna p'u gui nɛqui, pɛ gue hinga guehna.

Pɛ nuse na mará xädä p'uya, bi 'yɛna:

— Ahá, go guécä —bi 'yɛna.

¹⁰ Ya bi t'ännbuya, bi t'ɛmbi:

— ¿Hanja ngue ya zø ni dä ya 'mø?

¹¹ Bi 'yɛnna mará xädä p'uya:

—Nunā rā n'yohu ni hu ngue rā Jesús bi 'yøtra bøhäi. Bi goscaguī mā dä. Bi 'yεnguī: “Ni map'u ja rā dehe Siloé, bā nxudä”, bi 'yεnguī. Dā magā p'uya ngue dā nxudä, pε 'bexpi nzø mā dä 'mø mā nxudä.

¹² Bi t'ännbaya, t'εmbi:

—¿Haru 'buhna rā n'yohu guī mmanya?

Bi 'yεmbaya:

—Hĩndí pacā —bi 'yεmbi.

Yø fariseo bi 'yørpā rā nt'änni nā mará xädä.

¹³ Bi ts'ixpu 'bøhyø fariseo nā mará xädä p'uya.

¹⁴ Rā pa ngue rā ts'äya 'mø mi 'yøtra bøhäi rā Jesús ngue bi xojpa yø dä rā xädä.

¹⁵ Nuyā yø fariseo p'uya, xquet'a bi 'yän'nā mará xädä ngue ha bi nja ngue ya zø yø dä. Bi 'yεmbaya:

—Bi gosca rā bøhäi maxøts'e mā dä. Dā ma da nxudä p'uya. A nuyá, ya zø mā dä ya.

¹⁶ Bi 'yεn'ida yø fariseo p'uya:

—Nunā rā n'yohu bi 'yø'nā rā hyā nā, hĩngrá m'mεnhni Oja nā, porque hĩnguī supra pa ngue rā ts'äya.

Mi'da p'uya, bi 'yεnā:

—A nu'mø di ja rá ts'oqui nā rā n'yohu nā, hĩnda zä dā 'yøtya yø milagro ør'mø.

Ya di njun'mahyasε p'u yø ja'i p'uya.

¹⁷ Mahømbi t'än'nā mará xädä p'uya, bi t'εmbi:

—Xi'i n'yø, ¿te guī mma nguehna rā n'yohu bi xoc'a ni dä?

Nunā mará xädä p'uya, bi 'yεnā:

—Nugä dí εnā ngue rá pøngahya Oja nā rā n'yohu nā.

18 Pε yø hmu yø judío, h̄ingui εc'ei ngue mará xädä n̄a r̄a n'yoh̄u yaui. Bi 'yεc'ei, ja gue'mø mi zonnab̄i rá papá 'nεhr̄a mamá n̄a mará xädä.

19 Bi 'yännb̄uya, bi 'yεmb̄i:

—¿Ua guehna ni ts'ant'ui n̄a 'bucua, nuna t'εmb̄i ngue ya r̄a xädä 'mø mambá mi? ¿Hanja ngue ya zø yø dä ya 'mø?

20 Bi 'yεn'a rá papá 'nεhr̄a mamá p'uya:

—Dí pad̄i ngue guehna mā ts'ant'ui be n̄a. 'Nε ya r̄a xädä 'mø mambá mi.

21 Pε nuyá, h̄indí pa'be hanja ngue ya zø yø dä ya. Ni xindí pa'be to bi 'yøthebi yø dä. Dam̄i 'yänseh̄u. Ya r̄a dan'yoh̄u, da xi'asch̄u hanja.

22 Nuna rá papá 'nεhr̄a mamá n̄a mará xädä, bi man̄a tenḡu n̄a ngue sup̄yø hmu yø judío. Porque ya xi nh̄eca hya ngue da dujp̄abi rá th̄uh̄u p'ui ja r̄a nija'a to da mā ngue r̄a Jesús gue'a r̄a Cristo'a.

23 Jan̄angue nguna bi man'ui yø daja'i p'uya, ngue bi 'yεna: “Yänseh̄u, ya r̄a dan'yoh̄u, da xi'asch̄u hanja”.

24 Nu'ui yø hmu yø judío, mah̄omb̄i zon'n̄a r̄a n'yoh̄u mará xädä. Bi 'yεmb̄i:

—Hønt'a Oja gui 'yεsp̄abi ngue bi nzø ni dä. Nugähe dí pahme ngue ja rá ts'oqui n̄a r̄a Jesús.

25 Bi 'yεn'mø mi da p'uya:

—Nugä h̄indí pad̄i ngue'mø ja rá ts'oqui ogue h̄in'n̄a. Hønt'a dí pad̄i ngue nugä nmará xädä, 'nε ya zø mā dä ya.

26 Mah̄omb̄i t'ännb̄uya, bi t'εmb̄i:

—¿Te 'be'a bi ja'i? ¿Te bi 'yøt'e para ngue bi nzø ni dä?

27 Mi da p'uya, bi 'yεna:

—Ya xtá xi'áhᵤ, 'nɛ h̄inguí ørcáhᵤ masu. ¿Hanja ngue mahøn'a guí nne gá xi'áhᵤ ya? ¿Uague guí nne ngue 'nɛ'áhᵤ dyø xádi'áhᵤ nā rā n'yohᵤ nā?

28 Bi zᵤ p'aya, bi 'yɛmbi:

—Nu'í go rá xádi'i nā rā n'yohᵤ nā. Pɛ nugähe yø xädigähe rā Moisés.

29 Nugähe dí pahme ngue bi nyaui Oja rā Moisés. Pɛ nuᵤ nā rā n'yohᵤ nā, h̄injongui pad̄i harᵤ rā mmɛngu nā.

30 Bi 'yɛn'a rā n'yohᵤ p'aya:

—Xquet'a guehna ngue nná 'yøthogä naya, ngue h̄inguí pahmᵤ harᵤ rā mmɛngu nā, pɛ bi xogagui mā dā.

31 Conque dí pahmᵤ ngue nuᵤ nā Oja, h̄inguí ø'mø nzo'ᵤ yø ja'í ja yø ts'oqui nā. Pɛ nu'mø nzo'ᵤ yø ja'í thanne 'nɛ ørpabi rá pähä, i øde.

32 Asta guehyø pa xa thogui h̄inguí t'øde ngue da bøn'a n'na rā n'yohᵤ da xojpa yø dā n'na rā xädä asta gue'mø mambá m̄i.

33 Ngue'mø h̄indrá m'mɛnhni Oja nā rā n'yohᵤ nā, h̄inda zä te dā 'yøt'e.

34 Ya bi t'ɛmbaya:

—Nu'í gä rā ts'oqui gni 'bɛi asta gue'mø gambá m̄i, 'nɛ go gui 'yɛnā gui xänngahe —bi t'ɛmbi.

Bi hyøn'a thi p'aya.

T'ɛmbi ngue xädä yø ja'í ngue njot'i yø n'yomfɛni.

35 Bi bahra Jesús ngue ya bá thøn'a thi p'ᵤ ja rā nija nā mará xädä. M̄i nthɛui p'aya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí ɛc'ɛibi rá Ts'ant'ᵤ Oja n'yø?

36 Bi 'yɛnā n'yohᵤ p'aya:

—Te'o'a p'aya grá hmu, n'namhma gá ɛc'ɛigä —bi 'yɛmbi.

37 Mī dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ya guí nnugya. Go guecä dí nyaui ya —bi 'yɛmbi.

38 Nuna ra n'yohu p'uya bi ndantyøhmu p'u 'bähra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nuya grá hmu, dí εc'ei'i ya.

39 Mī nya ra Jesús, bi 'yɛna:

—Dá εcä ua ja ra ximhäi, n'namhma ngue nu'u yø xädä di nzø yø dä. A nu'u εna ngue zø yø dä p'uya, tengutho 'mø di xädä'u.

40 Nu'u 'da yø fariseo mī 'bär'u p'uya, mī 'yøde te mmanṇa Jesús. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí εna ngue 'nεcähe dyø xädägähe?

41 Mī dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nu'mø ngue gyø xädähu, hīndi ja ni ts'oquihu 'mø. Pε nuya ngue guí εna ngue zø ni dähü, ya guí paḍi ngue ja ni ts'oquihu ya.

10

Bi hyejpa yø fõt'e yø de'yo'a ra hya bi manṇa Jesús.

1 Majuanī dí xi'ahü, nu'a hīnni yärbü ja rá goxthi fõt'e yø de'yo, sinoque ni nexman'na nguadi, guehnä rä bεde'yo nä.

2 Pε nu'a ni yärbü ja rä goxthi fõt'e, gue'a rä mände'yo'a.

3 Nu'mø bi zøhø, da xojpa rä mängxothi da yat'ambo. Nu'u yø de'yo p'uya, parpaḍi rá hya. I nzohyø de'yo conyø thūhū, da gūcathi p'uya.

4 Nu'mø bá jūjma xøts'e rä fõt'e gätho'u yø de'yo p'uya, ní 'bet'o p'u ni ma yø de'yo. Yø de'yo p'uya tenni porque parpaḍi rá hya.

5 Pɛ nu'a hinguĩ parpabi rá hya, hinguĩ tɛn'na. Hante 'da 'mø bi nu, porque hinguĩ parpabi rá hya.

6 Bi hyoni te gui hyɛjpa ra hya bi xihyø ja'i ra Jesús. Pɛ nu'ɯ nzofu hĩmbi dinyø mmɛi te ni bønna hya bi xifi.

Nuna ra Jesús, guehna ra hoga mändɛ'yo na.

7 Bi sigue bi zohyø ja'i ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Majuani dí xi'ahɯ, guecä tengutho n'na ra goxthi ni yatyø dɛ'yo.

8 Gätho'ɯ yø mädi bi m'mɯ'a m'mɛt'o hante ngue ga ma ɛcä, hinni yarbɯ ja ra goxthi, gue'ɯ yø bɛdɛ'yo'ɯ. Janangue hĩmbi 'yørpa ma su yø dɛ'yo 'mø nzofu.

9 Go guecä tengutho n'na ra goxthi. Nu'a ga japä da thogui, gue'a di nyan'a. 'Nɛ da 'yøt'e tengutho n'na ra dɛ'yo ngue ni yat'i, ni bømp'ɯ ja rá føt'e, 'nɛ tĩni te si.

10 A nu'a ra bɛ, høndrá mfɛ ga 'yo'a, di ammahu dyø dɛ'yo. Pɛ nugä dá ɛhɛ para ngue di nja'ahɯ ra 'da'yo te, 'nɛ gui m'mamma pähäɯ.

11 Nugä guecä tengutho n'na ra hoga mändɛ'yo. Nu'a ra hoga mändɛ'yo enná te ngue nyanyø dɛ'yo.

12 Pɛ nu'a ra mädi ngue ra hmiquitho, hinga gue'a ra mädi ngue yø dɛ'yo'a. Porque hĩngrá mmɛti. Nu'mø bi nu ngue bá ɛp'ɯ ra zate, da zop'ɯ yø dɛ'yo, da 'dagui. Ra zate p'ɯya, di bentyø dɛ'yo, di n'uɛn'ɯ hĩndi bɛnt'i.

13 Nuna ra n'yohɯ na, 'dagui porque ngue ra hmiquitho. Hinguĩ tu rá mmɛi 'mø te da ja yø dɛ'yo.

14-15 Nugä guecä tengutho n'na ra hoga mändɛ'yo. Nuna ma Papágä pacä na, nugä xquet'a

dí pačä nā mā Papá. Njarb̄tho ya, dí pačä gātho'ᵁ mā dē'yo. Dā gue'ᵁ p'ᵁya, xquet'a paquī. 'Nε dí engä mā te ngue dī nyangä'ᵁ mā dē'yo.

16 Xquet'a 'bap'ᵁ mī'da mā dē'yo ngue h̄ingyø n'youi ya 'bucua. Xquet'a jatho ngue gā mma si, 'nε dā 'yø'mø dā zofō. Ya n'na 'b̄itho dī nja p'ᵁya, 'nε n'na drā mändε'yo dī m'm̄i.

17 Nūnā mā Papá dī mačä nā, porque dí engä mā te conná nguehmā dē'yo. A nūgā dā zā ngue mahønga m'm̄i.

18 Pε nū'mø gā nnegä, h̄injondā hyogui, pε dī nnesε ngue dí engä mā te. I ja grā ts'edi ngue dadī ungä mā te, 'nε ja grā ts'edi ngue mahønga m'm̄i. Nūnā ya, guehnā rā hyā bi xicā mā Papá nā.

19 Nū'mø mī 'yøhyø judío nā rā hyā nā p'ᵁya, ya h̄inga 'da'igu mma.

20 Xangu yø judío bi 'yεnā:

—¿Hanja ngue guí ørpaᵁ masu te mmanna? Nūnā di locobi rā ts'onthi n'youi nā —bi 'yεnā.

21 Mī'da yø judío p'ᵁya, bi 'yεnā:

—Pε nū'mø ngue dī n'youi rā ts'onthi, h̄indā zā dā mā tengū nā rā hyā nā 'mø. A nū'a n'youi rā ts'onthi, h̄indā zā dā 'yøt'e ngue dī nzø yø dā yø xädä'a.

Nū'ᵁ yø judío h̄imbi nū manho rā Jesús.

22 Mī ja yø sε'ye'a rā ora'a. Ya dī nsä yø ja'i p'ᵁ Jerusalén ngue dī nsännigo p'ᵁ ja rā nija.

23 Nūnā rā Jesús, nup'ᵁ ja rā ngun'yu nija ni hu ngue rā Salomón, ja 'yop'ᵁ.

24 Nū'ᵁ yø judío bi mäsrā Jesús, bi 'yεmbi:

—¿Ua guí nnepe ngue xøgue gä rä tiempo di 'yot'itho ma mmwigähe? Nu'mø ngue gue'e grá Cristo, n'na nditho dami xicje njuani.

²⁵ Mi dahra Jesús, bi 'yεna:

—Ya dí xi'ahε, pε hinguí εc'εigahε. Nu te gä guí nnuhε dí øt'ä conná nguehra ts'edi di 'dacä ma Papá, ja di nequi p'ε na rä hyä dí xi'ahε ya.

²⁶ Pε hinguí εc'εigahε, porque hinga gue'e ma de'yo'ahε, tengutho rä hyä ya xtá xi'ahε m'met'o.

²⁷ Nu'ε ma de'yogä, xa mbarcatho ma hyagä'ε. A nugä p'εya, xquet'a dí pathogä ndana gue'a ya ma de'yo. Nu'mø bi nugä ma de'yo, tenngui.

²⁸ Nugä ga unnä rä 'da'yo te para zantho'ε ma de'yo, 'nε hinjam'mø di m'medi. Porque hinjonda guasca p'ε ja ma 'yε.

²⁹ Nu'a ma Papá bi 'dacä'ε. Hinjo mman'na tengu na, 'nε hinjonda guaspabi p'ε ja rá 'yε ma Papá.

³⁰ Tengutho ma Papágä, xquet'a di njadä p'εya.

³¹ Yø judío p'εya, mahømbi go yø do ngue da mando rä Jesús.

³² Pε mi nya rä Jesús, bi 'yεna:

—Ni hmi ni dāhε hapε dí øt'ä xangu yø cosa xanho conná nguehra ts'edi di 'dacä ma Papá. ¿Ndana gue'a ya yø hyä ya ngue gdi pændogahε ya?

³³ Mi dahyø judío p'εya, bi 'yεmbi:

—Nu'ε yø cosa xanho guí øt'e, hinga gue'a gdä pando'ahε'a. Sinoque gdä pando'ahε ngue hinguí supra xudi Oja, co nuna rä hyä guí mma. Conque nu'i grá ja'itho tengutho gähe, 'nε sä guí εna ngue go 'da'igu'auí Oja.

³⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yεna:

—I nt'ot'i p'ua ja ra ley guí cahua ngue bi 'yɛn'Oja: “Nu'ahua, ɛntho Oja'ahua”, bi 'yɛna.

³⁵ Nɛ guí pahmua'a te nt'ot'i p'ua ja ra Maça Libro, hɨnjonda zä da gøñ'a te mmamp'ua. A nuna Oja, bi ma ngue nu'ua yø ja'i di fätrá hya, tengutho Oja'ua.

³⁶ Xi'mø ngue bá ɛxcä Oja ngue bá penngä ua ja ra ximhäi, ɔua da zä guí 'yɛmhmu ngue hɨndí supä rá xudí Oja ngue'mø dí mma ngue rá ts'ant'ugui Oja?

³⁷ A nu'mø hɨndí sä ga øt'ä yø cosa tengutho ør'ma Papá, 'yo guí ɛc'ɛigahua'mø.

³⁸ Pɛ nu'mø ngue sä dí øt'e tengutho øt'a, madague'a hɨnguí ɛc'ɛigahua, pɛ dami 'yɛc'ɛigahua co nu'a te dí øt'e. Ja guí pahmua p'ua, 'nɛ ja da dimp'ua ni mmahua ngue ma Papá dí n'yo'be.

³⁹ Co nuna ra hya bi manna Jesús, mahømbi ne yø ja'i xtí bent'i ngue xta ngot'i, pɛ hɨmbi zä, porque 'bexpi ma.

⁴⁰ Mahømbi mengra Jesús ngue i ma man'na nguadi ra dathe Jordán, ha mambi øtra nxixya m'met'o ra Xuua. Ja bá n'yop'ua p'uya.

⁴¹ Xandøngu yø ja'i bi ma bá nu ra Jesús. Di n'yɛmbyø ja'i:

—Majuani ngue ra Xuua hɨn tema milagro bi 'yøt'e, pɛ nu'a te gäma hya bi manna Xuua conná nguehra Jesús, gä majuani.

⁴² Ja bi 'yɛc'ɛi p'ua xangu yø ja'i ra Jesús ngue majuani guehna ra Cristo na.

11

Bi du ra Lázaro.

1 M̄i 'b̄u'a n'na ra n'yoh̄u m̄adi hȳenni n̄i hū ngue ra Lázaro ra mm̄engu Betania, ja ra hn̄ini m̄i 'b̄ahra Maya conná juh̄ue Marta.

2 Nun̄a ra Maya, rá n̄ju na ra Lázaro m̄adi hȳenni. Guehna bi duxra aceite mazihotho ga ȳuni ngue bi gopa ȳo gua ra Hmū Jesús. 'N̄e bi d̄jpi conȳo xta.

3 N̄uya ȳo n̄ju ra Lázaro, b̄i m̄ennba ra hȳa ra Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—Ague gr̄a Hmū, x̄an'̄u n̄i amigo ḡadi nsixui —bi 'ȳemb̄i.

4 M̄i 'ȳohna ra hȳa bi 'b̄ennba ra Jesús, bi 'ȳena:

—P̄e h̄inga hȳembra n'̄u na ra Lázaro ngue da hyo. Sinoque ja da bap'̄u ȳo ja'̄i ngue magues̄e Oja. 'N̄e da bahȳo ja'̄i ngue xquet'a magues̄e rá Ts'ant'̄u Oja.

5 Nun̄a ra Lázaro, conn̄a Marta, conn̄a Maya, n'na ngu n'na, ̄emm̄ei m̄adi mahra Jesús.

6 Madague'a bi 'ȳode ngue m̄adi hȳenni, p̄e bá m'm̄ahma nyopa p'̄u ha m̄amb̄i 'b̄ui.

7 M'm̄efa p'̄uya, bi 'ȳembȳo x̄adi:

—Ma ga mm̄ähä mah̄on'a Judea ya.

8 Nu'̄u ȳo x̄adi p'̄uya bi 'ȳemb̄i:

—Ague gr̄a x̄ännbate, conque ja xmā nguehya nne da hyo'i ȳo hmū ȳo judío ngue xtabá mm̄ando'i, 'n̄e mah̄onguí nne gd̄i ma p'̄uya.

9 Bi hȳera hȳa bi xihȳo x̄adi ra Jesús, ngue tobe h̄im man̄i z̄onna ora p'̄u da d̄u. Bi 'ȳemb̄i:

—¿Ua h̄immā juani ngue 'd̄e'mā yo ora ja ra nyot'i 'm̄o ma pa? A nu'a 'yo ngue ra pa, h̄inha di fets'e, porque ga 'yo ra nyot'i di yot'ua ja ra xim̄häi.

10 P̄e nu'm̄o to 'yo x̄ui, di fesrá gua, porque h̄in'yū ra nyot'i p'̄u n̄i ma.

11 M'mefa p'uya, bi 'yɛnna Jesús:

—Nuna ma amigohu ra Lázaro bí aha. Pe ga ma ägä ya.

12 Nu'u yø xädi p'uya, bi 'yɛmbi:

—Ague grá Hmu, nu'mø ngue bi aha, ya hinte da ja 'mø.

13 Bi ne xta mmana Jesús ngue ya xi du ra Lázaro, pe nup'u i benyø xädi, bi 'yɛmbi ngue mma ngue bi atho.

14 Pe njuantho bi man'a m'mefa te nne xta mmana Jesús. Bi 'yɛmbi:

—Ya bi du ra Lázaro ya.

15 Para ngue nu'ahu ya, ya xanho ngue hin dabi 'bucä p'u 'mø mi du ra Lázaro, porque nuya man'natho gui 'yɛc'ɛigahu ya. Nuya ga ma nuhu ya.

16 Nuna ra Toma t'ɛmbi ngue ra cuate p'uya, bi 'yɛmbyø mmixädihu:

—Ma 'da gda mmähä ya, n'namhma ngue 'dap'u danj thojhu.

Ra Jesús da 'yøt'e ngue di nja ra mbɛnnate, 'nɛ di unna 'da'yo te.

17 Bi zøn'a Betania ra Jesús, pe ya rá gupa xi ma nt'ägui ra Lázaro.

18 Nup'u ja ra hnini Betania, como yo kilómetro made gui nhyacui Jerusalén.

19 Xangu yø judío xi ma ngue badi zengua ra Marta connä Maya, di hojpa yø mmui ngue rá ida bi du.

20 Nuna ra Marta 'mø bi badi ngue ya mmap'u ra Jesús, bi ma bí c'at'ui. Pe ra Maya bi gop'u ja rá ngu'a.

21 Ra Marta bi 'yɛmbrä Jesús:

—Ague grá Hmu, nu'mø gdi 'bucua, hinxta ndu ma idagä mø.

²² Pε nugä dí padī ngue di 'da'i Oja te gä gui 'yäpi.

²³ Mī dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu nī idā di bεnnate'a.

²⁴ Bi 'yεnna Marta p'uya:

—Ahá, dí padī ngue nu'mø ra pa rá nzeui, mahøndi bεnnate yø ánima.

²⁵ Ra Jesús bi 'yεna:

—Go ga øt'ä ngue di bεnnate yø ánima, 'nε ga unna 'da'yo te. Nu'a da 'yεc'εigä, madague'a xta ndu, pε høndi bεnnate.

²⁶ A nuyá, nu'ε yø ja'i 'buhya 'nε εc'εigui, ya hinjam'mø da du, ya ja ra 'da'yo te yø ja'i. ¿Ua guí εc'εi na dí xi'i ya?

²⁷ Ra Marta p'uya bi 'yεna:

—Ahá, grá Hmu, dí εc'εigä ngue gue'e grá Cristo, rá Ts'ant'ε'i Oja nu'a mī ja ngue da εcua ja ra ximhai.

Ra Jesús bi nzomp'ε ha nt'ägui ra Lázaro.

²⁸ Mī juadi bi manna ra hya na p'uya, nuna ra Marta bi ma bá zo rá juhue Maya. Bi xifi njanate, bi 'yεmbi:

—Bá εp'ε ra xänbate. Bá pεn'na ra hya ngue bi nzo'i 'na.

²⁹ Nu'mø mī 'yøhra Maya ngue bi ts'ofø, bi nangui, bi ma bá nu ra Jesús.

³⁰ Nuna ra Jesús, tobe hin manī yat'ambo ra hnini, bí 'bärpε ha bi nthεui ra Marta.

³¹ Mī nu yø ja'i ngue bi nangra Maya, bi bøni n'nahmantho, bi ma. Janangue xquet'a bi ntetyø

ja'i p'uya, embi ngue bi ma dá nzomp'u bí o ra ánima.

³² Bi ma ra Maya p'u mambi 'bähra Jesús. Bi ndantyøhmü p'u ha 'bäi, bi 'yëmbi:

—Ague grá Hmü, nü'mø ngue gdi 'bæcua, hinxta ndü ma idagä 'mø.

³³ Nü'mø mi nü ra Jesús ngue zonna Maya co 'në'u yø judío ni n'youi, bi där'man'u rá mmæi p'uya.

³⁴ Bi 'yännbaya, bi 'yëmbi:

—¿Haru nt'ägui ya? —bi 'yëmbi.

Mi da p'uya, bi 'yëna:

—Ague grá Hmü, bá ehë guí nnü.

³⁵ Xquet'a bi nzonna Jesús.

³⁶ Di n'yëmbyø judío p'uya:

—Ya guí nnuhu te øtya. Ja di nequi p'uya ngue janjuaní ngue madi madi.

³⁷ Bi 'yëni 'da yø judío p'uya:

—A nuna, ngue bi zä bi xojpa yø dä ra xädä, rá nzequi xta nzä xta 'yøt'e ngue hinxta ndü ra Lázaro.

Ya bi bennate ra Lázaro.

³⁸ Mahømbi där'man'u rá mmæi ra Jesús. Bi guarbæ ja ra 'bido o ra ánima p'uya ngue da hyajpa ra ndødo nnøpa njo'mi.

³⁹ Bi 'yënnä Jesús:

—Damí hyacjæ ra do —bi 'yëna.

Bi 'yënnä Marta nuna rá nju ra ánima p'uya:

—Ague grá Hmü, rá nzequi ya yunya, porque ya rá gæpa nt'ägui ya.

⁴⁰ Mi dahra Jesús, bi 'yëmbi:

—Uangui dí xi'i ngue nü'mø gui 'yëc'ëigui, guí pa p'uya ngue maguesë Oja.

41 M̄i ma nthaqūi r̄a do p'uya. B̄i n̄os'maya r̄a Jesús, b̄i 'yēna:

—Ma Papá'i, dadi ja mam̄madi'i ngue guí ø'mø d̄i nzo'i.

42 Nūgä dí pad̄i ngue zant'a guí ø'mø d̄i nzo'i, p̄e dá mangä n̄a r̄a hya n̄a n'namhma ngue n̄uya yø ja'i 'b̄acua, d̄a 'ȳc'ei ngue go guá p̄ennagui ua.

43 M̄i juadi b̄i man̄na r̄a hya n̄a p'uya, b̄i matra ánima, b̄i 'ȳmbi:

—Ague Lázaro, bá p̄omp'ua guí o —bi 'ȳmbi.

44 Bá nangr̄a ánima p'uya, bá ep'ua, bá m'mät'i yø ulu yø 'ȳe conyø gua. R̄a hm̄i p'uya bá n'youi r̄a njo'm̄i. R̄a Jesús b̄i 'ȳmbyø ja'i:

—Dam̄i x̄ahm̄i ya, thøhm̄i p'uya, d̄a ma.

B̄i nh̄eca hya yø ja'i p'uya, ngue di b̄entra Jesús.

45 N̄uya yø judío m̄i 'b̄up'ua ja r̄a ngu r̄a Maya m̄i nu te b̄i 'yøtra Jesús, gue'a i 'ȳc'ei'a p'uya.

46 P̄e m̄i'da yø judío, b̄i ma bá x̄ihyø fariseo te bi 'yøtra Jesús.

47 N̄uya yø fariseo p'uya conyø hm̄u yø mm̄äc̄ja, co 'n̄e'ua yø n'yoh̄ua 'bet'o ngue yø judío, b̄i 'yøtra dajunta. D̄i n'ȳmbi:

—¿Te 'b̄e'a ja ngue ga øth̄ua? N̄una r̄a n'yoh̄ua n̄a, x̄andøngu yø milagro øt'e.

48 Nū'mø ngue ga h̄ehm̄ua p'ua, ḡä yø ja'i d̄a 'ȳc'ei te mm̄anna. A nu'ua yø ts'ut'abi Roma p'uya, d̄a p̄enhyø soldado ngue d̄a d̄emhr̄a mac̄a n̄ija ja ua, 'n̄e d̄a 'yøtra sui ua ja ma häih̄ua.

49 Bi d̄a'a n'na nc'ei n̄i h̄u ngue r̄a Caifás, guehna r̄a hm̄u yø mm̄äc̄ja'a r̄a j̄eya'a. Bi 'ȳmbyø ja'i:

—¿Ua h̄inguí pah̄m̄ua ha d̄i n̄ja te ga øth̄ua ya?

50 ¿Ua h̄in gadi umhm̄ ra güenda hanja? Man'na xan̄ho ngue n'na nc'eitho da du conná nguehyø ja'i, h̄inda gue'a ngue di m'm̄edi gátho yø ja'i 'b̄ucua ja ma häih̄.

51 P̄e nuna ra Caifás h̄ingrá hyase na ra hya bi ma, sinoque Oja bi b̄ennbi ngue ngu'a bi ma. Porque guehna ra j̄eya ngue bi n̄opa hm̄u yø mm̄äcja. Bi ma ngue ra Jesús guehna ja ngue da du conná nguehyø judío na.

52 N̄e h̄inga h̄ont'ua yø judío p'uya, sinoque da du conná nguehyø ja'i 'b̄ui ndap'ua bi zä. Porque nne Oja ngue ndap'ua bi zä di m'm̄ahyø ja'i ngue dyø bas̄i Oja.

53 Gue'a ra hya bi nja'a p'uya, nu'ua yø judío m̄i nts'ut'abi, bi m̄udi bi nh̄eca hya ngue da hyo ra Jesús.

54 Jan̄angue ya h̄im mambi z̄op'ua ha 'b̄ahyø judío ra Jesús, sinoque bi ma n'nanni n'na ra x̄equi ja ra häi Judea. Ya mm̄e ra nendapo, ja n'na ra hn̄ini n̄i hu ngue Efraín. Ja bá m'm̄ahm̄ p'ua p'uya co 'n̄ehyø x̄adi.

55 Ya xm̄a nguerp'utho ra pa ngue ra ngo øtyø judío, nuna emb̄i ra pascua. Xangu yø ja'i bi ma Jerusalén ngue dí hocyø ts'oqui p'ua ja ra n̄ija hante di nja ra ngo.

56 I 'yo yø ja'i p'uya, ngue honna Jesús. Nu'mø bi z̄omp'ua n̄ija di n'yänni n'na ngu n'na, i ena:

—¿Tep'ua gn̄i b̄emhm̄? ¿Ua da εcua ja ra ngo ra Jesús, ua gue h̄in'na?

57 Nu'ua yø fariseo p'uya, co 'n̄e'ua yø hm̄u yø mm̄äcja, ya xi xihyø ja'i ya p'uya, ngue nu'mø to da bad̄i ha bí 'b̄ahra Jesús, da ma. Porque bi ne di 'b̄entra Jesús ngue da got'i.

12

N'na rā xisu bi gōspā rā aceite rā Jesús.

¹ Mān'nato mā patho dī nja rā ngo ngue rā pascua. Bī ma rā Jesús bá sōn'a Betania rá ngu rā Lázaro. Guehna rā Lázaro bi 'yōtra Jesús ngue bi bēnnaṭe.

² Ja bá t'ōrpa p'ᵤ rā nts'ihmε rā Jesús, bī n'uīte rā Marta. Conna Lázaro 'dap'ᵤ hūhmī p'ᵤ ja rā mεxa ngue sihmεui.

³ Nūna rā Maya p'ᵤya bá hā māde litro rā aceite māhotho gā yᵤnī, pε xāndōmmādi rá mūui. Bi gōspābi yō gua rā Jesús, bi dūjpī conyō xtā. Bi yu'ambo rā ngu'a gā yᵤnna aceite.

⁴ Mī 'bᵤp'ᵤ rā Judas Iscariote rá ts'unt'ᵤ rā Simu. Guehna n'na nc'εi yō xādi rā Jesús, 'nε guehna bi dā nā. Nūna rā Judas bi 'yεnā:

⁵ —ǀHanja ngue hīmbi 'bā rā aceite, ngue xtí t'unna mεnyᵤ yō hyoya? Porque xtí 'bā rā aceite'a te pōxi hyu ciento mā pa rā nzābi.

⁶ Pε nūna rā Judas hīn'i mmanna rā hyā nā ngue di tu rá mmāi dā māxyō hyoya. Sinoque bī manna rā hyā nā ngue rā bε. Porque go mafāti rā buxa cᵤ rā mεnyu nā. I pε rā mεnyu njāti p'ᵤ ja rā buxa.

⁷ Mī nyā rā Jesús, bi 'yεnā:

—Dāmī hyēmhma, 'yo te guí mma. Porque nūna rā xisu guí sai, ya mī pεsrā aceite xtā ngosca mā do'yo 'mō dā n'yāgui.

⁸ A nūya yō hyoya guí mma, jap'ᵤ rā pa gui fāxhᵤ ya, porque 'daua guí 'bᵤhmᵤ ya yō hyoya. Pε nūgā ya hīmma ya'atho rā pa dí n'yohᵤ ua.

Bī nhεcahya yō ja'i ngue hōnda hyo rā Lázaro.

9 Xangu yø judío bi badi ngue bí 'bap'ua Betania ra Jesús. Bi ma yø ja'i bá nu. Pɛ hinga hontho nne yø ja'i ngue da nu ra Jesús, sinoque xquet'a nne da nu ra Lázaro nuna xi japi xi bennate p'ua mant'agui.

10 Janangue bi nhɛcahya yø hmu yø mmäcja ngue xta hyo ra Lázaro conna Jesús.

11 Porque nu'a i bennate ra Lázaro, ya hɛp'ua yø mmijudíoui yø judío p'uya ngue go ɛc'ɛi ra hya mmana Jesús.

Bi yarbua ja ra hnini Jerusalén ra Jesús.

12 Nup'ua ja ra hnini Jerusalén, xandøngu yø ja'i bi ma da nsännigo ngue ra pascua. Ja bi bahyø ja'i 'mø mi hyats'i, ngue ya ja ngue da zøp'ua ja ra hnini ra Jesús.

13 Yø ja'i p'uya, bi dajpa yø xi yø palma, bi ma di c'at'ui ra Jesús. Bi mɛhra hmafi yø ja'i p'uya, i ɛna:

—Nuna rá m'mɛnhni Oja 'bɛcua, guehna tate na. Oja di japhna rá dast'abi yø judío bá 'bɛnhni.

14 Bi din'a n'na ra burru bi hyuxra Jesús. Ya bi nja tengutho nt'ot'i p'ua ja ra Maça Libro ngue ɛna:

15 “Ague gyø mmɛnguħ p'ua ja ra hnini Sión, 'yogui suħ. Gui nnu ngue bá ɛp'ua ni dast'abih, bá hyuxa n'na ra burru”.

16 Nup'ua rá madi hinguĩ pahyø xädi ra Jesús hanja'a te øt'e. Pɛ nu'mø mi ma mahɛts'i ra Jesús, ja bi zo yø mmɛi p'uya, ngue nu'a te gäma hya xi nja, ya mant'ot'i ngue ngu'a ja ngue di nja.

17 Nuya yø ja'i n'youi ra Jesús, guehya bi nup'ua bi japi bi bennate ra Lázaro, gä mmanyø ja'i te gä xi nurpi ngue øt'e.

18 Janangue bi ma yø ja'i ngue di c'at'ui ra Jesús, porque pahyø ja'i ngue nu'a ra milagro xi 'yøt'e, h̄injonda zä da 'yøt'e.

19 Yø fariseo p'uya, di n'yεmsεbi:

—Ya guí nnuh̄a ya, ya h̄ingui sä te ga øth̄a. Guí nnuh̄a ngue gä ni mε yø ja'i ra Jesús.

Nuya 'da yø ja'i h̄ingyø judío bi hyonna Jesús.

20 Nuya yø ja'i bi ma Jerusalén ngue da thanne Oja 'mø bi nja ra ngo, n'youi p'ua 'da yø mm̄engu Grecia.

21 Nuya p'uya bi guarb̄a 'bähra Lipe nuna ra mm̄engu Betsaida ngue ra häi Galilea. Bi 'yäpra mate p'uya, bi 'yεmbi:

—Ague n'yø, dí nne ga nyagähe ts'ua ra Jesús.

22 Nuna ra Lipe p'uya, bi xihra Andre'a te sifi. Nuna ra hya bi sifi, 'da i matho gä yoho ngue bá xihra Jesús.

23 Nuna ra Jesús bi 'yεntho 'mø mi dadi:

—Nu ra N'yoh̄a bí 'yε mah̄ets'i, ya ni ma da zonna pa p'ua da hnu ngue maguesε.

24 Majuan̄i dí xi'ah̄a, ngue nugä, ja ngue da thogui, n'namh̄ma ngue xangu yø ja'i da dinna 'da'yo te. Tengutho n'na zihmudä ra trigo, m̄ente h̄inga nthuh̄u ra hmudä, xquetho n'na mhmudä tho i ja. Pε nu'mø ya bi thuh̄u, da bøxra hmudä, pε ya xangu yø trigo da ma mā peti 'mø bi nja.

25 Nu ra ja'i honi ha di mpommi ra ndate, guehna di 'bēhrá te na. Pε nu ra ja'i enná te ua ja ra ximhäi, guehna di t'unna 'da'yo te para zantho na.

26 Nu ra ja'i nne da 'yørcagui mā pähä, da denngui. Nup'ua ha ga m'mücä, ja di m'mup'ua. Nu

ra ja'i da 'yørcagui mā pähä, guehna nnu manho mā Papágä na.

Bi manna Jesús ngue ya ni ma da tho.

²⁷ A nuyá, hīndī padī te ga øt̄ya. ¿Teni 'bε'a ja ngue ga mma? Ya hīngui sä ngue ga εna: “Mā Papá'i, dami yangui ngue'a te ja ngue ga thogui”, ga εna. Porque ya dá εcá'a, ngue nu'a te ja ngue ga thogui, ga thomhmägä'a.

²⁸ Bi 'yεmp'uya:

—Ague mā Papá'i, da fadi ngue mague'asε'i ya.

Nu'a ra ora'a p'uya, bi t'øde ngue bá nya Oja maya, bi 'yεna:

—Ya xa nja'a te di fadi ngue maguecsεgui. Pε mahønga øt'e ngue da fadi ngue maguecsεgui ya.

²⁹ Nu'ua yø ja'i mi 'bäp'ua, bi 'yøde ngue bá nya Oja maya, pε εmthobi ngue ra ngäni'a øde. Mi'da yø ja'i p'uya, bi 'yεna:

—Rá anxε Oja i nzohna —bi 'yεna.

³⁰ Mi nya ra Jesús, bi 'yεmbyø ja'i:

—Nuna ra hya bi t'øhya, himma partegä p'ua ngue bi t'øhna ya, sinoque ni parteha na.

³¹ Ya ni ma da zønnä ora da thaxra güenda ua ja ra ximhäi ya. Da thejpa rá hya ra zithu di manda ua ja ra ximhäi.

³² Nu'mø bi ma mā'bä'mi ra pont'i da n'nø'migä, ndap'ua bi zä, da denyø ja'i mā hyagä.

³³ Bi manna ra hya na, ngue di opan'yu yø ja'i tema forma di du 'mø bi tho.

³⁴ Bi 'yεnyø ja'i p'uya:

—Ya xtá øcähe te nt'ot'i p'ua ja ra libro ngue ra ley, ngue ra Cristo i 'bui para zantho. 'Nε nu'i guí εna ngue ra N'yoha bí 'yε mahεts'i, i ja ngue da ma

maꝑuati ra pont'i. ¿Ndana gue'a'a ra n'yohu bí 'yε mahεts'i guí mmam'mø?

35 Mí dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nuyá, ya mits'u dra pa gui hεthu ua'a ja ngue da xoc'a ní mmaih'u ya. Nu'mø bi dīni xanho ní mmaih'u na ra hya dí xi'ahu ya, guehna ra hya gdi n'yohu na. Pε nuna ra ja'i hinda ne da 'yøt'e te dí mmangä, guehna ra ja'i hinguí paði te ga 'yo na.

36 Dami 'yεc'ei hu na ra hya da xoc'a ní mmaih'u mente da zä ga xi'ahu ha di xohni mmaih'u. 'Nε majuani da xoc'a ní mmaih'u na ra hya na.

Mí juadi bi manya yø hya ya p'uya, bi ma ra Jesús, hinguí faði ha i ma.

Nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue yø judío hinguí εc'ei ra Jesús.

37 Madague'a xangu yø milagro bi nu yø ja'i bi 'yøtra Jesús, pε hinguí εc'ei te xifi.

38 Pε ya ja ngue da ngu'a di nja, tengutho ra hya bi 'yøtra pøngahya Isaías ngue bi 'yεna: “Ague grá Hmu, ¿ndana gue'a bi bøni ngue bi 'yεc'ei na ra hya dá xicähe ya? ¿Ndana gue'a pøni ngue da baði ngue ya uhrä ts'edi Oja ya?”

39 Ra Isaías xquet'a bi 'yot'i hanja ra hya ngue himbi 'yεc'ei ra hya yø ja'i, bi 'yεna:

40 “Nuna Oja bi gorpabi yø nthandi yø ja'i, n'namhma ngue hinda hyeti conyø dä. 'Nε bi gorpabi yø mmæi, n'namhma ngue hinda dimp'u ja yø mmæi hanja ra hya. 'Nε hīndi 'bätÿø mmæi ngue da den'Oja para ngue hīndi punnbi”.

41 Ra Isaías bi manna ra hya na, ngue parpi ngue maguesε ra Jesús, jananguε bi mā hanja'a ra Jesús.

42 Co ngu'a xangu yø judío ja yø cargo bi 'yɛc'ɛi rā Jesús. Nja hinguí xihyø ja'i ngue ɛc'ɛi, porque su yø fariseo, i nne ngue hinda dujpa yø thuhu p'u ja rā nija.

43 I ɛnā ngue man'na xanho ngue da nu manho yø ja'i, hinda gue'a ngue Oja da 'yɛmbi ngue xanho te øt'e.

Dā ma rā castigo yø ja'i hinguí ɛc'ɛi te mmanna Jesús.

44 Nunā rā Jesús bi ts'edi bi nya, bi 'yɛnā:

—Nu rā ja'i ɛc'ɛigā ya, hinga høngthogui ɛc'ɛigui rā ja'i, sinoque xquet'a ɛc'ɛi'a mā Papá bá pɛnngui.

45 Nu rā ja'i hɛrcā ya, tengutho 'mø go di hɛt'a to bá pɛnngui.

46 Nūgā guecā gā xoc'a ni mmah. Dā ɛcā ua ja rā ximhāi, n'namhma ngue nu'a da 'yɛcɛigā, hīndi m'mai tengutho gā 'bøhyø ja'i 'yo mants'o.

47 A nuyá, i 'bui to øhra hyā dí mmangā ya, pɛ hinguí ørpa masu. Ya himma partegā p'u da ma rā castigo rā ja'i. Porque hīndā ɛcā ngue 'bexca sänni dā ma rā castigo yø ja'i 'bucua ja rā ximhāi, sinoque dá ɛhɛ ngue gā nyani.

48 A nuyá, nu rā ja'i hinguí ørca masu, 'nɛ hinguí ørpa masu nā rā hyā dí mmangā, guehna rā ja'i dā ma rā castigo nā. Nunā rā hyā dí mmangā ya, guehna di ts'ännabi rā castigo yø ja'i 'mø rā pa rá nzɛgui nā, ngue hinguí ɛc'ɛi yø ja'i te dí mma.

49 Porque himma hyasɛ dí mma. Nu'a mā Papá bá pɛnngui, nunā rā hyā di 'bejpi gā mma, guehna rā hyā dí xän'naha nā.

50 Pɛ dí paçā p'uya, ngue nu to dā 'yɛc'ɛi nā rā hyā di 'bejpagui mā Papá gā mma, di nja rā 'da'yo te rā

ja'i. Nūnā rā hya xijmā Papá ga mma, guehna rā hya dí mmangā nā.

13

Bī merpa yø gua yø xādi rā Jesús.

¹ Hante dī nja rā ngo ngue rā pascua, nūnā rā Jesús ya pādī ngue ya bi zōnna ora dā bōngua ja rā ximhāi, dī ma mahets'i bí 'bührá Papá. Nūnā rā Jesús hinha rá nze GUI dī mā'ū yø xādi 'būcua ja rā ximhāi.

²⁻³ Rā zithū ya xi bennbā rá mmāi rā Judas Iscariote nūnā rá ts'unt'ū rā Simū ngue dī dā rā Jesús. Nūnā rā Jesús, ya pādī ngue bi 'yēp'ū bí 'bū Oja, 'nē mahōndī map'ū bí 'bū Oja. 'Nē pādī ngue nū'a rá Papá, di unna ts'ēdi ngue dī mānda gātho yø cosa i ja.

⁴ Mēnte sihme p'ūya, bī nangbū ja rā mēxa mī hūdi, bī mōhrá tūhū, bī ngūt'a n'na rā toaya p'ūya.

⁵ Bi xitřa dehe p'ū ja n'na rā bandeja, bī merpa yø gua yø xādi. I dujřa rā dehe conna toaya dī ngūt'i.

⁶ Nū'mø ya mmap'ū dā merpa yø gua rā Bēdu p'ūya, rā Bēdu bi 'yēmbi:

—Ague grá Hmū, ŷua 'nēcā gui percagui mā guagā?

⁷ Mī dahřa Jesús, bi 'yēmbi:

—A nuyá, hinguí pādī te ga mbøn'a te dí øt'ä ya, pē gui pā'a m'mēfa te ga mbøni.

⁸ Mī dahřa Bēdu p'ūya, bi 'yēmbi:

—A nügā hīnda zā gui perca mā gua.

Mī dahřa Jesús, bi 'yēmbra Bēdu:

—Nū'mø ngue hīnga pet'a nī gua, ya hīmma n'youi 'mø.

⁹ Bi 'yɛnna Bɛdu p'ɛya:

—Ague grá Hmu, hinga horma gua gui percagui 'mø, gui pegagui ma 'yɛ 'nɛ gui hiqi.

¹⁰ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu ra ja'i ya m'met'e, ya bi bo gá rá do'yo. Ya hinda høndyø gua ja ngue da 'berpabi ra ja'i. Ya gá m'meque'ahɛ ngue ra nts'o, hinda honda n'na'ahɛ ngue hinga m'meque.

¹¹ Bi manna ra hya na ngue hinga gátho m'mequebi yø mmɛi yø xádi ngue ra nts'o, porque padi ndana gue'a ja ngue di dá.

¹² Mi juadi bi mejpa yø gua yø xádi p'ɛya, mahombi hye rá tuhɔ ra Jesús. Bi mip'ɛ ja ra mɛxa mahøn'a p'ɛya. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua guí padi te dá øt'ahɛ ya?

¹³ Nu'ahɛ guí ɛnjɛ ngue drá xännbategä, 'nɛ drá hmugä. Pɛ gue ni 'yup'ɛ te guí xicjɛ, porque go guecä drá xännbategä 'nɛ drá hmugä.

¹⁴ A nu'mø ngue drá xännbategä 'nɛ drá hmugä, 'nɛ dí pet'a ni guahɛ, xquet'a nne ngue guí njahɛ p'ɛya. Guí mpejpa ni gua n'na ngu n'na'ahɛ.

¹⁵ Nugä, ya dá ut'ahɛ te ja ngue gui 'yøthɛ, n'namhma ngue tengutho dá øt'ahɛ ya, da ngu'a guí n'yørpe n'na ngu n'na'ahɛ.

¹⁶ Majuaní dí xi'ahɛ, ngue n'na ra mɛfitho, 'yo di ɛna ngue hinda zä da 'yøt'e tengu øtrá hmu. Nu'a n'na ra m'mɛnhni, 'yo di ɛna ngue hinda zä da 'yøt'e tengu øt'a to pɛnhni.

¹⁷ Nu'mø ngue tinni mmɛihɛ ya yø hya dí xi'ahɛ gui 'yɛt'a mmɛihɛ ya, ra mmɛnthi gá nthɛɛ 'mø.

¹⁸ Nu te dí mmangä ya, hinga gátho di toca'ahɛ na ra mmɛnthi na. Porque dí padi te'o ya xta

huanhni, gue'u di tocabi'u. Pe jatho ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: “Nuna 'daua dí sihmegä'be ya, guehna 'bui ngue ma nsuigä'be na”.

¹⁹ Dí xi'ah u na ra hya na hante ngue di nja, n'namhma ngue nu'mø bi nja p'uya, gui 'yεc'εih u ngue go guecä.

²⁰ Majuaní dí xi'ah u ngue nu ra ja'i di unna säya'a to dí penhnä, tengutho 'mø go dadi 'dacra ts'äya ra ja'i. Nu to di 'daca ra ts'äya p'uya, tengutho 'mø go dadi unna ts'äya'a to bá penngui.

Bí manna Jesús ngue guehna ra Judas i ja ngue di dä.

²¹ Mí juadi bí manna ra hya na p'uya, bi zä ngue tár'man'u rá mmui ra Jesús. Bí ma njuantho p'uya, bi 'yεna:

—Majuaní dí xi'ah u ya, ngue 'bucua n'na nc'ei jugatho häi, ya honi ha di japi ngue di dägui.

²² Nu'u yø xädi p'uya bi madi di nhyeti n'na ngu n'na, hingui fadi te'o sihna ra hya i hma.

²³ Nu'a n'na nc'ei 'dap'u hühmi ngue sihmεui ra Jesús, guehna rá xädi εmmεi di madi.

²⁴ Ra Bedu p'uya, bi 'yørpä ra senya'a 'dap'u hühmi ra Jesús ngue da 'yänni te'o na i mma.

²⁵ Nu'a bi t'ørpä ra senya p'uya, man'na bi guarbu hu ra Jesús ngue bi 'yänni, bi 'yεmbi:

—Ague grá Hmu, ¿te'o na guí mma? —bi 'yεmbi.

²⁶ Mí dahra Jesús, bi 'yεna:

—Ma ga pocä n'na xεqui ra thuhmε ya. Nuna ga unna p'uya, guehna dí mmangä na.

Bi po'a n'na xεqui ra thuhmε p'uya, bi unna Judas Iscariote rá ts'ant'u ra Simu.

27 Nuna ra Judas, ngu i hyanna ra thuhmε, bi yatra zithu p'ua ja ra mmui. Ra Jesus bi 'yembaya:

—Nu'a te ja ngue gui 'yot'e, 'yot'e n'nahmantho.

28 Pe nu'ua 'dap'ua huhmu p'ua ja ra mεxa ngue sihmε, hinjombi n'yo yø mmui hanja na ra hya bi sihna ts'ofu.

29 A nuna ra Judas ngue ma fäti ra buxa njamenyu, bi 'yemp'ua i ben'i'da, ngue nuna ra Jesus bi xifi ngue da dai tema hyoni ngue ra ngo, ogue di unni zi algo yø hyoya.

30 Hontho bi zi ra thuhmε bi t'unna Judas, bi bōni, bi ma. Pe ya nxui p'uya.

Ma'da'yo ra hya di manda ra Jesus ngue di nja.

31 Mi bōnna Judas, bi 'yenna Jesus:

—A nuya ja di nequi p'uya ngue magesε ra N'yohu bi 'ye mahets'i. 'Ne connā ngue'a te ot'e, ja di nequi p'ua ngue magesε Oja.

32 Xi'mø ngue ra N'yohu bi 'ye mahets'i, nu te ot'e, gue'a gui nequi ngue magesε Oja'a, nuna Oja ya, xquet'a da 'yudi ngue magesε'a ra Ts'unt'ua ya. 'Ne ya mi ts'udyø pa di nja na di xi'ahu ya.

33 Ague ma basi'ahu, ya mi ts'udra ora di 'bahu ua ya. Tengutho ra hya xta xica yø judio, xquet'a ngut'atho ra hya di xi'ahu ya. Gui hyonju, pe hinda za gui tēngahu haru gda magä.

34 Ma'da'yo hōn dadi 'ber'ahu ya, ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu. Tengutho na ma'ahu, gui njathu p'uya ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

35 Nu'mø ngue gui mmahmu n'na ngu n'na'ahu, di unna güenda gätho yø ja'i ngue gue'e ma xadi'ahu 'mø.

Bī manṇa Jesús ngue da gōn'a m'mēfa rā Bēdu.

³⁶ Rā Bēdu bi 'yōrpā rā nt'ānnī rā Jesús, bi 'yēmbi:
—Ague grā Hmū, ḷhapu gue gdi ma p'uya?

Mī dahra Jesús, bi 'yēnā:

—Nup'u ha gdā magā, ya hīnda zā gui tēngahū.
Pε da zā gui tēngahū m'mēfa.

³⁷ Rā Bēdu p'uya, bi 'yēmbi:

—Ague grā Hmū, ḷhanja ngue guī ēnā ngue hīnda
zā gā tēn'nā'i ya? Nūgā dí emmā te connā ngue'e.

³⁸ Mī dahra Jesús, bi 'yēnā:

—Guī ēnā ngue gui enni te connā nguecā. Pε
majuanī dí xi'i ngue hante dī mmahra ōni, ya xquí
cōngā nhyū ndī.

14

*Nūnā rā Jesús, guehnā rā 'yū nā ngue di zōnna ja'i
p'u 'b'hrā Papā.*

¹ 'Yo di tū nī mmāihū. Guī hyahnī mmāi gui
'yēc'ēihū Ojā, da guecā damī 'yēc'ēigahū.

² Nup'u ja rá ngu mā Papágā, xāngū yō ts'āya bí
jap'u. Nu'mō da hīn'yū p'u yō ts'āya, hīnte gā sānnī
gā xi'ahū 'mō. Pε nuyá, gā mmagā ya ngue guī
nsägā ha gui nsāyahū.

³ Nu'mō dá magā p'uya ngue guī nsägā ha
gui nsāyahū, gā ma ēcā mahōn'a p'uya gā sixahū,
n'namhma ngue 'dap'u gā m'māhmū.

⁴ Guī pahmū p'uya hapu gda magā, 'nε guī pahmū
rā 'yū.

⁵ Mī dahra Toma p'uya, bi 'yēmbi:

—Ague grā Hmū, hīndī pacāhe ha gdi ma, ḷha da
nzā gā pacāhe rā 'yū gdi ma?

⁶ Mī dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Conná nguecä da zä guí sømhm̄ p'ɥ 'bɥ Oja. 'Nɛ conná nguecä guí pah̄m̄ ndanā majuan̄i. Go dad̄i ungä rä 'da'yo te. Nu to gä da 'yɛc'ɛigui, gue'ɥ da zømp'ɥ 'bɥhmā Papá'ɥ.

⁷ Ngue h̄ingm̄i pah̄m̄ te'ogä mā m'mæt'o, janangue h̄ingm̄i pah̄m̄ te'o nā rā Papá. A nuyá, ya guí pah̄m̄ ya, porque ya guí nnuh̄ ya.

⁸ Bi 'yɛmbrā Lipe p'ɥya:

—Ague grá Hm̄, 'yøt'e ngue da zä gā nnuḡähe rā Papá 'mø. Co nu'a p'ɥya.

⁹ M̄i dahrā Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ague Lipe, ya xā mma yø pa dí n'yoh̄, ¿'nɛ tobe h̄inguí paqui? Nu'a to bi nugä, ya bi nu rā Papá'a. ¿Hanja'a guí xiqui ngue guí ɛngui gā øt'ä ngue guí nnu rā Papá?

¹⁰ ¿Ua h̄inguí ɛc'ɛigui ngue tenguthogä ya, njarb̄tho mā Papá? Tengutho mā Papágä p'ɥya, xquet'a di njadä p'ɥ. Nuna rā hyā ya xtā xi'ah̄, h̄ingo dí mman̄sɛgä nā. Nu'a rā Papá dí n'yo'be, go øt'a te dí øt'ä'a.

¹¹ Dami 'yɛc'ɛigah̄ ngue tenguthogä ya, njarb̄tho mā Papá. Tengutho mā Papágä ya, xquet'a di njadä p'ɥ. A nu'mø h̄inguí ɛc'ɛih̄ nā rā hyatho, dami 'yɛc'ɛigah̄ 'mø gā nuh̄'a te dí øt'e.

¹² Majuan̄i dí xi'ah̄, nu rā ja'i ngue rá mm̄i gā 'yɛc'ɛigui, xquet'a da zä da 'yøtrā ja'i tengutho dí øt'e. Man'na xangu da 'yør'mø ngue da zä, porque nugä gā mmagä p'ɥ bí 'bɥhmā Papá.

¹³ Rāngue guí ɛc'ɛigah̄, nu'mø gā mat'Ojah̄, gui hyā rā ts'ɛdi guí 'yādi te guí nneh̄. Nugä gā 'da'ah̄'a te gā guí 'yāhm̄, n'namhmā da fadi ngue maguesɛ nā mā Papá.

14 Rángue guí εc'εigah, nu'mø gui hya ra ts'edi gui 'yädi te guí nneh, nugä ga 'da'i ndana bi zä maçosa gui 'yähm.

Bi xihyø xädi ra Jesús ngue da penhna Espiritu Santo.

15 Nu'mø gadi maçj, dami 'yøt'e te dadi 'bep'ahm 'mø.

16 Ga äpa ra mate ma Papá ngue da penhni te'o da mäxah, 'nε di hoc'a ni mmaih, tengutho dí øt'ahm ya. Nuna da 'benhni, guehna ra Espiritu Santo da gäp'ahm ra 'yu majuan. 'Nε guehna guí n'yohm para zantho na.

17 Nu yø ja'i hingui εc'εi Oja, hingui sä di n'youi ra Espiritu Santo, porque hingui hεti 'nε hingui padi te'o. Pε nu'ahm, ya guí pahm te'o na, porque ra Espiritu Santo ya 'bucua guí 'bähm, 'nε guí n'yohm para zantho na.

18 Nugä hinga soc'asεhm ua, ga ma pengä ngue ga n'yohm.

19 Ya mi ts'atho ya, ya hinnni mantho da nugä yø ja'i. Pε nu'ahm guí nnujm mahøn'a. 'Nε di nja'ahm ra 'da'yo te, ngue mahøngdí 'bucä.

20 Nu'a ra pa'a p'uya, guí umhm ra güenda ngue dí n'yogä'be ma Papá. Da gue'ahm p'uya, dí n'yohm p'ya guí 'bähm.

21 Nu ra ja'i da 'yøt'e te dadi 'bepi, guehna di nεqui ngue majuan di maqui. Ma Papägä p'uya, xquet'a di madi gätho ya yø ja'i di maqui. Nugä p'uya xquet'a dadi madi, 'nε ga øt'e ngue da fadi ngue dí n'yo'be ra ja'i di maqui.

22 Bi 'yenna Judas, nuna hinga Iscariote:

—Ague grá Hmu, ζhanja ngue hønjtthogähe gui 'yudi ngue dí n'yohu, 'ne hinga gätho mi'da yø ja'i da badi?

²³ Mi dahra Jesús, bi 'yena:

—Nu ra ja'i di maqui, guehna da 'yørpabi masu te dí xifi, 'ne guehna di mahma Papágä na. Nugä ya, co 'nehma Papá, ya dí n'yohe ra ja'i di maqui.

²⁴ A nu ra ja'i hīndi maqui, guehna hīngui ørcatho masu te dí xānnbi. Nuna ra hya dí xi'ahu ya, hīmma hyasegä na, go rá hya'a mā Papá bá penngui.

²⁵ Dí xi'ahu gätho ya yø hya ya, mente tobe 'daua dí 'buhmu.

²⁶ A nugä ga äpra mate ra Papá ngue da penhna Espíritu Santo, n'namhma da māxahu 'ne di hoc'a ni mmuihu. Gue'a go da xān'nahu gätho'a p'uya, 'ne gä di bēn'nahu ya yø hya ya xtá xi'ahu.

²⁷ Ya ga soc'ahu ya, pe di hut'a ni mmuihu. Nugä ga øt'e ngue da hyu ni mmuihu, hinga tengu ra hya mmanyø ja'i ngue embi nthummī. 'Yo sä di tu ni mmuihu 'ne 'yo gui suhu.

²⁸ Ya gui øde te xtá xi'ahu ngue ga mmagä p'u bí 'buhra Papá, 'ne hōnga ma ecä ngue 'dap'u ga n'yohu. Nu'mø majuanī gadi macju, dami johyahu ngue ga mmagä. Porque nuna ra Papá, tate na ngue nugä.

²⁹ Dí xi'ahu na ra hya na hante ngue di nja, n'namhma ngue nu'mø bi nja, ya gui 'yec'ei hu na ra hya ya xtá xi'ahu p'uya.

³⁰ Ya hinga ya'atho ga nyahu ya, porque ya bá ep'u ra zithu nu'a di manda yø ja'i hīngui ec'eigä. Pe cohra ts'edi na, hīnda zä da dajpi.

31 Pε ya jatho ngue ngu'a dī nja, para ngue da bahyø ja'i ngue dadī macā mā Papá. 'Nε dí øt'e te di 'bεjpi ga øt'e. Nanjμ ya, ma ga 'uehmμ ua.

15

Rā Jesús bi hyεjpabi rā hya bi mā ngue n'na 'bāi rā uva conyø 'yεt'o.

1 Go guecā tengutho n'na 'bāi rā uva, 'nε hīnjom mān'na tengugā. Mā Papágā p'μya, tengutho n'na rā mεfi ngue fāhrā nuā'uva.

2 Sajpa yø 'yεt'o hīnguī nne dī nzμdi. Pε nu'μ yø 'yεt'o zμdi, fādi 'nε øjpa yø 'yont'o, n'namhmā ngue mān'na dī nzμdi xāho.

3 A nu'āhμ, tengutho yø 'yεt'o ngue zμdi, porque guí ørpahμ māsu te dí xān'nāhμ.

4 'Yo gui hεgahμ p'μ, tengutho gā hīndi hεc'ahμ p'μ. Xi n'na rā 'yεt'o ya, nu hīnda zā dī nzāhrā ndāt'ā 'mø 'yosε, ya hīmbi thεp'μ ja rā dā'yμ. Guí njathμ p'μya, hīnda zā guí n'yo mānhohμ 'mø gui hyεgahμ p'μ.

5 Nugā tengutho n'na rā dā'yμ. A nu'āhμ p'μya, tengutho yø 'yεt'o. Nu'a hīnguī hεgaguī ya, mān'na dī n'yo māho, porque dí n'yo'be. A nu'mø gui hyεgahμ p'μ, ya hīnda zā te gui 'yøthμ.

6 A nu rā ja'i hεp'μ mā hyagā, dī njapi tengutho rā 'yεt'o hīnguī zμdi. I nthεqui ngue mā'ot'i. Nu'mø bi 'yot'i, dā mā mapεti ngue dā t'udi.

7 Nu'mø hīnguī hyεgahμ p'μ, gui 'yεt'a mmui te dí xān'nāhμ, dāmī 'yādi te guí nne gui 'yāhmμ, guí nnu gue dī n'na'āhμ.

8 Nuna mā Papágä, da hnu mansu 'mø ngue gui n'yo manhohu na. Gue'a di nequ'a p'uya ngue majuanī mā xädi'ahu.

9 Tengutho gui macä mā Papá, njarbutho nná ma'ahu ya. Nu te dí nnu manhogä, gue'a gui 'yøth'a.

10 Nu'mø gui 'yøt'e te dadi 'bep'ahu, ya ni mantho ga ma'ahu 'mø. Nugä dí øt'e te di 'bejpagui mā Papá, janangue di maqui.

11 Dí xi'ahu na ra hya na, n'namhma ngue tengutho nná johyagä, ngu'a gdi johyahu. 'Ne hangu ra pa gui johyahu.

12 Nuna ra hya naya, dadi 'bep'ahu ngue tengutho nná ma'ahu ya, da ngut'a gdi mmahmu n'na ngu n'na'ahu.

13 Nu'a mā datho ja ngue da 'yøt'a n'na ngue'mø di mahrá amigo, da 'yenná te conná guehrá amigo.

14 Nu'ahu, ya mā amigo'ahu ngue'mø gui 'yøt'e te dadi 'bep'ahu.

15 Nuyá, ya hinga en'ahu ngue gyø mεfithohu ya, porque nu'a ra mεfitho hinguī pađi te øtrá hmu'a. Nuyá dí mma ngue mā amigo'ahu, porque ya dá o'ahu n'yu te gäma hya xicä mā Papá.

16 Hingo gä huanngahu, nugä go dá huan'nahu. A nuyá, ngue gui εc'eigahu, dí nne ngue zant'a gui n'yo manhohu, n'namhma ngue di n'na'ahu'a te gä gui 'yāphu ra Papá.

17 Nuna ra hya naya, dadi 'bep'ahu ngue gui mmađi n'na ngu n'na'ahu.

I nnu man'u yø ja'i ra Jesús co 'ne'u yø xädi sambabi.

18 Nu'mø ngue nnu man'u'ah_u yø ja'i, ya guí pahm_u ngue ya mam'met'o xa hnu man'ugui.

19 Nu'mø ngue gadi n'amigoh_u yø ja'i hingui εc'εigä, dadi ma'ah_u yø ja'i 'mø tengutho gui mahyø amigo. Pe nugä, go dá huan'nah_u p'u 'b_uhyø ja'i ua ja ra ximhäi. A nuyá, ya hin gadi n'amigoh_u yø ja'i ya. Janangue nnu man'u'ah_u.

20 Dami benna hya ya xtá xi'ah_u m'met'o. Hijnjo'o n'na ra mεfitho da 'yεnā ngue hindā thogui tengutho thohrá hmu. Nu'mø ngue bi nu man'ugä yø ja'i, xquet'a guí njath_u p'uya, da nu man'u'ah_u yø ja'i. Nu'mø ngue hingui t'εc'εi'a te dí xänbategä, ni xinga gue'ah_u da t'εc'εi'ah_u 'mø.

21 Nu te Gä dí xi'ah_u ya, da ja'ah_u yø ja'i, porque ngue ma xädi'ah_u. Nuna Oja bá penngui, hingui pahyø ja'i te'o na, janangue di ja'ah_u p'u yø ja'i.

22 Nu'mø hin xcabá ehε ga nzohyø ja'i, ya hinda jase yø ja'i p'u da ma ra castigo 'mø. Pe nuyá, di jase p'u da ma ra castigo ya ngue hingui εc'εigui.

23 A nuyá, nu'a ga nnu man'ugä yø ja'i ya, xquet'a 'nε'a ma Papágä nnu man'u ya.

24 Hin tema castigo di nja 'mø ngue hin tema hmεya xcá øt'ä p'u ha 'b_uhyø ja'i. 'Nε nu'a te Gä dí øt'e, hijnongui pøni ngue di sä da 'yøt'e. Madague'a bi nu yø ja'i te Gä dí øt'e, pe co ngu'a nnu man'u gyø ja'i, co 'nε'a ma Papá i hnu man'u ya.

25 Nuya yø hya dí mmangä, di nja ya, porque jatho ngue di nja'a te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ra ley ca yø ja'i, i εna: “Hingui ja te rāngue'a i hnu man'ugui”.

26 Ga xicä ma Papá ngue da penhna Espiritu Santo da mäxah_u 'nε di hoc'a ni mmaih_u. A nu'á,

go di ja majuaṇi te'ogä'a.

²⁷ Xquet'a 'nɛ'ahɯ dāmi jahɯ majuaṇi te'ogä, porque dí n'yohɯ asta guep'ɯ bá fahra hya.

16

¹ Dí xi'ahɯ ya yø hya ya, n'namhma hinguí nyobɛniɯ.

² 'Nɛ da ma nthuqui ni thuhu p'ɯ ja yø nija yø judío. Da 'yɛhra ora ngue di m'mɯ i'da da hyo'ahɯ, da 'yɛna ngue ørpa rá 'bɛfi Oja.

³ Nguna ra hya da ja'ahɯ yø ja'i, porque hɨnjam'mø di nne da ba'a ma Papá, ni xinga gueque di pacyø ja'i.

⁴ Dí xi'ahɯ na ra hya na, n'namhma ngue nu'mø bi zønna ora di nja, da zo ni mmaihɯ na ra hya ya xtá xi'ahɯ.

Ja di nɛqui p'ɯ'a te øtra Espiritu Santo p'ɯya.

Mam'mɛt'o hɨnte dí xi'ahɯ na ra hya na, porque 'daua dí 'bɛhma.

⁵ A nuya, ya ga mmagä ya, ganɨ m'mɛp'ɯ bí 'bɛhma Papá bá pɛnnguɨ. A nu'ahɯ ya, ya hɨnjonda bønɨ da 'yɛnguɨ: “¿Harɯ gnɨ ma ya?”

⁶ Pɛ nuya ngue dá xi'ahɯ na ra hya na, bi du ni mmaihɯ ya.

⁷ Pɛ majuaṇi te dí xi'ahɯ, go ni nhohɯ ngue ga mmagä. Porque nu'mø hɨnga mmagä, ¿hague di 'yɛ'a ra Espiritu Santo da mäxahɯ 'nɛ di hoc'a ni mmaihɯ 'mø? Pɛ nu'mø ga mmagä, ya ga ma pɛnhnä p'ɯya.

⁸ Nu'mø bá ɛ'a p'ɯya, go da 'yøt'a ngue da bahyø ja'i 'bɛcua ja ra ximhäi ngue ja yø ts'oqui, 'nɛ da badɨ hanja na ra 'yu njuantho. 'Nɛ da bahyø ja'i ngue da zønna pa da japra castigo Oja.

9 Da badī ngue ra ts'oqui øtyø ja'i himbi 'yεc'εigui.

10 A nugä ngue njuantho dá n'yogä, ya ga mmagä p'ε bí 'bähma Papá. 'Nε ya hinni mantho gui nnujε ua. Janangue da hyaxa njuani yø ja'i p'εya ndana gue'a ra 'yu njuantho ja ngue da n'yo.

11 Da hyaxa njuani yø ja'i p'εya hanja na ra hya xa nzän'Oja. Porque ya da ts'ännbi ngue da ma ra castigo na ra zithu di manda ua ja ra ximhäi.

12 Xangu mi'da yø hya jap'ε dí nne ga xi'ahε, pe tobe hingui sønna ora p'ε da zä gui timhmε te ga mbøn'a te dí xi'ahε ya.

13 Nu'mø bá εhra Espíritu Santo ya, go di o'ahε n'yu hanja'a te majuaní'a. 'Nε gä majuaní'a te da xän'nahε'a, porque hingrá hyase da ma, a nuna tengutho ra hya da sifi, da ngu'a da ma. Da 'yøt'e ngue gui timhmε hanja'a te ja ngue di nja.

14 Nu'a go da 'yøt'e ngue da hnu mansugä'a, porque da ha'a ra hya ga xifi, 'nε da 'yøt'e ngue gui pahmε hanja ra hya.

15 Nu te gäma hya mmanña Papá, gä gue'a ra hya dí mmangä'a. Janangue dí xi'ahε ngue ra Espíritu Santo da hanngagui ma hya, 'nε di ja'ahε ngue gui pahmε hanja ra hya.

Da gohi ngue ra johya'a ra dummai ja yø xädi.

16 Ya mi ts'udra ora ngue hin harε gui nnujε ya. M'mεfa p'εya, ya hinda ya'atho gui nnujε mahøn'a, porque ga mmagä mahets'i bí 'bähma Papá.

17 Nuya 'da yø xädi p'εya, di n'yänni n'na ngu n'na, di n'yεmbi:

—¿Te ga mbøn'a xicjε na? ngue εna ya mi ts'udra ora ya, ya hin harε ga nnuhε. Ximmi ts'udra ora

ngue gā nnuh_u mahø_n'a p'uya, ximmi mmamp'uya
ngue dā ma mahets'i bí 'b_uhrá Papá.

¹⁸ ¿Teni 'be'a gā mbø_n'a mman_na? ngue εmbi ya
mi ts'atho. Hīndi pahm_u temā hyā mman_na.

¹⁹ Bi bah_ra Jesús ngue nne dā 'yānyø xādi nā rā
hyā bi mā, bi 'yεmb_uya:

—Nugā dí xi'ah_u, ya hīndā ya'atho hīn har_u gui
nnuj_u. M'mefa p'uya, ya hīndā ya'atho gui nnuj_u.
¿Ua gueh_na rā hyā gādi n'yānh_nu naya?

²⁰ Majuan_i dí xi'ah_u ngue gui nzomhm_u 'nε dā dū
ni mm_uih_u. Nu'mø bi nu'ah_u yø ja'i 'b_u'a nximhāi
p'uya, dādi johya. Pε hīnte ja'a. Nu ni dumm_uih_u
dā gohi ngue rā johya'a.

²¹ Conque nu'mø ja ngue di m'm_uhrá bas_i n'na
rā xisu, tū rá mm_ui porque ya bi zøn_na ora dā zā rā
n'ε. Pε nu'mø ya bi m'm_uhrá bas_i p'uya, ya hīnni
mantho mbε_n'a rā n'ε mi sā. Porque di johya ngue
ya bi m'm_uhrá bas_i ua ja rā ximhāi.

²² Xquet'a gui njath_u p'uya. Bá εp'ε rā ora dā dū
ni mm_uih_u. Pε nugā gā ma pengui gā nnu'ah_u. Gā
rā johya di nja ni mm_uih_u p'uya. Gue'a n'na rā
johya hīnjonda zā dā hyāqui.

²³ Nu'a rā pa'a p'uya, ya hīmma hyon_i te gui
'yānngah_u. Nugā majuan_i dí xi'ah_u, nu'mø gā
mat'Ojah_u rángue gui εc'εigah_u, dami hyā rā ts'edi
gui 'yādi te gui nneh_u. Mā Papágā p'uya di 'da'i te
gui 'yāph_u.

²⁴ Astā guehya tobe hīnte gui āph_u Oja di 'da'ah_u
rángue gui εc'εigah_u. Dami 'yāhm_u n'namhmā di
n'na'ah_u. Janjuan_i ngue gā rā johya di nja'ah_u
p'uya.

Bi ntate rā Jesucristo ua ja rā ximhāi.

25 Nūya yø hya ya xtá xi'ah̄, dá honi te nná hyejpabi ra hya dá ma. Pe da 'yēhra ora ngue nūya yø hya dí xi'ah̄, ya hinga honi te gda hyejpi. Sinoque ga xi'ah̄ njuantho ha di njap'u gdi pahmu ra Papá.

26 Nū ra pa ja p'uya, ya da zä gui 'yāph̄ ra Papá'a te gui nneh̄ rāngue gui εc'εigah̄. Ya himma hyoni ngue 'bet'o ga äpä ra mate ma Papá conná ngue'ah̄.

27 Porque di ma'asch̄ ra Papá. Di ma'ah̄, porque gadi macj̄, 'nε gá 'yεc'εih̄ ngue dá εcä p'u bí 'b̄ Oja.

28 Bí nεxcä ma Papá 'mø dambá εcua ja ra ximhäi. A nuyá, ga pøngä ua ja ra ximhäi ya, ga mma mah̄ts'i bí 'b̄hma Papá.

29 Mi dahyø xädi p'uya, bi 'yεna:

—A nuyá, njuantho gui xicje ya. Hin tema hya gni hyejpi te gui mmanya.

30 A nuyá, ja dí tingähe p'uya ngue gä gui parpabi yø n'yomfēni yø ja'i. Himma hyoni ngue 'bet'o da t'øt'a'i ra nt'änni. Guehna nná εc'εigähe naya ngue güi 'yεp'u mah̄ts'i bí 'b̄ Oja.

31 Ra Jesús bi 'yεna:

—A nuyá, ya gui εc'εih̄ ra hya dí mmangä ya.

32 Ya mme 'bexque'a ya, ya ni ma da zønna ora ga nhyehm̄, 'da'a n'nani gdi mähä. Ya gui sogasch̄ p'uya. Pe nugä hindí 'dasεgä, porque di n'yogä'be ma Papá.

33 Nū'mø ngue gui unni mmaih̄ ya yø hya dí xi'ah̄ ya, guehya yø hya da hyut'a ni mmaih̄ ya. Nūua ja ra ximhäi gui säh̄ ra n'u ua. Pe dami hyah̄ ra ts'edi, ya xtá tapä'a secua ja ra ximhäi.

17

B̄i marpabi Oja yø xädi r̄a Jesús.

¹ M̄i juadi b̄i m̄anya yø hȳa ya p'uya, bi hyanma h̄ets'ī r̄a Jesús, bi 'yεn̄a:

—M̄a Papá'i, ya bi z̄onna ora ya. D̄a bahyø ja'ī ya ngue maguesε'a n̄i Ts'unt'ü, n'namhma ngue xquet'a 'nεh̄ni Ts'unt'ü da 'yøt'e ngue d̄a bahyø ja'ī ngue mague'asε'i.

² Nū'ī gá un̄na ts'edi n̄i Ts'unt'ü ngue nū'ü to gá d̄äpi, di un̄na 'da'yo te para z̄antho. 'Nε gá un̄na nt'edi ngue nū'a te d̄a z̄änni gue'a d̄i nja'a.

³ Nū'a r̄a 'da'yo te para z̄antho, gue'a di d̄inna ja'ī d̄a ba'ī'a, 'nε d̄a baqui. 'Nε h̄on'atho'i ngue majuan̄i gr̄a Oja. A nūgä p'uya, guecä dr̄a Jesucristo guá p̄enhua.

⁴ Nūgä d̄á øt'e ngue bi bahyø ja'ī ua ja r̄a ximhäi ngue mague'asε'i. D̄á juacä r̄a 'b̄efi gá 'b̄ejpi ga øt'e.

⁵ A nūya m̄a Papá'i, d̄ami 'daqui ngue nup'ü ja n̄i hm̄i n̄i d̄ä, maguecsεgai tengutho nm̄i jai m'mεt'o hante d̄i nhohra ximhäi.

⁶ Nūya yø ja'ī gá huanhua ja r̄a ximhäi ngue gá d̄äqui, d̄á japi bi b̄adi te'o'i. M̄i o n̄i 'yε yø ja'ī, pε go gá d̄äqui, 'nε bi 'yεc'εi n̄a n̄i hȳa guá p̄ennbi.

⁷ A nūyá, ya pahyø ja'ī ya ngue go guí xiqui te ḡama hȳa d̄i mmangä.

⁸ D̄á un̄nā n̄a n̄i hȳa gá xiqui ga xifi. Yø ja'ī p'uya, bi 'yεc'εi. 'Nε h̄axa njuan̄i yø ja'ī ya ngue majuan̄i d̄á εcä p'ü güi 'b̄ai, 'nε εc'εi ngue go guá p̄ennagai uā.

⁹ Dí ä'i r̄a m̄ate ya ngue gui f̄ahyø ja'ī. Nun̄a r̄a m̄ate dí ä'i, h̄in d̄adi t̄erpä p'ü ḡätho yø ja'ī 'b̄u'a nximhäi. Nū'ü yø ja'ī gá d̄äqui, gue'ü dí xi'i guí f̄ä'ü, porque o n̄i 'yε.

10 Nu'ɥ to gä o ma 'yεgä, gä o ni 'yε'ɥ. Nu'ɥ to o ni 'yε p'ɥya, o ma 'yεgä'ɥ. 'Nε da hnu mansugä conná ngue'ɥ.

11 Nugä ya hinnj mantho ga m'muc'εi ua ja ra ximhäi. Nugä ga mmagä p'ɥ guí 'bɥi, ja ga m'mucä p'ɥ. Pε nuya da gocua ja ra ximhäi, guehya dí xi'i gui fähya. Ma Papá'i, xandɥxqui'i. Connj ts'edi damj fädi te'o gä däqui, n'namhma ngue xøgue n'na hyatho da gohi, tenguthogüi, n'na hyatho dí jai.

12 Mente ra pa 'daua dá m'mahme ua ja ra ximhäi ya gä däqui, connj ts'edi nmará fädi. Hijnombj m'medi, hindä hõnda n'na nc'εi, nuna ya bá nt'ot'i ngue di m'medi, para ngue di nja na ra hya nt'ot'i p'ɥ ja ra Maca Libro.

13 A nuyá, ga mmagä p'ɥ guí 'bɥhya. Pε mente tobe dí 'butä ua ja ra ximhäi, dí mmangä ya yø hya ya, n'namhma ngue nuya ma ja'jui, gä ra johya di nja, tengutho nná johyagä.

14 Nuna ra hya guá pennba yø ja'j ngue ga xännbi, bj nu manho ra hya. Pε nuya yø ja'j himbj nu manho ni hya p'ɥya, bj nu man'ɥ ya yø ja'j bj nu manho ni hya. Porque ya hinnj mantho øtra nts'o ga 'yo yø ja'j, tenguthogä ngue hindä øt'ä ra nts'o ga 'yo yø ja'j.

15 Hinnä ä'i ra mate ngue guí jucua ja ra ximhäi ya yø ja'j dí xi'i. Sinoque dí ä'i ra mate ngue gui fädi ngue ra zithu hindj ts'onnbä yø nt'εc'εi.

16 Tengutho gä hindä øt'ä ra nts'o øtyø ja'j, da guehya ma ja'jui, xquet'a hingui øtra nts'o ga 'yo yø ja'j ya.

17 Damj 'yøt'e ngue da hyo yø mmui conná ngue'e, da hyonna nho da n'yo conná guehni hya.

Porque nuna ni hya, guehna majuanī na.

18 Tengutho guī penngagui ua ja ra ximhäi, xquet'a di njadā p'uya, dá et'ä ya ma ja'iuī ngue da ma da manna hya p'u ha 'buhyo ja'i.

19 Dí engä mā te connā nguehma ja'iuī, n'namhma ngue xquet'a 'nɛ'u da hyo yø mm̄ai ngue xtá nho te da n'yo connā nguehna ra hya majuanī.

20 Pɛ hinga hont'u dí ä'i ra mate guī fä'u, sinoque 'nɛ'u yø ja'i da 'yɛc'ɛigä m'mɛfa connā nguehra hya da manya mā ja'iuī, xquet'a dí xi'i ngue gui fädi.

21 Gätho ya dí xi'i ya, dí ä'i ngue xøgue n'na hyatho da gohi tenguthogüi, ngue n'na hyatho di jai. Gä njathu p'uya, n'na hyatho ga cohmu ya ma ja'iuī, mā Papá'i, gue'a di badi gätho yø ja'i'a ngue guá penngagui ua ja ra ximhäi.

22 Nugä dá japä ya mā ja'iuī tengutho guī jajpagui m'met'o, n'namhma ngue gue'a di gohi ngue xøgue n'na hyatho di jahu'a p'uya, tengutho'i co 'nɛcä n'na hyatho di jai.

23 Nugä dí n'yogä'be ya mā ja'iuī. Nu'i p'uya dí n'youi. Gue'a di gohi ngue xøgue n'na hyatho di jahu'a. 'Nɛ gue'a di ba hm̄i'da yø ja'i'a ngue nu'i go guá penngagui ua, 'nɛ gadi mā'u mā ja'iuī, tenguthogä, gadi maqui.

24 Mā Papá'i, nuya mā ja'iuī gá däqui, dí nnegä ngue 'nɛhya di m'mup'u ha ga m'mucä ya, n'namhma ngue da nu te guī ørcagui, ngue gui øt'e ngue 'nɛcä dí tategä hapu guī 'b̄ai. Porque nu'i gadi maqui hante di nhohra ximhäi.

25 Mā Papá'i, gä ra nho guī øt'e. Nuya yø ja'i 'b̄ucua ja ra ximhäi, hinguī pa'i ya. Pɛ nugä dí

pa'i. A nuya ma ja'iu p'uya, ya padī ngue go guá pēnngagui ua.

²⁶ 'Nε dá xifi hanja ra hya ngue te'o'i. 'Nε tobe ni mantho dí xifi te'o'i ya, n'namhma ngue tengu'i ngue gadi maqui, da ngu'a da 'yot'e. A nugä p'uya, dí n'yogä'be ya yø ja'i ya.

18

Bi ts'ixra Jesús ngue da jot'i.

¹ Mi juadi bi manya yø hya ya, bi ma ra Jesús, bi me yø xädi, bi ma man'na nguadi ra 'yuthe Cedrón. Nup'ua ja n'na ra nuaza p'uya, ja bi yarbua ra Jesús conyø xädi.

² Xquet'a 'nēhna ra Judas bi dä ra Jesús, ya mi pa'a ra xequi'a, porque xangu yø nnidi ja madi pērpua yø xädi ra Jesús.

³ Nuna ra Judas bi zomp'ua 'buhra Jesús. Ni n'youi n'na 'bui yø soldado co 'nēhyø policia yø m'mēnhni yø mmäcja conyø fariseo. Ni gu yø juai, 'nε ha yø lámpara gui nyot'i. Mi'da yø ja'i, ni gu yø za tōhra sibi yø nya ngue gui nyot'i.

⁴ Pε ra Jesús ya gä padī te ja ngue da thogui. Bi ma di c'at'ui ngue bi 'yänni, bi 'yēmbi:

—¿Te'o guí homhmu?

⁵ Nu'ua yø ja'i p'uya, bi 'yēmbi:

—Dí hongähe ra Jesús nuna ra mmēngu Nazaret.

Mi dahra Jesús, bi 'yēmbi:

—Go guecä masque guí honjua.

Ni n'youi yø ja'i na ra Judas bi dä ra Jesús.

⁶ Nu'mø mi 'yēmbiyø ja'i ra Jesús: “Go guecä”, i gohyø xutha yø ja'i, bi t'anga häi.

⁷ Nuna ra Jesús mahømbi 'yännbua, bi 'yēmbi:

—¿Te'lo guí homhmu?

Nu'u yø nzite p'uya, bi 'yɛmbi:

—Dí hongähe ra Jesús nuna ra mmengu Nazaret.

⁸ Mi dahra Jesús, mahømbi 'yɛmbi:

—Ya dí xi'ahmu ngue go guecä. Nu'mø go guí honjmu, pɛ dami thøhmua ya 'bucua, da ma.

⁹ Nguna bi ma, para ngue di nja'a te ra hya xi manna Jesús ngue xi 'yɛna: “Ma Papá'i, nu'u gá däqui, hijnombi m'medi”, xi 'yɛna.

¹⁰ Ra Bedu p'uya bi gaxrá juai mi ha, bi hyejpa rá gu ngue rá n'yéi'a n'na nc'ei ni hu ngue ra Malco, nuna rá 'yɛhe ra 'bet'o mmäcja.

¹¹ Pɛ ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Ague Bedu, dami fos'ni juai. ¿Ua guí ɛna ngue ya hĩndi nja'a te ra n'u xpá nzänma Papá ga thogui?

Ya 'bup'u 'bhrá hmu yø mmäcja ra Jesús.

¹² Ni n'youi n'na rá hmu ya yø soldado conyø policia yø m'menhni yø hmu yø judío, bi bentra Jesús, bi dut'i.

¹³ Bi zixpu ja rá ngu ra Anás. Nuna ra Anás mará ndøhya ra Caifás nuna madĩ manda yø mmäcja'a ra jeya'a.

¹⁴ Nuna ra Caifás xi 'yɛmbyø hmu yø judío ngue man'na xanho ngue n'na nc'ei'ho da tho connangue gätho yø ja'i.

Bi manna Bedu ngue hĩngui padĩ te'o ra Jesús.

¹⁵ Nup'u ja rá ngu na rá hmu yø mmäcja, nu'a ra dathi ja mbo, ja i ts'ixpu ra Jesús. Nuna ra Bedu co 'nɛhna man'na nc'ei rá xädi, bi denna Jesús. Nuna n'na nc'ei rá xädi na, madĩ mpahmi ra mmäcja. Janangue bi tho'ambo 'mø mi yat'ambo ra Jesús.

16 Pε nuna ra Bedu bi gohmaxøts'e ra goxthi na. Janangue bá pøn'a ra xädi mará mpadiui ra mmäcja ngue bi nyau na ra xisu fähra goxthi ngue da tho'ambo ra Bedu.

17 Nu'a ra xisu fähra goxthi p'uya, bi 'yänna Bedu, bi 'yεmbi:

—¿Ua hinga 'nε'i rá xädi'i na ra n'yohu na?

Mi dahra Bedu, bi 'yεna:

—Hin'na, hinga 'nεcä.

18 Nu'a ra ora'a mi se, janangue nu'u yø hmiqúi 'bæp'u, conyø policia, xi 'yuhra sibi p'u 'bäi ngue di nhat'i. Ra Bedu p'uya xquet'a 'nε'a 'dap'u 'bähmu'a ngue di nhat'i.

Nuna rá hmu yø mmäcja bi 'yørpa ra nt'änni ra Jesús.

19 Nuna rá hmu yø mmäcja bi du'mi bi 'yänna Jesús ndana gue'a yø xädi, änni te 'be'a ma hya xännbi.

20 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nuna ra hya ya xtá mangä, yø hmi yø dä yø ja'i xtá mangä na ra hya na. Xtá nxännbategä p'u ja yø t'anjja, da guerp'u ja ra danija di mpeti gätho yø judío. Hin tema hya xtá mangä ngue da nt'aguitho.

21 ¿Hanja ngue ja guí ännui tema hya xtá mangä ya? Damí 'yänhnu yø ja'i ya, go da xi'ahu hanja ra hya xtá mangä'u. Nu'u go pa'u tema hya xtá mangä.

22 Høntho bi manna nguna ra Jesús, mi 'bäp'u n'na ra policia di mpep'u ja ra danija, bi mεmba rá hmi, bi 'yεmbi:

—¿Ua ya ngu'a gdi tha'mø guí yauí rá hmu yø mmäcja ya?

23 M̄i dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nu'mø ja ma n'ua te dá mangä, dami ma te gui sä man'ua 'mø. Pe nu'mø ngue njuantho dí yagä, çhanja ngue guí pɛgbagui ma hmi?

24 Ra Anás bi dutra Jesús, bi mennbabi na ra Caifás rá hmu yø mmäcja.

Mahømbi gønna Bedu ra Jesús.

25 Mente di sigue 'bäp'ua ja ra sibi ra Bedu ngue di nhat'i, bi t'ɛmbaya:

—çUa hinga 'nɛ'i rá xädi'i na ra n'yohua na? —t'ɛmbi.

M̄i dahra Bedu p'uya, hømbi ncøni, bi 'yɛna:

—Hin'na, hinga 'nɛcä.

26 M̄i 'bap'ua n'na rá hmiqui na rá hmu yø mmäcja. Nuna ra hmiqui p'uya, di mmɛniui na ra n'yohua xi zenna Bedu xi hyejpa ra gu ngue rá n'yɛi. Bi 'yännbaya, bi 'yɛmbi:

—Pe, uangui gue'e xtá nu'i p'ua ja ra nuaza ngue guí n'youi ra Jesús —bi 'yɛmbi.

27 Ra Bedu p'uya mahømbi ncøni. Nu'a ra ora'a p'uya, bi mmahra øni.

Ya 'bap'ua 'buhra Pilato ra Jesús.

28 Nup'ua ja rá ngu ra Caifás, bá njucra Jesús ngue i map'ua ja ra palacio 'buhra gobernador. Pe ya 'yo haxpaya. Nu'ua yø judío p'uya, himbi yarbu ja ra palacio'ua. I ja yø costumbre, i ɛna ngue nu'mø ja ngue di nsännigo, hinguí sä di ntøt'ui yø ja'i hingyø judío. Nu'mø xtá nyut'i, ɛna ngue ya hindä zä di nsihmɛ p'ua ja ra ngo ngue ra pascua.

29 Janangue bá pønna Pilato ngue bi nyai yø judío. Bi 'yɛmbi:

—¿Te 'bε'a ma hya gni yaphu na ra n'yohu 'bucua?

³⁰ Bi 'yɛnyø hmu yø judío p'uya:

—Nu'mø ngue hindra ts'oc'ɛi nɛ, hinxca dägähe ua 'mø.

³¹ Bi 'yɛnna Pilato p'uya:

—Uangui gui çahu ra ley p'uya, da zä gui sixhu gui 'yøsehü ra ts'ut'abi.

Yø judío p'uya bi 'yɛna:

—Pε nugähe ngue yø judío, hin'yugähe ra nt'ɛdi ngue sä ga hogähe n'na ra ja'i. Nu'i go nnethe gui sänni te di nja.

³² Ja bi bomp'ua te xi man'a m'met'o ra Jesús, ngue ya xi ma ngue da thop'u ja ra pont'i.

³³ Nu'mø mi yat'ambo ra palacio ra Pilato, bi manda bá ts'ohra Jesús ngue da 'yørpa ra nt'änni. Bi 'yɛmbi:

—¿Ua gue'e rá dast'abi'i yø judío? —bi 'yɛmbi.

³⁴ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Xi'a ra hya gui mmanya, go gui änsɛ, çua gue 'bɛi to xa xi'i ngue guecä?

³⁵ Mi dahra Pilato p'uya, bi 'yɛmbi:

—¿Ua go ma mmijudíohe p'uya? Nu'u ni mmijudíohe 'nɛ'u yø hmu yø mmäcja go xa dä'i ua di 'bucä'u. ¿Teni 'bε'a gá 'yøt'e?

³⁶ Mi dahra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Nup'u dadí mandagä, hinga guecua ja ra ximhäi jaua p'u. Nu'mø ngue ja gadi mandagä ua, gdi sigä to da 'yøtra sui 'mø, ngue hinxta mma madägä p'u 'bɛhyø judío. Pε nup'u dadí mandagä, hinga guecua p'u.

³⁷ Ra Pilato bi 'yɛmbi:

—¿Janangue gue'e grá dast'abi 'mø?

Mi dahra Jesús, bi 'yɛna:

—Ahá, go guecä tengutho ra hya guí mma. Gue'a dá ɛcä ua ja ra ximhäi'a, ngue ga m'mei para ngue ga mmangä na ra hya majuaní. Nu to gätho nne da badi hanja na ra hya majuaní, da 'yøde te dí mmangä ya.

³⁸ Ra Pilato p'uya bi 'yɛmbi:

—¿To go da bõni ngue da badi hanja'a ra hya majuaní p'uya?

Ya nts'änni ngue da tho ra Jesús.

Mi juadi bi 'yõrpa ra nt'änni p'uya, bi bõn'athi ra Pilato ngue bi nyauí yø judío. Bi 'yɛmbi:

—Hin tema ts'oqui dí tinnbä na ra n'yohu 'bucua.

³⁹ Pɛ ja'ahu ra costumbre ngue pa mathøgue n'na ra ofädi 'mø ja ra ngo ngue ra pascua. ¿Ua guí nnehu ngue ga thøcä na rá dast'abi yø judío?

⁴⁰ Bi mührä hmafi gätho yø ja'i p'uya, bi 'yɛna:

—Nu'a, hin'na'a. Go dami thøhra Barrabás.

Pɛ nuna ra Barrabás, guehna n'na ra bɛ na.

19

¹ Nuna ra Pilato, bi manda ngue bi ma m'mei ra Jesús.

² Nu'u yø soldado, ya xi me n'na ra corona ngue yø 'uini, bi gäspa rá ya ra Jesús. 'Nɛ bi heta n'na ra he ngue ra 'bojupoí.

³ Bi guarbu 'bähra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Guí tate ague rá dast'abi'i yø judío —bi 'yɛmbi.

Mɛnte pɛmba rá hmi p'uya.

⁴ Ra Pilato p'uya, mahømbi bõn'athi, bi 'yɛmbyø judío:

—Para ngue guí umhm̄ ra güenda ngue h̄in tem̄a ts'oqui dí t̄innb̄a n̄a ra n'yoh̄a n̄a, guí nnuh̄a ngue ga ma j̄ac̄a ua ya —bi 'ȳemb̄i.

⁵ Mambá p̄onna Jesús, bá oxrá ya n'na ra corona ngue ȳo ūin̄i. 'N̄ε he ra 'boj̄poi x̄i ma mahete. Ra Pilato p'̄aya, bi 'ȳembȳo j̄a'̄i:

—'B̄cua n̄a ra n'yoh̄a ya.

⁶ Nu'̄u ȳo hm̄u ȳo mm̄äc̄ja 'm̄o m̄i nu p'̄aya, co 'n̄ε'̄u ȳo policia, b̄i m̄ahra h̄m̄afi, bi 'ȳena:

—Da guatra pont'̄i. Da guatra pont'̄i.

Bi 'ȳenna Pilato p'̄aya:

—P̄ε dam̄i siseh̄a 'm̄o, bí cuath̄a ra pont'̄i, porque nuḡa ya h̄in tem̄a ts'oqui dí t̄innb̄i.

⁷ Nu'̄u ȳo hm̄u ȳo judío p'̄aya, bi 'ȳemb̄i:

—Nuḡahe dí cahe n'na ra ley. Conforme ra ley dí caḡahe, jatho ngue da tho, porque m̄ma ngue rá Ts'̄ant'̄u Oja.

⁸ Nun̄a ra Pilato 'm̄o m̄i 'ȳohn̄a ra hya n̄a p'̄aya, man'natho b̄i nsu.

⁹ H̄omb̄i ȳat'̄ambo ra palacio p'̄aya, bi 'ȳanna Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—¿Har̄a gr̄a mm̄ngu n'ȳo?

P̄ε ra Jesús h̄inte ga nd̄atho.

¹⁰ Ra Pilato p'̄aya, bi 'ȳemb̄i:

—H̄inguí nne gui th̄a 'm̄o d̄i nzo'i 'm̄o. ¿Ua h̄inguí pad̄i ngue jaḡa ra ts'̄edi ga cuat'a'̄i ra pont'̄i? 'N̄ε xquet'a jaḡa ra ts'̄edi ngue ga th̄oc'a'̄i.

¹¹ M̄i dahra Jesús, bi 'ȳemb̄i:

—H̄in tem̄a ts'̄at'̄abi da z̄a gui 'ȳot'e, ngue'm̄o h̄in nangue Oja xt̄i 'da'i n̄i cargo. Jan̄angue nu'a bi d̄äḡa ua guí 'b̄ai, m̄a d̄atho ja rá ts'oqui'a.

12 Nu'a ra ora'a p'uya, bi hyonna forma ra Pilato ngue xtí thøhra Jesús. Pε janjuani ue yø judío ngue bi 'yεmbi:

—Nu'mø ngue gui thøhna ra n'yohna, ya hinni amigo ra dast'abi Roma 'mø. Nu to bi zä da 'yεna ngue ra dast'abi ya, ya rá nsaiui ra dast'abi Roma.

13 Nu'mø mi 'yøhra Pilato na ra hya na p'uya, bi ma dani mmip'u ja rá nhudi nhøt'a hya 'mø bi nya. Bi manda p'u hudi ngue bá ts'innbabi ra Jesús. Guehna ra xequi ni hu connā hya ebreo, “Gabata”. I nne da mā ngue “Mats'exti xanho p'u bi t'udo”.

14 Tobe jadyø ngo ngue ra pascua'a ra ora'a, ya mmε 'dato xudi. Gue'a ra pa di nsä yø ja'i hante ra pa ngue ra ts'äya. Nuna ra Pilato, bi 'yεmbyø judío:

—'Bucua ni dast'abihna ya —bi 'yεmbi.

15 Bi møhra hmafi yø judío p'uya, bi 'yεna:

—Da tho naya, da tho naya. Da guatra pont'i.

Ra Pilato p'uya, bi 'yεmbyø ja'i:

—¿Ga cuatā ra pont'i ni dast'abihna 'mø?

Bi 'yεn'na yø hmu yø mmäcja p'uya:

—Nu'a mā dast'abihna, gue'a ra dast'abi Roma'a, 'nε hijnom man'na.

16 Mi manyø ja'i na ra hya na p'uya, ra Pilato bi dāpyø ja'i ra Jesús ngue da ma di cuatra pont'i. Bi zixyø judío na ra Jesús.

Bi ma maçuati ra pont'i ra Jesús.

17 Bi ma ra Jesús ni hya rá pont'i. I map'u ja ra xequi ni hu ngue ra Njuyaxhmu. Nuna ra hya ngue ra ebreo, ni hu ngue ra Gólgota.

18 Ja bi ma maçuati p'u ja ra pont'i ra Jesús. 'Da i ma maçuatiui ra pont'i mi yonc'ei. 'Da'a n'na

nguadi rá hyo i gohi n'na ngu n'na. Nuna ra Jesús, bi gohmáde na.

¹⁹ Bi mánda ra Pilato ngue bi ma macuati p'ua ja rá ya ra pont'i n'na ra letrero, i ena: “Guehna ra Jesús, ra mmengu Nazaret ngue rá dast'abi yø judío naya”.

²⁰ Xangu yø judío bi nu na ra letrero, porque nup'ua bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, guerp'utho ra danihni. Nuna ra letrero, nt'ot'i conna hya ngue ra ebreo, conna hya ngue ra griego, 'ne nt'ot'i conna hya ngue ra latín.

²¹ Janangue bi 'yembra Pilato'ua yø hmu yø mmäcja:

—'Yo guí ot'i ngue da 'yena: “Rá dast'abi yø judío”. Sinoque dami 'yot'i ngue da 'yena: “Nu'a t'embj rá dast'abi yø judío”.

²² Mi dahra Pilato p'uya, bi 'yena:

—Ya di nja p'ua te nt'ot'i ya —bi 'yena.

²³ Mi juadi bi cuatro pont'i ra Jesús, nuya goho yø soldado bi gajpa rá he ra Jesús ngue di ndarpi n'na ngu n'na. Bi gajpa rá pahni p'uya. Nuna ra pahni hinha nt'eti, n'na thoguitho bi me rá 'be gá rá do'yo ra pahni.

²⁴ Di n'yembyø soldado p'uya:

—Hinga xemhmu naya. Man'na xanho ga mmähä ra taha. Nu'a da daha, gue'a da ganna pahni'a.

Ya bi nja'a te nt'ot'i p'ua ja ra Maca Libro ngue ena: “Bi ndarpabi n'na ngu n'na'ua ma he. Bi ma ra taha ngue to da gani”. Nguna ra hya bi 'yøtyø soldado.

²⁵ Nup'ua bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, ja 'bärp'utho rá mamá co 'ne'a rá juhue'a rá mamá,

conna Maya rá xisu ra Cleofas, co 'nɛhra Maya Magdalena 'bäp'ɛ.

²⁶ Nuna ra Jesús mi hyétrá mamá ngue 'bäp'ɛ, 'dap'ɛ 'bähmi n'na rá xädi ɛmmɛi di mahra Jesús. Bi 'yɛmbrá mamá p'ɛya:

—Ague mamá, gui 'yɔt'e ngue ni basi na ma xädigä ya.

²⁷ Mahombi 'yɛmbrá xädi p'ɛya:

—Gui 'yɔt'e ngue ni mamá na ma mamágä ya —bi 'yɛmbi.

'Bexque'a ra ora'a p'ɛya, nu'a rá xädi ra Jesús bi zixra Maya p'ɛ ja rá ngu ngue di jammansu.

Ya bi du ra Jesús.

²⁸ Mi thohna ra hya na p'ɛya, ya pahra Jesús ngue ya bi nja gätho'a te ja ngue di nja. Para ngue di nja'a te nt'ot'i p'ɛ ja ra Maca Libro, bi 'yenna Jesús:

—Dí tuthegä ya.

²⁹ Mi jap'ɛ n'na ra xano yuhra vino xan'ixi. Bi ma mapobo p'ɛ ja ra vino n'na ra esponja xanthuti. Bi nɔta n'na ra 'yɛt'o ngue ra isopo. Bi cuarpa rá ne ngue da zats'i.

³⁰ Nuna ra Jesús mijuadi bi zi ra vino xan'ixi, bi 'yemp'ɛya:

—Ya gä bi nja'a te ja ngue di nja ya.

Mi man'a p'ɛya, bi mɛngrá ya ngue bi du.

Nu'a n'na ra soldado bi hyɛspa rá hyo ra Jesús conná lansa.

³¹ Mi hyats'i, ya ra pa ngue ra ts'äya. Nu'ɛ yɔ judío, hinguí nnepe ngue di cuatho p'ɛ ja ra pont'i yɔ ánima 'mɔ ra pa ngue ra ts'äya, porque gue'a ra pa ngue ra ngaxango ngue ra pascua'a. Janangue

nu'ɸ yø hmu yø judío bi xihra Pilato ngue di manda da ma nthɛmhm̄i yø gua'ɸ mi cuarta pont'i, n'namhma ngue da du nts'ɛdi. Janangue da thacyø ánima p'ɸ ja ra pont'i 'mø bi du.

³² Bi ma yø soldado p'ɸya ngue bá tɛnnbabi yø gua'a n'na nc'ɛi. Ja bi map'ɸ'a man'na ni guatrá hyo ra Jesús.

³³ Mi map'ɸ cuarta Jesús, bi nu p'ɸya ngue ya xi du. Janangue ya himbi dɛnnba yø gua na p'ɸya.

³⁴ Pɛ nu'a n'na ra soldado siempre bi hyɛspi conná lansa rá hyo ra Jesús. Nup'ɸ bi thɛxpɸya, bi bonna ji 'nɛhra dehe.

³⁵ Nuga go dá ot'á ra sɸcua ja ua, dá cuati te dá nu. Majuan̄i te dí mma. Dí pad̄i ngue majuan̄i te di mma n'namhma ngue xquet'a gui 'yɛc'ɛihɸ.

³⁶ Porque nuya yø hya ya, bi nja para ngue di nja'a te nt'ot'i p'ɸ ja ra Maca Libro ngue i ɛna: “Hinda thɛnnbabi yø do'yo”, i ɛna.

³⁷ Man'na parte nt'ot'i p'ɸ ja ra Maca Libro, i ɛna: “Da hnu ngue da thɛspa rá do'yo”.

Ya bi ma nt'águi ra Jesús.

³⁸ M'mɛfa p'ɸya, nuna n'na ra mmɛngu Arimatea ni hu ngue ra José, bi ma bá apra nt'ɛdi ra Pilato ngue da hyajpɸ ja ra pont'i ra Jesús ngue da 'yágui. Xquet'a 'nɛhna ra José mi tenna hya mi mmana Jesús. Pɛ hingūi nnepe da ba'ɸ yø mmijudíoui, porque su. Ra Pilato p'ɸya bi unna nt'ɛdi. Bi ma ra José ngue bá hajpɸ ja ra pont'i ra Jesús.

³⁹ Xquet'a bi zomp'ɸ na ra Nicodemo nuna bi ma n'na xui bá nyaūi ra Jesús. Ni hya 'däte ma'det'a kilo yø 'yɛthi mauants'i, i n'youi'a ni hu ngue ra mirra, 'nɛ'a ra 'yɛthi ni hu ngue ra áloes.

40 Nuna ra José conna Nicodemo bi hyajpa rá do'yo ra Jesús. Bi 'ue conna ulu ma njots'i ra 'yēthi maunts'i. Gue'a yø costumbre yø judío ø'r'mø ähra ánima'a.

41 Nup'ua bi ma macuati ra pont'i ra Jesús, guerpua mi ja n'na zant'i yø za, ja jarbua n'na ra 'bido ngue h̄injom mi o, ya xi ma mahoqui ngue to da 'yop'ua.

42 Nuna ra 'bido na, ja bi jārba ra Jesús, porque ja mi jarbutho, 'nē ya bi zōnna ora da yatra pa sāya yø judío.

20

Ya bi bēnnate ra Jesús.

1 Mi hyaxa ra pa ndomingo p'uya, zixuditho bi ma ra Maya Magdalena p'ua mambi o ra Jesús. Tobe 'bōndra 'bexui. Bi nu p'uya ngue ya h̄inte juaxpa ra do mi cotra 'bido.

2 Bi gu ra 'dihī p'uya, bi map'ua bí 'buhra Bedu co 'nē'a man'na ra xādi ēmmēi mādi mahra Jesús. Bi 'yēmbuya:

—Ya xa thaxpa ha mi o ra Hmu 'na, pē h̄indī pahme harua xa jātya.

3 Ra Bedu p'uya, co 'nē'a man'na ra xādi, bi map'ua mambi o ra Jesús.

4 'Dap'ua bi nēts'i gā yoho ngue ni tihi. Pē nu'a man'na nc'ēi, man'na bi nti'a ngue ra Bedu. Rā mādi bi zōmp'ua mi o ra Jesús.

5 Bi ndojpuya ngue c'at'ambo. Bi nu ngue 'bōmp'ua yø ulu bi 'bānnbabi ra Jesús. Pē h̄imbi yat'ambo.

6 'Bexque'a mmarbatho ra Bedu p'uya, go bi yat'ambo ra 'bido na. Xquet'a bi nu ngue 'bønbatho yø ulu mam'mant'i.

7 Da gue'a ra ulu bi jomba rá ya ra Jesús bi nu ngue 'bømp'u, pε hinga 'dap'u 'bømhmu'u yø ulu mam'mänhni ra Jesús. Ma nunn'i'u 'bøn'a n'nani.

8 Xquet'a bi yat'ambo na ra xädi m'met'o bi zømp'u ja ra 'bido p'uya. Bi nu te jap'u mi o ra Jesús. Bi 'yεC'εi p'uya ngue ya 'bui mahøn'a.

9 Ja bi dīmp'u'a te ra hya nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro p'uya, ngue ra Jesús mi jatho ngue di bennate p'u da nt'ägui.

10 Bá penc'u yø xädi p'uya, bí 'yεp'u ja ra ngu.

Bi nthεui ra Maya Magdalena ra Jesús.

11 Pε nuna ra Maya, 'bärma xøts'e ra 'bido ngue zoni. Mente zomp'uya, bi ndoqui ngue hεt'ambo ra 'bido.

12 Bi nu ngue 'bap'u yoho yø anxε p'uya, he yø t'axcahe, ngue hup'u mi o ra Jesús. Nuna n'na ra anxε hup'u manī go rá ya. Man'na p'uya, hup'u manī go yø gua.

13 Nuya yø anxε p'uya, bi 'yεmbi:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni?

Mi dahra xisu p'uya, bi 'yεna:

—Dí zoni tha, porque xa thascagui ma Hmu. A nuyá, hīndī padī haru xa jātya.

14 Mi manna ra hya na p'uya, bi 'bät'i, bi nu p'uya ngue 'bäp'u ra Jesús, pε hinguī padī ngue gue'a ra Jesús.

15 A nuna ra Jesús bi 'yännbaya, bi 'yεmbi:

—Ague grá xisu, ¿hanja ngue guí zoni? ¿Te'o guí honi?

Nuna ra xisu p'uya, embi ngue gue'a ra madi p'u'a 'bäp'u, bi 'yembuya:

—Ague grá ja'i, nu'mø ngue go xcá hyats'i, dami xiqui haru xcuá pegui, n'namhma ngue ga ma hats'i.

¹⁶ Mi dahra ra Jesús, bi 'yembí:

—Ague Maya —bi 'yembí.

Ra Maya p'uya, bi 'bät'i, bi zofa conna hya ngue ra ebreo p'uya, bi 'yembí:

—Raboni.

Nuna ra Raboni, i nne da ma “Ague grá xännbate”.

¹⁷ Mi nya ra Jesús, bi 'yembí:

—O gadi benngui, porque ja ngue ga mmagä p'u bí 'buhma Papá. A nuyá, ni ma ya, bá xi'u ma cugä ngue ya ga mmagä p'u bí 'buhma Papá, nu'a ni Papáhu. Ga mmagä p'u bí 'buhma Oja, nu'a ni Ojahu.

¹⁸ A nuna ra Maya Magdalena p'uya, bi ma bá xipyø xädi ra Jesús. Bá xifi ngue ya xi nu'a ra Hmu, 'ne bá xifi te gäma hya xi xifi.

Ya bi nnuhu yø xädi ra Jesús.

¹⁹ Mi dahra nde'a ndomingo rá madi ra pa ngue ra semana p'uya, bi mpeti yø xädi ra Jesús. Pe n'nøt'e xanho yø goxthi p'u ha 'bui ngue su yø judío. Mi hnu p'uya, ya 'bäp'u ra Jesús, bi m'mäp'u made ha 'buhyø xädi. Bi zengua p'uya, bi 'yembí:

—A nuyá, da hyu ni mmuihu ya —bi 'yembí.

²⁰ Mi juadi bi xihna ra hya na p'uya, bi 'yutyø 'ye ha bi mfoxyø clavo 'mø mi 'dø'mi, 'ne bi 'yuträ hyo bi me ra lansa. Janjuani ra ndijohya'u yø xädi 'mø mi nu yø Hmu.

21 Nūna ra Jesús mahømbi 'yεmbi:

—Da hyu ni mmæihæ ya. Nugä, tengutho bi mengä ua ma Papá, gui njathæ p'uya, xquet'a dí pæn'nahæ ngue guá mamhmæ ra hya.

22 Bi japrá hyane p'ua 'bæ'ua yø xädi p'uya, bi 'yεmbi:

—A nuyá, gui n'yohæ ra Espíritu Santo ya.

23 Nu'ua yø ja'i gui punnbahæ yø ts'oqui, gue'ua ya bi punnbabi Oja'ua. A nu'ua hingui punnbahæ yø ts'oqui, gue'ua yø ja'i himbi punnbabi Oja'ua.

Bi nu ra Toma ngue ya 'bæhrá Hmu.

24 Nūna ra Toma, guehna n'na nc'ei'ua yø xädi t'εmbi ngue ra cuate. Hinjo'o p'ua 'mø mi zø'a m'met'o ra Jesús.

25 Nu'ua mi'da yø xädi p'uya, bi 'yεmbi:

—Ya xtá nugähe ra Hmu.

Mi dahra Toma p'uya, bi 'yεna:

—Mεnte hindí nnuse, 'nε ga nnurpa yø 'yε ha bi mfoxyø clavo, hindí εc'ei ngue 'bæi. Nu'mø ngue ga thädi conma saha p'ua ha bi yahyø clavo, 'nε ga thännba rá hyo bi mε ra lansa, ya ga εc'ei.

26 Mi dätra hyato ma pa p'uya, mahømbi mpeti p'ua ja n'na ra ngu'ua yø xädi. Mi 'bæp'ua ra Toma'a ra ora'a p'uya. Ma nnøt'e xanho yø goxthi, pε ja mi hnu ya 'bæp'ua ra Jesús. Bi zengua p'uya, bi 'yεmbi:

—A nuyá, da hyu ni mmæihæ ya —bi 'yεmbi.

27 Bi 'yεmbræ Toma p'uya:

—Damí thäni conni saha ya, damí nu yø medi n'youi ma 'yε. 'Nε damí cæ'ni 'yε ngue gui thängua ja ma hyo bi mε ra lansa. 'Yodi yobeni ni mmæi, damí 'yεc'εigui —bi 'yεmbi.

28 Bi 'yεnna Toma p'uya:

—Ague grá Hmu, ma Oja'i.

²⁹ Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Ague Toma, nuya guí ɛc'ɛiguí ya ngue gá nɔsɛ hanja. Pɛ ra mmɛnthi di nthɛui te'o himbi nuguí, 'nɛ bi 'yɛc'ɛiguí.

Bi manna Xuua hanja ngue bi 'yotra libro ja ua.

³⁰ Nuna ra Jesús, yø hmi yø dá yø xádi p'ɔ bi 'yøt'e xangu yø milagro. Pɛ hinga gá nt'ot'i ua ja ra libro ja ua'ɔ yø milagro bi 'yøt'e.

³¹ Pɛ nuya yø hya ja ua, bi ma nt'ot'i para ngue gui 'yɛc'ɛihɔ ngue nuna ra Jesús, guehna ra Cristo bá ɛx Oja ngue di ndast'abi na, 'nɛ guehna rá Ts'ant'ɔ Oja na. Nu'mø ngue gá 'yɛc'ɛihɔ na p'ɔya, ya di nja'ahɔ ra 'da'yo te.

21

Ya bi nyaui yoto nja'i yø xádi ra Jesús.

¹ Man'na ra pa p'ɔya, nup'ɔ ja ra nenzabi Tiberias, ja mahombi nyaui p'ɔ yø xádi ra Jesús.

² Ja ua yø thuhɔ ya 'dap'ɔ mi 'yo: Ra Bedu, ra Toma nuna t'ɛmbi ra cuate, ra Natanael nuna ra mmɛngu Caná ngue Galilea, 'nɛ'ɔ yø ts'ant'ɔ ra Zebedeo, 'nɛ mamí yoho yø xádi ra Jesús.

³ Nuna ra Bedu bi 'yɛmbyø amigo:

—Nugá ga mma ra 'bahua —bi 'yɛmbi.

Nu'ɔ nzo p'ɔya, bi 'yɛna:

—Nɛcáhe ga mmähä 'mø.

Bi yat'a n'na ra barco p'ɔya, bi ma. Pɛ nu'a ra xui'a p'ɔya, hin teni hua bi dini.

⁴ Mi nɛcahäi p'ɔya, bi hnu ra Jesús ngue 'bäp'ɔ ja ra nenthe. Pɛ hinguí pa'ɔ yø xádi ngue gue'a.

⁵ Bi 'yɛnna Jesús:

—Ague n'yø'ah_u, ¿ua h_{in} ten_i hua guí theui ya?

Nu' _u yø mahua p' _uya bi 'y_εmbi:

—H_{in}gui ts' _u cuø.

⁶ Mi dahra Jesús, bi 'y_εmbi:

—Dami 'yentra xit'a p' _u ja rá hyo ra barco ngue n'y_εi ya'mø, guí theui yø hua p' _uya.

Bi 'yentra xit'a p' _uya. M'mefa, asta h_{in}gui hāt'i da juxra xit'a p' _u ja ra dehe, ngue xangu yø hua bá c_up' _u.

⁷ Nu'a ra xädi _εmm_εi di mahra Jesús bi 'y_εmbra Bedu'a p' _uya:

—Guehna ma Hmu_h na n'yø.

Hontho bi 'yøhra Bedu ngue t'_εmbi gue'a ra Hmu'a 'bäp' _u, bi hye rá pahni p' _uya, porque xi mmøgue. Mi hye p' _uya, bi nhyorb_u ja ra dehe ngue bi zøn'a nts'edi p' _u bi 'bäi.

⁸ Man'na ciento metro ma_i 'bedi ngue da zøn'a nenthe ra barco. Nu' _u mi'da yø xädi p' _uya, bi 'yonna barco bi zøn'a nnengui, ni gatra xit'a c_u yø hua.

⁹ Mi zøn'a nenthe p' _uya, ya mi zø ra sibi, oxp_u 'da yø hua ngue nthaxi. Jap' _u ra thuhm_ε.

¹⁰ Nuna ra Jesús bi 'y_εmbi:

—Bá c_uui ua yø hua ja gui theui ya.

¹¹ Bi nexp_u ja ra barco ra Bedu p' _uya, ngue bá janna xit'a, bi zøp' _u h_{in}gui h_ε ra dehe. Pe bá yuhyø ndøhua ra xit'a, n'na ciento 'n_ε yote ma'de'ma hyu yø hua bá c_up' _u. Xandøngu, pe h_{im}bi xetra xit'a.

¹² Bi 'y_εmyø xädi ra Jesús:

—'De gui nzimxu_iui ya.

Nu' _u yø xädi p' _uya, h_{in}jombi 'yänni te'o na ra Jesús, porque ya pa_i te'o.

13 Bexpi guatra Jesús, m̄i hyacra thuhmε, bi unni da zi. Bi hyacra hua p'uya, bi unni da za.

14 Ya rá hyu ndi na ra ora na, ngue mahombi nyau yø xädi 'mø mi bεnnate ra Jesús.

I nzohra Bedu ra Jesús.

15 M̄i juadi bi nsihmε p'uya, nuna ra Jesús bi 'yänna Bedu, bi 'yεmbi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i ra Jonás. ¿Ua man'na gadi maqui ngue tengu gui macä ya mi'da?

M̄i dahra Bedu p'uya, bi 'yεmbi:

—Ahá, grá Hmu. Nu'i guí padi ngue dadi ma'i.

M̄i dahra Jesús, bi 'yεmbuya:

—Dami fáhyø ja'i nu'u εc'εigä ya'mø.

16 Rá yondi p'uya, mahombi 'yεmbi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i ra Jonás. ¿Ua gadi maqui?

M̄i dahra Bedu p'uya, bi 'yεmbi:

—Ahá, grá Hmu. Guí padi ngue dadi ma'i.

M̄i nya ra Jesús, bi 'yεmbuya:

—Dami fáhyø ja'i nu'u εc'εigä ya'mø.

17 Rá hyu ndi p'uya, mahombi 'yεmbi:

—Ague Bedu, rá ts'ant'u'i ra Jonás. ¿Ua gadi maqui?

Nuna ra Bedu p'uya, bi du rá mmui porque ya rá hyu ndi bi 'yänni ngue'mø di madi. Bi 'yenna Bedu p'uya:

—Ague grá Hmu, nu'i gátho guí padi. 'Nε guí padi ngue dadi ma'i.

M̄i dahra Jesús, bi 'yεmbuya:

—Nu'mø ngue gadi maqui, dami fáhyø ja'i nu'u εc'εigä ya'mø.

18 Majuan̄i dí xi'i ngue nu'mø mará ngüε'i, bi zä gá d̄at̄n̄i ngat̄'i, gui pa hap̄u guí nne guí mma. Pε da zōnna pa ngue guí ndac'εi, guí majn̄i 'yε p'uya ngue n'nan'yo ra ja'i di d̄at̄'a'i, nup'ua hap̄u h̄inguí nne guí mma, ja di zixa'i p'ua.

19 Nguna ra hya bi manna Jesús, di opan'yu ra Bedu te ra forma ja ngue di tho, gue'a di 'yεspabi Oja'a di du. M'mεfa p'uya bi 'yεmbi:

—Ogui hεgagui —bi 'yεmbi.

Bi 'yänna Bedu teni 'bε'a da tho'a man'na ra xädi.

20 Bi nyεhra Bedu p'uya, bi nu ngue mmap'ua man'na rá xädi εmm̄ei di mahra Jesús. Guehna rá xädi bi 'yörpa ra nt'änni'a ra ora 'dap'ua mi sihm̄eui yø xädi ra Jesús. Bi 'yεmbi: “Ague grá Hmu, ζte'o'a ja ngue di dä'i?” bi 'yεmbi.

21 Mi nu ra Bedu na p'uya, bi 'yänna Jesús, bi 'yεmbi:

—Xina 'bucua, ζte 'bε'a da tho na?

22 Mi dahra Jesús, bi 'yεmbi:

—Nu'mø ga nnegä ngue di m'mucua na asta gue'mø dá pengui, ya di njatho. Xi'i, ζte go di mporta'i? Nu'i 'yo gui hεgagui.

23 Ya bi n'yo ra hya p'ua ha 'bu hm̄i'da yø 'yεc'εi p'uya, ngue t'εmbi ya h̄inda du na ra xädi na. Pε nuna ra Jesús h̄ingue masque bi ma ngue h̄inda du. Sinoque bi 'yεna: “Nu'mø ngue ga nnegä di m'mucua na asta gue'mø dá pengui, xi'i, ζte go di mporta'i?” bi 'yεna.

24 Nuna ra xädi naya, guehna ra xädi di ja majuan̄i na ra hya naya, 'nε bi 'yot'ua ja ra sacua na ra hya mma. Pε dí pah̄u ngue majuan̄i te mma.

25 Xangu te gä bi 'yøtra Jesús. Pε nu'mø ngue xta mma nt'ot'i ua ja ra sæcuā n'na ngu n'na'ε yø hya ya, rá nze GUI hĩnxti 'yεngua ja ra ximhäi yø libro xta mma nt'ot'i 'mø. Da ngut'atho.

Ja ua ra 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i
New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi,
Tenango)

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f